

Krajsovszky Gábor
Akik igazságra tanítottak sokakat, tündökölnek
örökkön-örökké, miként a csillagok (Dán 12,3)
XI–XIV.

Válogatás Bölcsvölgyi Zoltán atya hittanóráiból

mű a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár (PPEK)
– a magyar nyelvű keresztény irodalom tárháza – állományában.

Bővebb felvilágosításért és a könyvtárral kapcsolatos legfrissebb hírekért
látogassa meg a <http://www.ppek.hu> internetes címet.



Bölcsvölgyi Zoltán

Krajsovszky Gábor
Akik igazságra tanítottak sokakat, tündökölnek
örökkön-örökké, miként a csillagok (Dán 12,3)
XI–XIV.
Válogatás Bölcsvölgyi Zoltán atya hittanóráiból

Impresszum

Krajsovsky Gábor

**Akik igazságra tanítottak sokakat,
tündökölnék örökkön-örökké, miként a csillagok (Dán 12,3)
XI–XIV.**

Válogatás Bölcsvölgyi Zoltán atya hittanóráiból

© Krajsovsky Gábor

A könyv elektronikus változata

Ez az elektronikus publikáció az ISBN 978-963-08-0103-4 azonosítóval jelent meg Budapesten, 2013-ban. Az elektronikus kiadás Krajsovsky Gábor engedélyével készült. A programot lekipásztori célokra a Pázmány Péter Elektronikus Könyvtár szabályai szerint lehet használni. Minden más jog Krajsovsky Gáboré.

Az anyagot Péter Júlia OFS vitte számítógépbe.

Tartalomjegyzék

Impresszum	2
Tartalomjegyzék	3
Bevezető a XI–XIV. kötetekhez	6
1980/81 – Kezdők – I.	8
1. óra – Keresztények vagyunk	9
2. óra – Jézus Krisztus követője akarok lenni!	9
3. óra – Mi volt a kezdet kezdetén?	10
4. óra – A jó Isten szereti az embert.....	11
5. óra – Kicsoda az Isten?	11
6. óra – Fontos vagyok-e Isten számára?	12
7. óra – Sok rossz is van a világon. Miért?	13
8. óra – Életünkben, halálunkban a jó Istené vagyunk	13
9. óra – A második isteni Személy közeledik	14
10. óra – A várva várt Megváltó	15
11. óra – Jézus Krisztus születése	15
12. óra – Mi történt, amikor Jézus megszületett?	16
13. óra – A gyermek Jézus a gyermekek példaképe	17
14. óra – Jézus elkezdte azt munkát, amiért emberré lett	17
15. óra – Jézus bizonyítja, hogy Ő Isten is	18
16. óra – Jézus új parancsa.....	19
17. óra – Jézus tanítja: szeretetben találkozunk	19
18. óra – Jézus szereti a bűnösöket is	20
19. óra – Isten jóságosan védi gyermekeit	21
20. óra – Isten szeretetének első három védőgátja.....	22
21. óra – És a másik hét?	22
1982/83 – Kezdők – II.	24
1. óra – Kis családunk és Nagy családunk	25
2. óra – Mit jelent: megkereszteltek bennünket?	25
3. óra – Most már tudom: tagja vagyok Isten nagy családjának	26
4. óra – Istenről, aki mindig van	26
5. óra – Milyen az Isten?.....	27
6. óra – Imádság (imádkozás)	28
7. óra – Isten a világ teremtmője.....	28
8. óra – Az angyalokról.....	29
9. óra – Az első emberek.....	30
10. óra – Hogyan követték el őszeleink az első bűnt?	30
11. óra – Összeleink büntetése.....	31
12. óra – Isten megváltót (Szabadítót) ígér	32
13. óra – Isten hírül adja a Megváltó születését.....	32
14. óra – Jézus születése	33
15. óra – Jézus Názáretben (Szentcsalád)	34
16. óra – Jézus megkeresztelkedése.....	34
17. óra – Jézus az emberiség tanítómestere	35
18. óra – Jézus példát adott az embereknek	35
19. óra – Isten 1. parancsolata: Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!	36
20. óra – Isten 2. parancsolata: Isten nevét hiába ne vedd!.....	37

21. óra – Isten 3. parancsolata: Az Úr napját szenteld meg!.....	37
22. óra – Isten 4. parancsolata: Atyádat és anyádat tiszteld!	38
23. óra – Isten 5. parancsolata: Ne ölj!	39
1984/85 – Ószövetség – I.....	42
1. óra – Nagy néppé teszek	43
2. óra – A négy király hadjárata. Melkizedech	43
3. óra – Ábrám neve Ábrahám lesz, Sáriai neve pedig Sára.....	44
4. óra – Izsák születése és Ábrahám áldozata	45
5. óra – Ézsau és Jákob története	46
6. óra – Jákob Lábánnál. Két házassága és gyermekei	47
7. óra – Jákob hazatér, Benjámín születése.....	47
8. óra – József és testvérei. Józsefet eladják	48
9. óra – József sorsát Egyiptomban a gondviselő Isten vezeti	49
10. óra – József megmenti az éhségtől Egyiptomot és családját	50
11. óra – Az Ábrahámnak adott ígélet teljesül. Jákob Egyiptomban a jövőbe lát.....	51
12. óra – József sorsa és családjának későbbi története	52
13. óra – Mózes küldetése.....	53
14. óra – Mózes harcol népe kiszabadításáért.....	54
15. óra – Jahve harcol az egyiptomiak ellen!.....	55
16. óra – Keserűségben az Úr keze győz!	56
17. óra – A pusztai vándorlás nagy próbatételei	57
18. óra – Hírszerzők mennek Kánaánba	58
19. óra – Az egyetlen pogány próféta	59
20. óra – Mózes halála	60
21. óra – Átkelés a Jordánon. Emlékeztetés Izrael hivatására	60
22. óra – Bírák kormányozzák a népet. Gedeon meghívása. Győzelem harsonákkal és fáklyákkal.....	61
23. óra – Sámuel születése és felajánlása, meghívása	63
24. óra – Sámuel és Saul. Sault királlyá választják.....	64
25. óra – Dávid Saul szolgálatába lép. Góliát – párviadal	65
26. óra – Dávid megkíméli Saul. Harc az amalekiták ellen.....	66
27. óra – A Szövetség ládája Jeruzsálemben. Dávid bűne és büntetése. Salamon születése	67
28. óra – Absalom ármánykodása, lázadása, veresége, halála.....	67
29. óra – Dávid halála. Bölcs Salamon. Ítélete	68
1985/86 – Ószövetség – II.	70
1. óra – Bibliás csoport	71
2. óra – Salamon felépíti a jeruzsálemi templomot.....	71
3. óra – Isten birtokába veszi a templomot. A templom felszentelése. Salamon imája.....	72
4. óra – Sába királynője meglátogatja Salamont. Salamon gazdagsága. Halála.....	73
5. óra – Illés próféta működése – I. rész	74
6. óra – Illés próféta működése – II. rész.....	75
7. óra – Nábot szőlője és meggyilkolása. A gonosz Acháb király halála	76
8. óra – Elizeus működése – I. rész.....	77
9. óra – Elizeus működése – II. rész	78
10. óra – Tóbiás könyve.....	79
11. óra – Judit könyve.....	80
12. óra – Eszter könyve.....	80
13. óra – A Makkabeusok első könyve. Júdás Makkabeus, a zsidók vezére. Győzelmei ...	81
14. óra – A Makkabeusok második könyve.....	82

15. óra – Jób könyve	83
16. óra – Mikeás és Izajás próféták.....	84
17. óra – Az elfoglalt Jeruzsálem és prófétája: Jeremiás	85
18. óra – A száműzött nép és prófétája: Ezekiel.....	85
19. óra – Jeremiás megsiratja az elpusztult várost.....	86
20. óra – A vigasztalások könyve (Iz 40. fejezet).....	87
21. óra – Babilon pusztulásának prófétája: Dániel	88
22. óra – Kürosz, aki a szabadságot hozta	89

Bevezető a XI–XIV. kötetekhez

Bölcsvölgyi atya papi működésének nagy része kegyetlen történelmi korszakra esett: Magyarországot egy nyíltan Isten-ellenes rendszer tartotta uralma alatt, legfőképp a Katolikus Egyházat. Ebben a légkörben – a nyolcvanas évek látszat-enyhülése ellenére is – nem kis bátorság kellett ahhoz, hogy a legnagyobb nyilvánosság előtt is felemelje szavát a magyar ifjúság legmélyebb lelki megrontása, a kötelező ateista nevelés ellen.

Krajsovsky Gábor

Zoltán atya gondolatainak megőrzése és továbbadása nemcsak önmagában érték, hanem nagy dokumentuma annak, hogy a bolsevizmus sötét éveiben is lehetett tisztán, az evangélium szellemében hirdetni Isten országát.

Pálos Antal SJ.

Jelen kiadvány – amely szorosan kapcsolódik a *beszéd* és *elmélkedések* I-X. kötetéhez¹ – **Bölcsvölgyi Zoltán** áldozópap, hitszónok, ifjúsági lelkipásztor *hittanóráiból* készült válogatás. Az első két rész kezdőknek íródott, a harmadik és negyedik rész anyaga pedig ószövetségi történetekből készült összeállítás. A négy rész (XI-XIV. kötet) négy tanév anyagát fedi le. A budapesti Árpádházi Szent Margit Templomban megtartott hittanórák a diák-, illetve ifjúsági szentmiséken elhangzott homíliákkal, továbbá az egyéb szentmiséken elmondott szentbeszédekkel és a saját összeállítású egyetemes könyörgésekkel (I-X. kötet) együttesen képezik az akkori templomi katekézisek teljes anyagát. A vasárnap reggeli 9 órai diákmiséken - gyermekek és szülők együttesen – minden esetben megtöltötték a templomot. A ministránsok létszáma is igen nagy volt (személyes emlékeim alapján a ministráns 'rekord' létszám 64 volt, az 1986-os év egyik diákmiséjén).

A kezdő hittancsoportoknak szóló fejezetek a katolikus keresztény vallás alapjaival ismertetik meg az elsőáldozásra készülő korosztályt. Bölcsvölgyi atya saját maga által összeállított hittananyagai igen lényegre törően, közérthetően és nagyon ember-közelien mutatják be az Isten szerető jóságát és igazságosságát. A két tanév anyagát kérdés-felelet formájában a legalapvetőbb hittani ismeretek összefoglalása zárja.

Az ószövetségi történetek egymást követő két részében az első Ábrahám meghívásától Dávid haláláig, illetve Salamon bölcs ítéletéig mutatja be az Ószövetség néhány kiemelten fontos eseményét. A második rész Salamonnak a jeruzsálemi templomot felépítő tevékenységétől kezdődően egészen Kürosz szabadságot hozó rendelkezéséig elemzi a történeteket. A két anyagrész ebben az esetben rövid, összefoglaló feladatsorral végződik.

A nyolcvanas években, amikor ezek az értékes egyedi összeállítások készültek, az akkori magyarországi rendszer Isten- és vallásellenes mivoltából következően ilyen hittananyagok sokszorosítása (annál is inkább, mivel ezek nem hivatalos összeállítások voltak) legfeljebb túrt tevékenységnek számított. Az anyagokat annak idején **SZÓKE M. ILONA** (IBMV) angolkisasszony villanyírógéppel gépelte le, egy-egy alkalommal több tőpéldányt is készítve – a többi lapot indigós másolati példányként adták kézbe a hittant tanulóknak. Ezek az írások jelen válogatásban változatlan formában kerülnek közreadásra.

„Az emberek sok hazugságot elhisznek, ha abba egy kis igazságot is kevernek” – mondta egy alkalommal lényeglátóan Zoltán atya, szűkebb körben, az 1980-as évek közepén. Amikor pedig az akkori magyarországi rendszer fenntartói az 1960-as években teljesen alaptalanul és jogtalanul Bölcsvölgyi atyát koncepciók perben szabadságvesztésre ítélték, a kihallgatások

¹ Krajsovsky Gábor: Akik igazságra tanítottak sokakat, tündökölnék örökkön-örökké, miként a csillagok (Dán 12,3.) I-X. Válogatás Bölcsvölgyi Zoltán atya beszédeiből és elmélkedéseiből. Budapest 2010. ISBN 978-963-06-8958-8 <http://www.ppek.hu/k620.htm>

alkalmával sokszor kérdezték tőle a következőt: maga sokszor emlegeti a gyakorlati ateizmust. Mit jelent ez? Azt, hogy *valaki úgy él, mintha nem volna Isten* – volt Zoltán atya világos válasza.

A mai korban is – önhibájukból adódóan, vagy önhibájukon kívül – sokan élnek úgy, mintha nem volna Isten. Szolgálja ez az összeállítás a katolikus keresztény hit megerősödését, egyre szélesebb körű terjedését, a földi- és örök boldogság elérését!

2013. június 10-én

Bölcsvölgyi Zoltán atya papszentelésének 67. évfordulóján

Krajsovszky Gábor

1980/81 – Kezdők – I.

*Mit dalolsz te kismadár,
a virágos ágon?
A jó Istent dicsérem,
kedves kis barátom!*

*Ó taníts meg engem is,
erdő madárkája.
Kérd meg csak a szívedet,
megtanít az rája!*

Az órák tartalma

1. Keresztények vagyunk
2. Jézus Krisztus követője akarok lenni!
3. Mi volt a kezdet kezdetén?
4. A jó Isten szereti az embert
5. Kicsoda az Isten?
6. Fontos vagyok-e Isten számára?
7. Sok rossz is van a világon. Miért?
8. Életünkben, halálunkban a jó Istené vagyunk
9. A második isteni Személy közeledik
10. A várva várt Megváltó
11. Jézus Krisztus születése
12. Mi történt, amikor Jézus megszületett?
13. A gyermek Jézus a gyermekek példaképe
14. Jézus elkezdi azt a munkát, amiért emberré lett
15. Jézus bizonyítja, hogy Ő Isten is
16. Jézus új parancsa
17. Jézus tanítja: szeretetben találkozunk
18. Jézus szereti a bűnösöket is
19. Isten jóságosán védi gyermekeit
20. Isten szeretetének első három védőgátja
21. És a másik hét?

1. óra – Keresztények vagyunk

Keresztet rajzoltunk. Melléje két oldalt annyi virágot, ahány tagja van családnak.

A kereszt nem csupán két faág keresztbe helyezése!

A kereszt a mi s z e n t jelvényünk. Azért mondjuk s z e n t-nek, mert egyszer régen keresztre szegeztek egy ártatlan embert. Ő nem csak ember volt, mint mi, hanem Isten is.
Úgy hívjuk: JÉZUS KRISZTUS.

Jézus szeret minden embert. Úgy, ahogyan senki se tud szeretni. Szeretéből engedte azt is, hogy keresztre szegezzék.

Hol láttál eddigi életedben keresztet?

Sorold el (templomtornyon, templomban, talán út mentén, esetleg még otthon is?)

Sok ember nyakláncon is hord keresztet, de nem tudja, hogy ez milyen szent és komoly dolog! Csak azt tudja, hogy arany, vagy ezüst, ezért kedves neki. Így a kereszt számára igazából nem igazi kincs.

Mi is szeretjük egymást, ez a jó Isten akarata.

a) Édesapánk és édesanyánk gyermeke vagyunk. Ők szeretnek minket, értünk dolgoznak, még játszanak is velünk. A szeretetet a jó Istentől tanulták.

b) Ha van testvérem, ő is szeret, én is szeretem őt.

c) Barátaim is vannak, őket is szeretem.

Mindnyájan a jó Isten gyermekei vagyunk, azért szeretjük egymást. Jó együtt lenni velük. Isten mennyei Atyánk. Szeretetet adott szívünkbe.

Feladat:

Rajzold le a szobát, ahol laktok. Rajzolj keresztet ágyad fölé.

Kérd meg szüleidet, tegyenek kis keresztet szobád falára.

2. óra – Jézus Krisztus követője akarok lenni!

Filmen láttuk, hogyan történik a keresztelezés.

Akit megkereszteltek, azt keresztények nevezzük.

Mi valamennyien keresztények vagyunk.

Keresztelezésünkkor más is történik.

Szüleink és keresztszüleink őszintén megígérték, hogy jó kereszténnyé nevelnek bennünket.

A mi szüleink ezt valóban komolyan vették.

Ezért járunk hittanra, vasárnap templomba. Ez jó nekünk.

A keresztény szülők kötelesek gyermekeiket megkereszteltetni. Ez a jó Isten parancsa. Ez a parancs számunkra öröm. Jézus Krisztus, aki a mi Istenünk, adta a parancsot. Jézus ezelőtt 1980 évvel közénk jött, emberré lett. Ő adta a parancsot, hogy minden embert meg kell keresztelni. Azt is parancsolta, hogy úgy éljünk, ahogyan Ő élt: szeressük Istent és szeressük egymást! Így igazán Isten kedves gyermekei lehetünk.

Sok szülő nem teljesíti ígértét. Ezek gyermekeik egész életét elrontják. Az ilyen gyermek nem tudja, miért is él. Lehet gazdag és szép, de boldog nem!

Jézus tanítását a hittanból és a vasárnapi tanításból ismerjük meg. Ezért örömmel jövőnk ide. Szüleinknek megköszönjük, hogy ilyen jók hozzánk. Amit a hittanon tanulunk, szívünkbe zárjuk és megtesszük!

Kérdés – felelet:

- a) Mit láttunk a filmen? *Azt, hogy milyen szép a keresztelezés.*
- b) Mi a keresztyény szülők kötelessége? *Gyermekeiket meg kell keresztelezni.*
- c) Honnét tudjuk ezt? *Így parancsolta Jézus, a mi Istenünk.*
- d) Elég csak a keresztelezés? *Nem, hanem így is kell nevelni a gyermeket.*
- e) Miért járunk hittanra? *Azért, hogy megismerjük Jézust.*
- f) Mikor jövünk templomba? *Hittant tanulni és vasárnap is.*
- g) Mi a legszebb feladatunk? *Jézus Krisztus-követő szeretnék lenni.*

3. óra – Mi volt a kezdet kezdetén?

Ezelőtt 1980 évvel igen nagy esemény történt.

Eljött közénk az Isten. Akkor született Jézus Krisztus. Abból a világból jött, amelyet mennyországnak nevezünk. A láthatatlan Isten emberré lett. Tőle olyan dolgokat tudunk, amelyek igazak és nekünk igen fontosak. (Később apránként foglalkozunk majd ezekkel.)

Jézustól tudjuk például azt, hogy honnan van ez a szép világ, amelyben élünk. Mennyi élő szépség létezik!

- a) Szebb az élő virág, mint a művirág.
- b) Lehet szép játék mackód, kutyád, de az élő egészen más!

Nagy dolog az élet

De mást is tudunk. Amire olyan kíváncsi már a kisgyerek is.

Ki készítette a napot, a holdat, a csillagokat, a Földet? Hogyan keletkeztek ezek? A virágok, a fák, az eső és a szél, a madarak, a halak, a szárazföldi állatok és az ember? Vagy talán ezek mindig voltak?

Bizony nem! Semmi se volt ezek közül mindig!
Ebben minden okos ember hasonlóan gondolkodik.
De nem mindenki úgy, mint a hívő ember.

a) Aki azt mondja, hogy kezdetben (nagyon régen) nem volt semmi, az csacsiságot mond. Hiszen a semmiből csak semmi lehet. Most pedig olyan sokféle valami van.

b) Aki azt mondja, hogy volt valami kis porszem, abból lett minden, téved. Mert a porszemből sose lesz szeretet, gondolkodás. Mi pedig tudunk szeretni, gondolkodni, a virágok, állatok nem tudnak.

c) Mi azt mondjuk: kezdetben volt egy Va l a k i, az ISTEN, Ő jött el közénk, Tőle tudjuk. De erről majd legközelebb beszélgetünk.

Kérdés – felelet:

- a) Mi történt 1980 évvel ezelőtt? *Eljött közénk az Isten, Jézus Krisztus.*
- b) Miért lett emberré? *Azért, hogy a jó Isten igazságait közölje velünk.*
- c) Mit tudunk Tőle, a világról? *Azt, hogy az nem volt mindig, Ő teremtetten.*
- d) Ezt mindenki el is hiszi? *Nem, de ez minket nem zavarhat.*
- e) Ki az, aki mindig volt? *Egyedül az Isten, minden más Tőle van.*

4. óra – A jó Isten szereti az embert

1. Az egész világ nagyon szép! A jó Isten azt akarta, hogy a világon minden olyan legyen, hogy majd az ember gyönyörködhessen benne. Szép a virág, a nap, hold, csillagok, madarak, állatok. Olyan világot teremtett, amely szeretetet ébreszt az ember szívében a jó Isten iránt.

2. Legszebb az egész világon az ember. Miért? Mert egyedül az ember tud szeretni és gondolkodni. A virágok és az állatok nem tudnak ilyet tenni.

3. Egyedül az embernek adott a jó Isten halhatatlan lelket. Ezért tudunk gondolkodni, beszélni és szeretni. A lélek láthatatlan, úgy is mondjuk: szelelem. Az sohase hal meg.

4. Minden ember külön kap lelket. A jó Isten így mutatja meg, hogy minden embert szeret. Ő ismer mindenkit külön-külön. Téged nem téveszt össze senkivel, se mást veled. Ismer és lát téged, bárhol vagy, bármit csinálsz. Szeretetével ölel át és szeret minden embert. Légy hálás!

Mutasd meg azzal, hogy szívesen jössz hittanra.

Vasárnap részt veszel a szentmisén, örömmel énekelsz és imádkozol többi társaddal együtt.

Kérdés – felelet:

- Milyen világot teremtett a jó Isten? *Csodálatosan szépet.*
- Ki tud csodálkozni a világ szépségén? *Egyedül az ember.*
- Miért csak az ember? *Mert egyedül neki van lelke.*
- Milyen lelket kaptunk Istentől? *Halhatatlan lelket.*
- Mivel tudod meghálálni? *Szeretem a világot, különösen az embereket.*
- Mit mond még a szép világ? *Legyek hálás érte imával, hittan-tanulással.*

5. óra – Kicsoda az Isten?

Sokan úgy gondolják, hogy a jó Istenről nagyon nehéz beszélni.

Miért gondolják?

a) Azért, mert a jó Isten lélek, nem látható!

b) Mert nem ismerik Jézust, akitől a jó Istenről nagyon sokat tudunk. Jézus maga az ISTEN!

Az emberek mindig hittek az Istenben. Kérdezed: miért? Azt feleljük:

a) azért, mert gondolkodtak és rájöttek, hogy nem lenne a szép világ, ha valaki nem teremtette volna.

b) Másrészt azért, mert úgy vágyakozunk utána, mint ahogyan a jóság, a szépség, a boldogság, vagy akár a napfényben való sütkezézés után. Ezt a vágyakozást maga Isten lehelte lelkünkbe.

Jézus Krisztusban maga az Isten jött közénk. Azért egyetlen igaz tanítónk Jézus. Ő igazat mond, az emberek azonban tévedhetnek, sőt hazudhatnak is. Becsaphatnak minket, Istenről is sokszor hazudnak, félrevezetnek, azt mondják: ne higgyük, hogy van.

Mit mond Jézus?

a) Isten mindig volt. Úgy mondjuk: Isten örök.

(Rajta kívül minden csupán teremtmény, tehát nem örök.)

b) Isten lélek. Nem olyan, mint mi, vagy bármi más. Nem tudjuk lerajzolni, elképzelni se!
 c) Isten mindenhol jelen van, lát mindent, előle elbújni, vagy előtte titkot tartani nem lehet. Örülök ennek, mert bárhová megyek, Ő ott van velem és szeret.

d) Jézustól azt is tudjuk, hogy egyetlen Isten van. De három személy: Atya, Fiú, Szentlélek.

(Ezért mondjuk tisztelettel ezt a három nevet együtt, amikor keresztet rajzolunk magunkra.)

A három isteni személyt: Szentháromságnak mondjuk. Egyelőre Jézustól tanuljunk meg ennyit és örüljünk neki.

Kérdés – felelet:

- a) Nehéz a jó Istenről beszélnünk? *Nem, mert Ő maga tanít minket.*
- b) Ki által tanít? *Jézus Krisztus által, aki a mi Istenünk.*
- c) Miért hitték mindig, hogy van Isten? *Mert okosan gondolkodtak a világról.*
- d) Jézustól mit tudunk Istenről? *Mindig volt, Isten lélek, mindenhol van.*
- e) Melyik a legnagyobb igazság, amit mondott? *Az, hogy Isten: Atya, Fiú, Szentlélek.*
- f) Hogyan nevezzük a három személyt együtt? *Szentháromságnak.*

6. óra – Fontos vagyok-e Isten számára?

1. A gyermekek mennyire örülnek, ha valami szépet készítenek. Ügyes kézzel gyurmából alakok lesznek, kockából ház, várkastély, ceruzával, krétával színes rajz. Értékes számukra, vesződtek vele, másoknak mutogatják. Ez így jól is van! Amit szeretettel és gonddal készítenek, az értékes számukra, törődnek vele.

2. Jézustól tudjuk, hogy minden ember a jó Isten teremtménye. Ő akarta, hogy legyünk, külön-külön mindenki. Mi vagyunk a látható világon a legértékesebbek számára. Nekünk halhatatlan lelket adott, azért tudunk gondolkodni és szeretni. Ebben hasonlítunk a jó Istenhez.

3. Mivel ennyi szeretettel teremtett bennünket, ismer mindenkit és gondja van minden emberre. Szeret minket, jobban mindenkinél. A legjobbat akarja minden embernek. Meghívott minden embert az Ő boldogságába. Ezt nevezzük mennyországnak. Jézus onnan jött, oda tért vissza, és oda vár bennünket.

4. Én fontos vagyok a jó Istennek! De ez nem elég. Megkérdezem magamtól: hát nekem is fontos a jó Isten? Erre nem szavakkal felelek! Kevés lenne! Viselkedésemmel kell ezt bizonyítani.

Mit tehetek?

a) Szívesen beszélgetek Vele. Ezt imádkozásnak nevezzük. Naponta többször (legalább reggel és este) imádkozom. Reggel szeretettel köszöntöm, este bocsánatot kérek Tőle, ha rosszat tettem és megköszönöm Neki, hogy szeretetében élhettem.

b) Nem barátkozom olyan gyerekekkel, akik a jó Istenről csúnyán, vagy tiszteletlenül beszélnek!

Pláne nem követem rossz példájukat!

Kérdés – felelet:

- a) Fontos vagyok-e Isten számára? *Igen, hiszen Ő teremtett minden embert.*
- b) Mivel mutatja ezt meg? *Sok jót kapunk Tőle, főleg az örök dicső életet.*

- c) Kitől tudjuk ezt? *Jézus Krisztustól.*
- d) Ő honnan jött közénk? *A mennyországból.*
- e) Mivel hálálom meg Isten szeretetét? *Szívesen beszélgetek Vele.*
- f) Hogyan nevezzük a Vele való beszélgetést? *Imádkozásnak.*

7. óra – Sok rossz is van a világon. Miért?

A jó Isten szép és jó világot teremtett. Mégis van sok olyan dolog, amire azt mondjuk: ez nem jó, nem szép. Hallunk háborúkról, gyilkosságokról, sok veszekedést és irigykedést is látunk. Néha mi magunk is teszünk olyat, amivel szomorúságot okozunk másoknak. Vajon miért van ez?

A rosszat nem a jó Isten teremtette.

De tudnunk kell valamit. Azt, hogy még nem volt ez a látható világ, amikor a jó Isten olyan élőlényeket teremtett, akik csodálatosan szépek és igen okosak voltak. Angyaloknak hívjuk őket. Testük nincs, azért nem láthatjuk őket. Ők a mennyország lakói.

Sokan közülük teljesen egyenlők akartak lenni Istennel és felláztak (engedetlenné lettek) Isten ellen. Mivel ők teljesen tudták, hogy ez az egyenlőség lehetetlen, mégis megpróbálták, az örök szenvedés lett a sorsuk. Ezt a borzasztó sorsot nevezzük pokolnak. Onnét kiszabadulni nem lehet. Nevük gonoszlélek vagy ördög.

De tudnak rosszra csábítani onnét. Ők is a lelkünkön át tehetik ezt, hiszen ők lelkek. Meg is tették ezt már az első emberekkel. Ígérettek nekik. Ne fogadjatok szót, lázadjatok Isten ellen, akkor ti is olyanok lehettek, mint az Isten. Hazudtak, az ember pedig elhitte. Engedetlenné lett, ezt úgy nevezzük: bűnt követett el. Ebből az első bűnből ered ma is minden rossz, ami a világon van. A bennünk lakó rossz is!

Isten azonban az embert nem taszította a pokolra. Az emberen megkönyörült és megígérte, hogy egyszer eljön majd a Szabadító és újra megnyílik az utunk a mennyországba. El is jött. 1980 évvel ezelőtt: Jézus Krisztus.

Kérdés – felelet:

- a) A rosszat is a jó Isten teremtette? *Nem. Ő csak jót teremtett.*
- b) Kiket teremtett a látható világ előtt? *Angyalokat.*
- c) Ők kicsodák? *Szellemek, testük nincs, ők a mennyország lakói.*
- d) Jók maradtak mind? *Nem. Sokan felláztak Isten ellen.*
- e) Mi lett a sorsuk? *A szenvedés poklába jutottak.*
- f) Tudnak onnét ártani? *Igen. Ártottak az első embernek is.*
- g) Mit követett el az első emberpár? *Engedetlenséget. Bűn a neve.*
- h) Isten eltaszította az embert? *Nem, hanem szabadítót ígért. El is jött.*

8. óra – Életünkben, halálunkban a jó Istené vagyunk

A mennyei Atyának nagy a családja. Nemcsak én, nemcsak a mi családjunk, hanem sok ismerős és még több ismeretlen ember is Őhöz tartozik. Isten azt akarja, hogy minden ember az Ő családtagja legyen. Sajnos, ez nincs így, mert a gonoszlélek (sátán, ördög) mesterkedése (kísértés) sok embert rossz útra térít.

Az ősszüleket is elcsábította. Akkor azt hitte: övé a győzelem. Isten azonban az embert nem taszította el magától, Szabadítót ígért. De addig is, aki szerette őt, Hozzá tartozott.

Ezek az emberek réges-régen is össze-összegyűltek néha és valami keveset (szép állat, jó termés) elégettek és ezzel mutatták ki, hogy Istent ezeknél sokkal jobban szeretik.

Ma is hetente egyszer a világon mindenhol összegyűlnek azok, akik szeretik a jó Istent. Sok templom van a világon! Odamennek az Istent szerető emberek minden vasárnap.

Isten kedves gyermekei szívesen, örömmel jönnek vasárnap a mi templomunkba is. Úgy mondjuk: szentmisére jövünk.

Ilyenkor arra gondolunk, hogy a jó Isten Atyánk. Vár bennünket az örök boldogságba is. Ez a mennyország.

Jézustól tudjuk, hogy testünk is oda fog jutni. A temető, a sír nem a végső állomás. Isten a testünket – lelkünket várja. Aki meghal, testét eltemetik, a sírját gondozzák. A vallásos ember hiszi, hogy a porrá vált test egyszer feltámad. Mi azért tiszteljük a halott testet, a temetőt és gondozzuk a sírokat. Nem csak szokásból!

Tehát a mennyország lesz az igazi hazánk, ahol *csak* öröm van.

Kérdés – felelet:

- a) Mekkora a mennyei Atya családja? *Igen nagy, az egész világon.*
- b) Kik tartoznak ebbe? *Minden ember, aki szereti a jó Istent.*
- c) Hová gyűlnek össze Isten gyermekei? *Minden vasárnap a templomba.*
- d) Ilyenkor mire gondolunk? *Arra, hogy egész életünk a jó Istené.*
- e) Halálunk elszakít Istentől? *Nem, halálunkban is Istené vagyunk.*
- f) Kitől tudjuk? *Jézustól, aki megmondta, hogy van mennyország.*
- g) A temető mire figyelmeztet? *Arra, hogy testünk feltámad egyszer.*

9. óra – A második isteni Személy közeledik

Beszélgettünk már arról, hogy a jó Isten tudja közölni velünk akaratát. Ő lélek, szellem és nekünk is ad lelket. Ha lelkünk Tőle van, akkor Ő tud szólni hozzánk lelkünkben. Ezt úgy is mondhatjuk: tud beszélni velünk. Mi pedig tudunk beszélni Vele.

Amikor őszüleink engedetlenséget követtek el, ez a szép beszélgető kapcsolat elhalványult. Ha bűn van lelkünkben, ez zavar bennünket, lelkiismeret-furdalásunk van.

Isten Megszabadítót – Megváltót – ígért őszüleinknek. Szomorú állapotukban ez vigasztalta őket. Ezt az örömhírt elmondták gyermekeiknek, azok pedig továbbadták a jó hírt. Az emberek reménykedtek és várták a Szabadítót. Bizony, sok ezer évig kellett várniuk. Akik meghaltak, azzal a reménnyel hagyták itt az életet, hogy majd ők is részesednek a megváltásban.

Isten kiválasztott egy népet, amely különösen várta a Megváltót, mert ígéretet kapott, hogy belőle születik majd a megígért Szabadító. Ez a nép a „választott nép”, ők voltak az izraeliták. Isten egy-egy hűséges férfiún keresztül többször is üzent nekik. Ne legyenek reménytelenek, hanem sóvárogva várokozzanak, legyen lelkükben hit és szeretet, eljön a Megváltó. Azt azonban még ők sem tudták pontosan, hogyan történik ez. Annyit tudtak, hogy maga az Isten jön el és megszabadítja az embereket a bűntől.

Kérdés – felelet:

- a) Miért tud Isten beszélni az emberrel? *Mert Isten lélek és nekünk is Ő adott lelket.*

- b) Miből tudta az első emberpár, hogy bűnt követett el? *A lelkiismeret-furdalásból.*
- c) A bűn elkövetése után kit ígért Isten? *Megváltót.*
- d) Tudták ezt a későbbi emberek is? *Igen, az emberek továbbadták egymásnak.*
- e) Tudták azt is, hogy ki jön el? *Annyit tudtak, hogy maga Isten jön el.*

10. óra – A várva várt Megváltó

1. Az emberek hosszú ideig várták a Megváltót, a Szabadítót.

A jók buzgón imádkoztak: „Jöjj el, édes Üdvözítőnk!” De nem sejtették, vajon ki is lesz az? Egyedül a jó Isten tudta. Ő tudta, hogy a Szentháromság második Személye, a Fiú jön el a földre. Tehát maga az Isten lesz majd emberré. Persze nem úgy, mint a mesékben, vagy másféle, ostoba elgondolásokban, mint például a régi pogány népek képzeletében. Azok nevetségesek és nem igazak.

2. Isten úgy akarta, hogy a Fiú úgy szülessék meg, mint minden más ember, kisgyermekként. Azért Ő választott számára édesanyját. Mária volt a neve és a választott nép országában: Palesztinában lakott, egy kis városkában: Názáretben. (Ezeket a neveket jól jegyezd meg!) Mária akkor már menyasszonya volt egy József nevű igen jószágos férfinak, aki ács volt. Mária lelkén nem volt az összülők bűne.

3. Mivel a jó Isten terve az volt, hogy a Fiú jön el, azért neki nem lehetett József az atyja. Hiszen akkor a Megváltó csupán ember lett volna. Isten egy angyal /Gábel/ által közölte Máriával, hogy Ő lesz a Megváltó édesanyja. De az atyja nem József lesz, hanem maga az Isten. Tehát a Megváltó Isten és ember lesz egy Személyben. Tehát: istenember! Mária elfogadta Isten akaratát. Ezt mondta: „Íme, az Úr szolgálóleánya, legyen nekem a Te akaratod szerint!”

Most már a Megváltó Szíve Mária Szíve alatt dobogott és kilenc hónap kellett csupán, hogy megszülessék.

4. Erre a nagy eseményre készülünk 4 vasárnapon át és arra gondolunk, hogy Karácsony nekünk Jézus születése.

Kérdés – felelet:

- a) Mennyi ideig vártak az emberek a Megváltóra? *Sok ezer évig.*
- b) Isten milyen Megváltót akart küldeni? *Olyat, aki Isten és ember egyben.*
- c) Milyen módon történhetett ez? *Úgy, hogy egyik isteni Személy lesz emberré.*
- d) Melyik isteni Személy jött el közénk? *A második, vagyis a Fiú.*
- e) Kit választott ki Isten a Fiú édesanyjává? *Egy názáreti leányt: Máriát.*
- f) Mária elfogadta Isten akaratát? *Igen, ezért Ő lett a Megváltó édesanyja.*
- g) Földi apja volt-e a Megváltónak? *Nem, az Ő atyja a mennyei Atya.*

11. óra – Jézus Krisztus születése

1. Azok az emberek, akik nem szeretnek gondolkodni, mindenre azt mondják: ez véletlenül van így, vagy úgy. Minden véletlenül van a világon? Ezt okos gondolkodó gyerek se tudja elhinni. Ha én véletlenül lennék, akkor szülehettem volna, mondjuk néger, vagy nyomorúságban élő ázsiai szülőktől is. Mi azonban nem hiszünk a véletlenben. Véletlenül nincs semmi. Minden a jó Isten tervei, illetve elgondolásából van. (Annyit azonban tudunk, hogy a jó Isten tervei az emberek számára igen sokszor titokban maradnak!)

2. Szűz Mária se látta Isten terveit egészen világosan. Azért mondta az angyalnak: „Íme, az Úr szolgálóleánya.” Vagyis engedelmeskedek, ha nem is látom Isten tervét világosan. Ez nagy érdeme Máriának és mi is követhetjük.

Szűz Mária, Jézus édesanyja boldogan várta fia születését. (Az édesanyák mindig ilyenek!)

A jó Isten most megint bölcsen intézkedett. Éppen abban az időben egy Augusztus nevű császár uralkodott Rómában. Zsidóország is a római birodalomhoz tartozott. A császár népszámlálást rendelt el. Mindenkinek összeírásra kellett jelentkeznie ott, ahonnan való. Mária és József Betlehemből származtak. Odautaztak. Amikor odaértek, nem kaptak szálláshelyet. Egy barlangban telepedtek le. Itt született meg a kis Jézus, Isten Fia. A barlangban nem volt bútor, kályha, meleg, illetve puha párna. Így Jézus úgy született, mint a világ legszegényebb gyermeke.

Kérdés – felelet:

- Mi, vallásos emberek hiszünk-e a véletlenben? *Nem hiszünk.*
- Miben hiszünk? *Abban, hogy minden a jó Isten terve szerint történik.*
- Szűz Mária ezt hogyan mondta? *„Íme, az Úr szolgálóleánya.”*
- Melyik városkában született az Isten Fia? *Betlemben.*
- Hogyan jutottak oda? *Népszámlálásra ott kellett jelentkezniük.*
- Kihez lett hasonló Jézus? *A világ legszegényebb gyermekéhez.*
- Mikor ünnepeljük Jézus születésnapját? *December 25-én, Karácsonykor.*

12. óra – Mi történt, amikor Jézus megszületett?

1. Tanultuk, hogy Jézus istállóban született. Szegényebb akart lenni mindenkinél. Ő Isten Fia, tehát tudta, hogy szegények mindig lesznek a világon. Ő a legszegényebb akart lenni. Isten nem akarja azt, hogy az ember nyomorban éljen, de a szegénység Jézus óta nem szegyen.

2. Az angyalok, akik Istennek szolgálnak a mennyben, örvendeznek ennél a születésnél. Dicséretet énekelnek ezen az éjszakán. Megjelennek a pásztoroknak, akik a betlehemi mezőkön nyájukat őrzik és így szól egyikük: „Ne féljete! Nagy örömet hirdetek nektek. Ma született az Üdvözítő, Dávid városában.”

Amikor a pásztorok ezt meghallják, hogy az Üdvözítő (Mégváltó) megszületett, így bízatták egymást: „Menjünk át Betlembre! Hadd lássuk a történeteket, amelyeket az Úr hírül adott nekünk.” Sietnek, hogy mielőbb beérjenek a városba. Megtalálták Máriát és Józsefet és a Gyermekeket a jászolban.

3. Minden évben megünnepeljük Jézus születését. Ez a Karácsony. Nem mindegy, hogyan ünnepeljük; ünnepelnek a hitetlen emberek, családok is, de ők ezt szokásból teszik. Azért, hogy ők se maradjanak ki, de Jézus nem szerepel az ő körükben. Ez nem is igazi Karácsony. Nem igazi öröm. Mi is készítünk karácsonyfát, adunk ajándékot, de nálunk legfontosabb, hogy részt veszünk a szentmisén, szép karácsonyi énekeket éneklünk és elolvassuk a Szentírásból Jézus születésének történetét. A gyermekek igen sokat tehetnek, hogy a család Karácsonya igazán keresztényekhez illő, vallásos ünnep legyen!

Kérdés – felelet:

- Hol született Jézus? *Betlehem mellett, egy istállóban.*
- Miért ilyen szegényen? *Meg akarta mutatni, hogy a szegény is lehet boldog.*
- Kik tudták meg először születését? *A juhokat őrző egyszerű pásztorok.*

- d) Kitől tudták meg? *Isten angyala közölte velük.*
- e) Mit tettek a pásztorok? *Elmentek és megtalálták a Szentcsaládot.*
- f) Mikor ünnepeljük Jézus születését? *Karácsony szent ünnepén.*
- g) Hogyan ünnepeljük? *Imával, szent énekkel és ajándékozással.*
- h) Milyen ünnep a Karácsony? *Teljesen vallási ünnep, Jézusé.*

13. óra – A gyermek Jézus a gyermekek példaképe

Karácsony előtt már beszélgettünk Jézus születéséről.

Arról is, hogy születését legelsőnek egyszerű pásztoroknak adta tudtul az Úr angyala. Ők látták legelőször. Később tudós bölcsek, csillagászok érkeztek messze Keletről. Őket valamilyen feltűnő égi jelenségen, csillagon és lelkükben egy hangon keresztül hívta és vezette Isten szeretete a betlehemi Jézushoz. Erről a zsidók gonosz királya, Heródes is értesült. Mivel a napkeleti bölcsek nem mentek vissza Betlehemből Heródeshez, a gonosz király meggyilkoltatta a betlehemi fiúcssecsemőket. Azt gondolta, a Messiás is köztük lesz. De Isten angyala figyelmeztette a nevelőatyát, Józsefet, hogy meneküljenek Egyiptomba. Ott maradt a Szentcsalád Heródes haláláig.

Heródes halála után visszatértek, de nem Betlehembe, hanem Názáretbe. Ezután már ott élt a Szentcsalád, Jézus éppen úgy növekedett, mint a többi gyermek. Példát adott minden gyermeknek, hogy a szülőket szeretni és tisztelni kell, és engedelmeskedni kell nekik, mert ez az Isten akarata. Szívesen segített, megtanulta az ácsmesterséget és örömmel ment szüleivel szombatonként a zsinagógába, ahol együtt imádkozott és énekelt társaival.

Jézusról édesanyján és nevelőatyján kívül senki sem sejtette, hogy Ő a világ Megváltója. Erre nem is volt szükség. Jézus tudta, hogy eljön majd az idő, amikor hirdeti az örömhírt minden embernek, hogy Isten szereti a világot és mindenkit meghívott az örök dicső életre.

Jézus ma is példaképünk. A családban a gyermekeknek is fontos feladataik vannak. Tőlük is függ, hogy otthon szeretet és béke legyen. Az engedelmességnek mindig a jó Isten iránti szeretetből kell fakadnia!

Kérdés – felelet:

- a) A pásztorokon kívül kiket hívott Isten a Megváltóhoz? *A napkeleti bölcseket.*
- b) Heródes király miért akarta megölni a Megváltót? *Irgy kegyetlenségéből.*
- c) Hová menekült a Szentcsalád? *Isten figyelmeztetésére Egyiptomba.*
- d) Onnan hová tértek vissza? *Názáretbe és ott is maradtak.*
- e) Jézus mire ad példát nekünk? *Arra, hogy legyünk engedelmesek.*
- f) Jézust, Máriát és Józsefet együtt hogyan nevezzük? *Szentcsaládnak.*

14. óra – Jézus elkezdte azt munkát, amiért emberré lett

1. A második isteni Személy, a Fiú értünk lett emberré.

Összűleink engedetlensége által minden ember előtt bezárult a mennyország. Bűnnel senki se mehet oda. Isten megkönyörült rajtunk, ezért lett emberré. Mindenben hasonló lett hozzánk, egyet kivéve: a bűnt!

2. Jézus 30 éves koráig Názáretben lakott. Dolgozott, mint nevelőatyja, tehát Ő is ács volt. Példát adott, hogy a munkával is Istent kell dicsérnünk. Semmiféle munka se szégyen!

30 Éves korában elhagyta Názáretet. Akkor már rokona, János a Jordán folyó mellett élt. Hirdette az embereknek, hogy bánják meg bűneiket, hamarosan eljön a Megváltó. Sokan engedelmeskedtek szavának. Ezeket a Jordán folyó vizével leöntötte, annak jeléül, hogy ezek komolyan veszik majd a Megváltó szavát és Isten kedves gyermekei akarnak lenni. Jézus is elment Jánoshoz és kérte, hogy Őt is „keresztelje” meg. János nehezen, de mégis engedelmeskedett. Azért „*nehezen*”, mert felismerte Jézusban az igazi Megváltót. Jézusnak nem kellett megbánni a bűnt, hiszen bűntelen volt. De Jézus példát akart adni másoknak. Keresztelkedése után a Szentlélek galamb alakban szállt föléje. Hang is hallatszott: „Ez az én Szeretett Fiam!” Ez az Atya hangja volt. Csak Jézus és János hallotta. János azonban nagy hangon hirdette Jézusról, hogy Ő az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűneit. Tehát Jézus a várva várt Megváltó. Ezt Keresztelő János a Szentlélektől tudta meg lelkében. Így kezdte el Jézus a nagy munkát, amiért emberré lett.

Kérdés – felelet:

- a) Kiért lett emberré a második isteni Személy? *Értünk emberekért.*
- b) Nélküle mi lett volna a sorsunk? *Nem juthattunk volna a mennyországba.*
- c) Mikor kezdte el Jézus nagy munkáját? *30 éves korában.*
- d) Addig hol volt, mit csinált? *Názáretben élt és ácsmunkát végzett.*
- e) 30 Éves korában hová ment? *A Jordán folyóhoz, ahol János keresztelt.*
- f) Mit tett ott Jézus? *Ő is megkeresztelkedett, hogy példát adjon nekünk.*
- g) Mi történt ott? *A Szentlélek galamb alakban szállt föléje.*
- h) Az Atya hangja mit mondott? *„Ez az én Szeretett Fiam!”*

15. óra – Jézus bizonyítja, hogy Ő Isten is

Azt, hogy Jézus ember, nem kellett bizonyítania. Úgy nőtt fel, mint embertársai, de neki bűne nem volt. Azt azonban, hogy nem csupán ember, tetteivel bizonyította. Jézusnak isteni hatalma volt. Ezt nem fitogtatta, de ezzel igazolta, hogy Isten Fia, vagyis Ő a Megváltó.

János keresztsége után Jézus tanítani kezdett. Lassan – lassan követői is lettek. Fiatal férfiak, akik várták a Megváltót és János szavaiból Jézusban megtalálták. Ezek közül választott úgynevezett apostolokat, mégpedig tizenkettőt. Ezek Vele együtt éltek és elsősorban ők tanultak Jézustól.

Jézus tanításának mi a lényege? Azt hirdette, hogy elérkezett az emberekhez Isten országa. Ez a lélekben van, és csak az tartozik ebbe, aki megbánja bűneit és hisz Jézus örömhírének. Ezt az örömhírt *Evangelium* nak nevezzük.

Jézus tanítása Isten tanítása. Minden szava igaz, nincs benne tévedés. Ezt Ő cselekedeteivel is bizonyította. Olyan dolgokat tett, amit ember nem tud. Az első ilyen tette Kána városkában történt. Rokonai meghívták lakodalomba. Zsidóországban a lakodalom eltartott egy hétig is. Elfogyott a bor. Jézus édesanyja, aki szintén ott volt, észrevette ezt és titokban szólt Fiának. Jézus minden feltűnés nélkül köedényekbe vizet öntetett és a szolgák észrevették, hogy amikor merítenek belőle, bor van a korsókban. Jézus ezzel a csodával a bajból és szegényből mentette meg a családot. De ezzel bebizonyította isteni hatalmát is. Tehát Jézus Isten is és ember is egy személyben: Istenember!

Kérdés – felelet:

- a) Mi bizonyítja, hogy Jézus ember? *Úgy élt, mint minden más ember.*
- b) Keresztsége után mit tett? *Apostolokat vett maga mellé.*

- c) Miért tette ezt? *Azért, hogy tanítását elsősorban nekik közölje.*
- d) Erre miért volt szükség? *Mert az apostolok adták tovább Jézus tanítását.*
- e) Jézus mivel bizonyította, hogy Ő a Megváltó? *Isteni hatalmával.*
- f) Isteni hatalmának mi volt a jele? *Csodákat tudott tenni.*
- g) Melyik volt első csodája? *Kánában, lakodalomban vizet változtatott borrá.*

16. óra – Jézus új parancsa

1. Ma egy hete arról beszélgettünk, hogy Jézus bebizonyította isteni hatalmát: *csodát* tett. Ilyet ember nem tud tenni. Jézus nem orvos volt. Nem gyógyított, nem használt gyógyszert. Akaratával, néha szavával, vagy egy-egy külső jellel tett olyasmit, amit csak az Isten tehet.

2. De Jézus tanított is! Tanítása egészen új volt. Előtte még soha senki a világon így és ilyen tanítást nem mondott. Ha valaki megkérdezi tőled, Jézus tanításában mi az új, így felelj neki: a szeretet parancsa. Mégpedig: Isten a csupa-szeretet. Forrása a Szeretetnek. Nekünk Tőle kell tanulnunk. Jézus példájával megmutatta, hogyan szeret az Isten. Tehát nekünk Jézust kell követnünk. Jézus soha senkit nem sértett, nem bántott, nem volt durva, megbocsátott mindenkinek. Ilyen a világon még nem volt! Én keresztény vagyok. Tehát Krisztuskövető. Lassan-lassan egyre jobban megismerem Jézust, és akkor tudom követni is. Ehhez Ő ad lelkemben erőt, mert Ő Isten is!

3. Isten kedves gyermekei mindenkit szeretnek. Ez alól semmiféle felmentés nincs! Ez Isten akarata, ezt teljesítenünk kell! Jézus szép történettel adta ezt tudtunkra. Egy embert utazása alkalmával rablók támadtak meg, kifosztották és félholtra verték. Több ember ment arra, látták a szerencsétlent, de nem segítettek rajta. Egy azonban megállt. Bekötözte sebeit és magával vitte egy vendégfogadóba. Ott fizetett, hogy gondozzák. Így kell nekünk is segítenünk egymáson. Bajbajutottakon, öregeken, szegényeken, utcán nehezen közlekedőknek. Felmentés nincs! Kifogás nincs! Isten eszerint fog elbírálni minket.

Kérdés – felelet:

- a) Tehet-e ember csodát? *Csodát egyedül Isten tud tenni, ember nem.*
- b) Mit bizonyított Jézus csodáival? *Azt, hogy tanítása az Isten szava.*
- c) Mi az új Jézus tanításában? *Az, hogy mindenkit szeretnünk kell.*
- d) Ez miért új? *Azért, mert az emberek Jézus előtt ezt nem tudták.*
- e) Milyen példával mondta el Jézus a szeretet parancsát? *Egy bajbajutott ember esetével.*
- f) Mit tanulunk ebből? *Minden rászorulón szeretettel segítsünk.*
- g) Ki fizet meg ezért? *Egyedül a jó Isten áldására számítsunk.*

17. óra – Jézus tanítja: szeretetben találkozunk

1. Amikor Jézus tanított, mindig sok ember hallgatta. Ezek nem sajnáltak semmi fáradságot, hogy tanuljanak Tőle. Mindnyájan Jézusra néztek, figyelték szavait és magukba szívták tanításait és szeretetét.

Milyen szép is lehetett ez!

2. Jézus azt is tanította, hogy mi, akik követjük Őt, tartsunk össze és időnként találkozzunk, de mindig Ő legyen a központ. Vagyis Róla beszélgessünk, Őt hallgassuk és mi is szívjuk lelkünkbe szeretetét.

3. Ezek a találkozások elsősorban a templomban történnek.

A templomok ezért épültek és ezért építenek ma is újakat.

A világon mindenhol vannak templomok és igen sok ember jön össze ezekben. Mi, katolikusok általában vasárnaponként tesszük ezt.

4. A templomainkban van oltár. Ez a középpont, ezt vesszük körül. Mint egy nagy család, együtt imádkozunk és énekelünk. A pap az oltárnál igen fontos és szent cselekményt végez. Úgy mondjuk: szavai által maga Jézus jelenik meg egy kicsi kenyérben. Úgy is mondjuk: szentmisét végez. Tehát: Jézus maga van jelen az oltáron, és akinek szabad, azok lelkükbe fogadhatják, jobban találkozhatnak Vele, mint ahogyan földi életében találkozhattak vele az emberek! Ma ezt úgy mondjuk: szentáldozáshoz járulnak. Ti is erre készültök, hiszen májusban legelőször tehetik meg!

5. Hát addig mit csináljunk? Először is: nagyon szeressük templomunkat. Szívesen, örömmel jöjjünk a vasárnapi szentmisére. Figyeljük a szép szentírási felolvasásokat és a tanítást. Énekeljünk lelkesen, szívből. Sohase zavarjuk társainkat, hanem legyünk figyelmesek és imádkozunk lélekből. Így is találkozunk Jézussal! Ő mondta: ahol ketten vagy hárman az Ő szeretetével vannak együtt, Ő ott van velük. De jó is ez!

Kérdés – felelet:

- a) Miért követték sokan Jézust? *Azért, mert szeretettel oktatott mindenkit.*
- b) Hogyan vették körül Őt az emberek? *Figyelmesen, hallgatták tanítását.*
- c) Ma hol gyűlnek egybe, akik Őt követik? *A templomban, az Ő házában.*
- d) Mi melyik napon tesszük ezt? *Általában minden vasárnap.*
- e) Hogyan nevezzük ezt az összejövetelt? *Szentmisének.*
- f) Ez is valódi találkozás Jézussal? *Igen, mert Ő maga van ott jelen.*
- g) Mit csinálunk a szentmisén? *Szívből imádkozunk, énekelünk, és a szentáldozásban találkozunk Jézussal.*

18. óra – Jézus szereti a bűnösöket is

1. Tanultunk már régebben az angyalok egy részének és az első ember bűnéről. Mindkettő engedetlenség volt. A bűn mindig engedetlenség, tehát szeretetlenség. A szeretetlenségre való hajlam természetünkben van. Mivel ez nem jó, éppen ezért küzdenünk kell ellene (például lustaság, rendetlenség, feleselés, engedetlenség). Tudjuk saját életünkben, hogy a kicsi bűn ellen is milyen nehéz a küzdelem!

2. Jézus, mivel Isten is, mentes volt minden bűntől! De hozzánk ezért nem kegyetlen szigorúsággal közeledik, hanem megbocsátó szeretettel. Ezt nem mi találtuk ki, hanem Ő bizonyította be sok szép tanításával és cselekedetével.

3. Jézus mindig meglátta, ha egy emberben őszinte a vágy, hogy közelebb jusson Istenhez. Az ilyen helyzetekben bennünket megszegyenítő szeretettel közeledett a bűnöshöz és megmutatta, hogy milyen az Isten. Megbocsát, ha mi őszintén megbánjuk a rosszat, amit tettünk.

4. Egy alkalommal, hatalmas embertömeg kísérte az utcán. Volt köztük egy alacsony termetű ember, aki nem látta Jézust, pedig szerette volna. Jézus észrevette, hogy ez az ember felmászott egy fűgefára, hogy Őt megláthassa. Lehívta onnan, sőt bement a házába és elfogadta, amit enni adtak Neki. Ez az ember bűnös volt, de őszintén megbánta bűneit és Jézus megbocsátott neki. Ezt az embert Zakeusnak hívták.

5. Jézus megbocsátja a mi bűneinket is, ha megbánjuk. Milyen jó, hogy ilyen az Isten! Jézus szerető bocsánatát kérjük, amikor este lefekvés előtt bocsánatot kérünk Tőle és főleg akkor, amikor majd mi is bemehetünk a gyóntatószékbe és ott a tisztelendő atyák Jézus nevében bűneinktől megszabadítanak. Ehhez készülünk most jó szívvel.

Kérdés – felelet:

- a) Mi a bűn? *Szeretetlenség és engedetlenség Isten szeretete ellen.*
- b) Jézus hogyan bánik a bűnössel? *Megbocsát, ha megbánjuk bűneinket.*
- c) Honnan tudjuk ezt? *Ő, maga így tanított és ezt így is tette.*
- d) Mikor ad bocsánatot? *Ha őszintén megbánjuk bűneinket.*
- e) Ki adott erre példát? *Sokan, de most Zakeus esetét tanultuk.*
- f) Mikor kell megbánnunk bűneinket? *Esténként, de főleg szentgyónáskor.*

19. óra – Isten jóságosan védi gyermekeit

1. Láttál már magas hegyre vezető utakat. Nem nyílegyenesen, hanem cikk-cakkosak, úgy mondjuk: szerpentin utak. Ezekon gyalog és autóval egyaránt könnyebb a hegyre feljutni. Ha szakadékon át vezet, vagy sok a kanyar, az útszélen korlát van. Ez véd a lezuhanástól. Okos ember nem mondja: minek áll utamba ez a korlát, inkább hálás azoknak, akik készítették.

2. A jó Isten is véd bennünket. Elsősorban lelkünket. A lélek is szakadékba zuhanhat. A bűn szakadékába. Ahová meghívott minden embert, olyan, mint egy óriási hegycsúcs. Egész életünk az odavezető út. Milyen könnyen rossz útra tévedhetünk. Televízió, rádió, rossz társak, képek, rajzok, újságok kiabálják: nincs bűn! Mennyien elhiszik! Úgy is néz ki az életük!

3. Istenünk jósága adott védőkorlátokat. Aki azt mondja, hogy ez butaság, kitalálás, saját maga látja veszét!

A védőkorlát neve: 10 parancsolat. Sok meggondolatlan ember a vállát vonogatja, ha hallja, mi azonban az Isten szeretetét látjuk benne. Milyen jó, ha tudjuk, mit kell kikerülnünk, hogy jó úton maradjunk.

4. Az Isten nagyon régen adta a 10 parancsolatot. Jézus születése előtt több ezer évvel egy izraelita férfi, Mózes írta le, kettős kőtáblára; egyikén van 3, másikon van 7. Mózes kihirdette a népnek és a jó Isten azóta se vonta vissza. A két kőtábla egybe tartozik.

5. Majd apránként sorra vesszük mind a tizet. Ezeket lassan-lassan megtanuljuk, mert hogyan is tudnánk megtartani, ha nem ismerjük őket. A felnőtt emberek nagy része sajnos elfelejtette, a gyerekek pedig meg se tanulják. Ezt a hittanórákon lehet megismerni. Addig is: köszönjük Istenünk, hogy ennyire szeretsz és védelmezel bennünket!

Kérdés – felelet:

- a) Mivel védik a hegycsúcsokra igyekvő embert? *Korláttal, a szakadékok szélén.*
- b) Mihez hasonlít az ember élete? *Óriási hegycsúcsra vezető úthoz.*
- c) Lelkünket milyen veszély fenyegeti? *A bűn szakadékába való zuhanás.*
- d) Istenünk adott-e védőgátat? *Igen ez például a 10 parancsolat.*
- e) Mit mutat nekünk a 10 parancsolat? *A bűnöktől való menekülést.*
- f) Ki az, aki a 10 parancsolatot leírta? *Mózes, mégpedig két kőtáblára.*
- g) Ez még ma is érvényes? *Igen, mindaddig, amíg ember lesz a földön.*
- h) Mi a mi feladatunk? *Megtanuljuk, hogy megtarthassuk.*

20. óra – Isten szeretetének első három védőgátja

Lerajzoltuk a 10 parancsolat tábláját. Egy, de mégis kettős!

Ez azt jelenti, hogy nem lehet különválasztani azt, ami rá van írva, Az egyiken az istenszeretet, a másikon az emberszeretet van. Szeretet azonban egyetlen van! Tehát: nem szeretheti Istent, aki az embereket nem szereti, de az embereket is csak úgy szerethetjük igazán, ha bennük Isten teremtményeit látjuk.

A szeretet Istentől eredő!

Az első parancs: Uradat, Istenedet imádd, és csak Neki szolgálj!

Ez azt jelenti: egyetlen Isten van, Ő a világ Ura! Tőle függ az életünk! Ezért beszélgetünk Vele naponta, amikor imádkozunk. Aki nem imádkozik, vagy hanyagul imádkozik, előbb-utóbb rossz útra téved, vagy a bűn szakadékába zuhan. Aki azt hiszi „én vagyok az úr, azt teszem, amit akarok, nem szorulok Istenre”, máris óriási tévedésben él! Én odafigyelve imádkozom, mert Atyámmal beszélgetek.

A második parancs: Isten nevét tisztelettel ejtsd ki! Aki káromkodik, vagyis Isten nevét gyalázatos szavakkal kíséri, rosszul teszi. Ez mind bűn! Ha ilyesmit hallok, inkább továbbmegyek, de nem hallgatom, nem utánzom. Durvalelkű emberek azok, akik a Szerető Istent gyalázzák!

A harmadik parancs: Az Úr napját szenteld meg! Nekünk a vasárnap az Úr napja elsősorban! Szentté tesszük, ha elmegyünk szentmisére, ott örömmel imádkozunk és énekelünk. A vasárnapi szentmise olyan nekünk, mint életünkben a Szív. Szív nélkül nem élhetünk! Szentmisén kapja lelkünk Isten szeretetét a tanításban, főleg pedig a szentáldozásban. Szentmise alól csak a betegség, vagy az igen nagy távolság ment fel.

Kérdés – felelet:

- a) Miért van együtt a 10 parancs két táblája? *Mert a szeretet egyetlen.*
- b) Lehet-e szeretni Istent emberszeretet nélkül? *Nem! A kettő összetartozik.*
- c) Hogyan szól Isten 1. parancsa? *Uradat, Istenedet imádd és csak Neki szolgálj.*
- d) Ki vétkezik ez ellen? *Aki nem imádkozik, hanyagul imádkozik.*
- e) Hogyan szól Isten 2. parancsa? *Isten nevét tisztelettel ejtsd ki.*
- f) Ki vétkezik ez ellen? *Aki káromkodik, esküdözik, átkozódik.*
- g) Hogyan szól Isten 3. parancsa? *Az Úr napját szenteld meg.*
- h) Ki vétkezik ez ellen? *Aki elhanyagolja a vasárnapi szentmisét.*
- i) Ki nem köteles szentmisére menni? *Aki beteg, vagy igen távol lakik.*

21. óra – És a másik hét?

Mind a 10 parancs Istenünk egy-egy szeretetkorlátja. Értünk adta, hogy védje lelkünket a szeretetlenségtől. A szeretet hiánya lelkünk és életünk nagy katasztrófája! Tanultuk: egyetlen szeretet van! Isten maga a Szeretet!

A 4. parancs: Szüleidet tiszteld! Isten után ők a legnagyobb jótevőink. Ők Isten helyettesei és Isten szeretetét tőlük kapjuk először. Ezért szívesen engedelmeskedjünk nekik és járjunk kedvükbe. A tiszteletlenség, felelélés, engedetlenség bűn a szülők szeretete ellen. Ez súlyos hálátlanság is!

Az 5. parancs: Mások egészségét és életét ne veszélyeztesd. Ez azt mondja: ne legyünk durvák, verekedők, veszekedők. Rosszat rosszal ne fizessünk. Persze itt legsúlyosabb, ha más testi, vagy lelki élete ellen teszünk rosszat. A magunk és mások testi épsége egyformán tiszteletet érdemel.

6. parancsolat: Légy szemérmes. Nem szabad csúnya beszédeket, szavakat mondanunk, vagy testünket – ok nélkül – ruhátlanul mutogatnunk. (Fürdésnél, vagy orvosnál való ruhanélküliség persze nem bűn!) Bűn azonban, ha trágár szavakat mondunk, firkálunk, vagy örömmel hallgatunk. Sajnos itt a televízió és rádió, de sok képeskönyv, magazin is hibás, mert a gyermekek lelkének tisztaságát megrontja. Isten az ilyesmiket súlyosan megítéli. A 9. parancsban is lényegében ugyanez szerepel!

7. parancsolat: Dolgozz becsületesen, más dolgaiban ne tégy kárt, pláne óvakodj a lopástól. A becsületesen tanuló gyermekből becsületesen dolgozó felnőtt lesz. A 10. parancs is lényegében ugyanezt mondja!

8. parancs: Ne hazudj, ne fogj rá másokra rosszat (rágalmazás), vagyis mondj igazat. Aki könnyen hazudik gyermekkorában, ugyanilyen lesz nagykorában is. Akkor se hazudjunk, ha esetleg büntetést kapunk az igazmondás miatt. De az igazmondó gyermeket mindenki megbecsüli! Ha valaki előtted mások hibájáról beszél, gondolj arra, hogy rólad is megteszi ezt hátad mögött.

Ima: Röviden így tárta elénk a jó Isten a védőkorlátot, amelyet szeretetből épített. Ha az ember meggondolatlanul nekimegy és kidönti bármelyiket, könnyen lelki szakadékba zuhan. Amikor majd májusban gyónáshoz készülsz, vedd elő ezt a lapot újból, nézz bele, mint a tükörbe és meglátod, melyik parancs ellen vetkeztél kicsit; azután ígérd meg Jézusnak, hogy ezután jobban megbecsülöd szerető gondoskodását!

1982/83 – Kezdők – II.

Az órák tartalma

1. Kis családunk és nagy családunk
2. Mit jelent: megkereszteltek bennünket?
3. Most már tudom: tagja vagyok Isten nagy családjának
4. Istenről, aki mindig van
5. Milyen az Isten?
6. Imádság (imádkozás)
7. Isten a világ teremtője
8. Az angyalokról
9. Az első emberek
10. Hogyan követték el ősszüleink az első bűnt?
11. Ősszüleink büntetése
12. Isten Megváltót (Szabadítót) ígér
13. Isten hírül adja a Megváltó születését
14. Jézus születése
15. Jézus Názáretben (Szentcsalád)
16. Jézus megkeresztelkedése
17. Jézus az emberiség tanítómestere
18. Jézus példát adott az embereknek
19. Isten 1. parancsolata: Uradat, Istenedet imádd, és csak Neki szolgálj!
20. Isten 2. parancsolata: Isten nevét hiába ne vedd!
21. Isten 3. parancsolata: Az Úr napját szenteld meg!
22. Isten 4. parancsolata: Atyádat és anyádat tiszteld!
23. Isten 5. parancsolata: Ne ölj!

1. óra – Kis családunk és Nagy családunk

1. A legtöbb gyermeknek van családi otthona.

Együtt laknak a szülők, a gyermekek, esetleg nagyszülők.

A szülők és a gyermekek a közös vér alapján tartoznak egymáshoz.

A családunk akkor boldog, ha szeretetben él.

Nem a gazdagság ad boldogságot!

2. A gyermekekről a szülők gondoskodnak; szeretjük szüleinket, hiszen ők a gyermekekért dolgoznak. Kedvükben járunk, engedelmeskedünk, így otthon jól érezzük magunkat.

3. Egy nagy-családnak is tagjai vagyunk.

EZ a család a JÉZUS KRISZTUS-hoz tartozók családja. Akkor lettünk tagjai, amikor megkereszteltek bennünket. Szüleink és keresztszüleink megígérték a jó Istennek, hogy az Övéi leszünk egész életünkben és így nevelnek bennünket. Ezzel a legnagyobb jót teszik velünk. Ezért tanulunk hittant és járunk templomba. A keresztény családok nagy otthona: a templom. Ez mindnyájunké.

Kérdés – felelet:

a) Kik tartoznak a családi otthonhoz? *Azok, akik a családot alkotják: szülők és gyermekek.*

b) Mi teszi boldoggá családi otthonunkat? *Az, ha szeretjük egymást, tehát szeretetben élünk.*

c) Milyen nagy-családhoz tartozunk? *A keresztények nagy családjához. Keresztelésünkkel lettünk ennek tagjai.*

2. óra – Mit jelent: megkereszteltek bennünket?

1. Ismerünk sok szép virágot és állatot.

Sorolj fel ezek közül néhányat.

A virág szép, illatos. Az állatok is szépek, érdekesek.

A legszebb és legérdekesebb azonban nem a virág és az állat, hanem az ember.

2. A virágok és állatok nem tudják, hogy vannak.

Élnek, de nem gondolkodnak. Nincs erre képességük.

Az ember azonban tudja, hogy él, szeret, tud gondolkodni. Mert neki van lelke. Tehát én: test és lélek vagyok. Mindezt a jó Isten akarta így!

Örülök, hogy ember lehetek, megköszönöm szüleimnek és a jó Istennek.

3. Szüleim tudták, hogy a születés után meg kell keresztelni gyermeküket. Lelkemen volt egy folt, amely miatt nem lehettem Isten „kedves” gyermeke. Ők azonban azt akarták, hogy ilyenné legyek. Ezért vittek el a templomba és a pap megkeresztelt. Nevemet is akkor kaptam. Most Isten „kedves” gyermeke vagyok, igyekszem úgy is élni.

Kérdés – felelet:

a) Mi a különbség virág, állat és ember között? *Az, hogy egyedül az ember tud gondolkodni.*

b) Miért tud az ember gondolkodni? *Azért, mert van lelke. Halhatatlan lelke.*

c) Miért kell minden gyermeket megkeresztelni? *Azért, hogy Isten „kedves” gyermekei lehessen.*

d) Kik segítenek ebben? *Szüleink, keresztszüleink és most már a hitoktatók.*

3. óra – Most már tudom: tagja vagyok Isten nagy családjának

1. Az a szülő, aki keresztény és hisz a jó Istenben, kisgyermekét születése után hamarosan megkeresztelteti. A mi Istenünk JÉZUS KRISZTUS. Van, aki csak felnőtt korában tudja meg, hogy JÉZUS a mi ISTENÜNK és csak akkor kéri, hogy kereszteljék meg. A világon sok ilyen ember is van. Az ilyen emberek igazából keresztények és úgy is élnek.

2. A legtöbb embert kisbaba korában keresztelik meg. A kisbaba nem tudja, mi történik vele. De tudják a szülők és a keresztszülők. Ők ígéretet tesznek, hogy gyermeküket JÉZUS szeretetére nevelik. (Aki erről elfeledkezik, bizony nagyon rosszul teszi!)

3. A jó keresztény szülő beszél kisgyermekének arról, hogy meg van keresztelve. A jó Isten kedves gyermeke. Mutat neki keresztet, feszületet, megtanítja, hogyan kell keresztet vetni, elviszi a templomba és ott halkán súgja neki: szeret bennünket és lát minket a jó Isten. Az Ő nagy családjához tartozunk. Így a kisgyermek apránként sok mindent megtanul. Főleg azt, hogy szeretnünk kell a jó Istent és minden embert.

4. Jézus nagy családját így is nevezzük: a katolikus keresztények családja. Örülj, hogy te is ebbe tartozol.

Kérdés – felelet:

a) A keresztény szülők mit tesznek a kisgyermekükkel? *Születése után hamarosan megkereszteltetik.*

b) Tudja a kisbaba, hogy mi történik vele? *Ő nem tudja, de szülei megígérik, hogy később megmagyarázzák neki.*

c) Mi mindennel ismertetik meg a kisgyermeket? *Keresztel, feszülettel, kereszttel, rövid imával, templommal.*

d) Mit tud meg ekkor a kisgyermek? *Azt, hogy Isten nagy családjához tartozik.*

e) Hogyan nevezzük ezt a nagy-családot? *A katolikus keresztények családja.*

f) Hogyan köszöntjük Jézust? *Dicsértessék a Jézus Krisztus.*

4. óra – Istenről, aki mindig van

1. Arról már beszélgettünk, hogy Isten nagy családjához tartozunk. Arról azonban még nem beszéltünk, hogy ki az ISTEN.

Most erről lesz szó.

2. Jó néhány évvel ezelőtt (például 6-8-10-12) éltetek-e? Ugye nem? Például 100 évvel ezelőtt egyikünk se élt, még nagyszüleink se. Sokmillió évvel ezelőtt egyetlen ember se élt. Ugye milyen érdekes? Élték növények, állatok, de ember nem! Még azelőtt se növények, se állatok, se nap, se föld, se tengerek nem voltak. Nem volt semmi! Az egész világ nem volt. Ez is érdekes!

3. Egyedül a jó Isten volt. Ő öröktől fogva van. Hiába képzelődünk, nem tudjuk elképzelni, még a legokosabb felnőttek se! Istent nem lehet látni, mert Ő egészen más, mint

mi. Ő lélek. Egyedül Isten van öröktől fogva és Ő lesz mindörökké, akkor is, amikor ez a világ is elmúlik.

4. Aki azt mondja, nem hiszi, hogy van Isten, mert nem látja és senki se látta, az rosszul gondolkodik. Hiszen sok minden van, amit soha se látunk, mégis elhisszük, hogy van. Az eszünket, a gondolatunkat, vagy a villanyáramot se látjuk, mégis elhisszük, hogy van. A jó Isten sokféleképpen megmutatja, hogy van. De erről majd a következő órán tanulunk.

Kérdés – felelet:

- a) A világ mindig volt? *Nem, a világ nem volt mindig.*
- b) Ki az, aki öröktől fogva van? *Egyedül Isten van öröktől fogva.*
- c) Istent el tudjuk-e képzelni? *Nem tudjuk, mert ő lélek.*
- d) Ki az Isten? *Isten az egész világ teremtetője és a mi Atyánk.*
- e) Mióta van Isten és meddig lesz? *Isten öröktől van és örökké lesz.*

Ima: Miatyánk

5. óra – Milyen az Isten?

1. Mi mindent láttatok, miközben ide jöttetek (házak, emberek, autók)?
Mi mindent lehet látni egy-egy kiránduláskor (erdő, fák, bokrok, madarak, állatok, virágok)?

Hátha valaki repülőgépen utazik? Ki lehet venni sok mindent (városok, faluk, folyók, tenger).

2. Amit az ember egyszer lát, el tudja képzelni, és el tudja mondani, hogy milyen?
Legalábbis nagyjából (például egy autó).

Sok minden van a világon, amit nem látunk. (gondolataink, eszünk, elektromos áram stb.)

3. Bárhol járunk is, egy valaki mindenhol ott van, de nem látjuk. Mi nem látjuk, de Ő lát mindent. Kitaláljátok ki ez?

Igen az ISTEN, Ő egészen más, mint minden a világon. Hozzá senkit és semmit se lehet hasonlítani. Úgy mondjuk: ISTEN szellem, lélek.

Mivel mindenhol jelen van, ebből következik, hogy egy ISTEN van. Egyetlen, de három személy: ATYA, FIÚ és SZENTLÉLEK. Őt dicsérjük, amikor keresztet rajzolunk magunkra és mondjuk: Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében ámen.

Együtt a hármat Szentháromságnak mondjuk.

Kérdés – felelet:

- a) Hol van az Isten? *Isten mindenhol van.*
- b) Miért nem látjuk? *Mert Isten lélek.*
- c) Hány Isten van? *Egyetlen Isten van, de három Személy Atya, Fiú és Szentlélek.*
- d) Egyszóval hogyan nevezzük? *Szentháromságnak.*

Tanuld meg:

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és a Szentléleknek

6. óra – Imádság (imádkozás)

1. Hallottál szép madárdalt. A madár hangjával dicséri azt, aki adta neki.

Láttál sok szép virágot. A virágok színeikkel és illatukkal dicsérik, akitől kapták.

Hallottál mennydörgést, láttál villámot. Ez eszünkbe juttatja, hogy milyen kicsiny is az ember.

Hallottál gyilkosságokról, háborúkról, gonosz tettekről. Ezek eszedbe juttatják, milyen drága kincs az élet.

2. Az életet Isten adta. Előtte mindenféle élet drága. Ő teremtette. Drága a növények, a virágok, az állatok, a tengerek, az erdők élete. De legdrágább az ember élete.

Tanultunk már az ember legdrágább kincséről, a halhatatlan lélekről.

3. Az ember másképp dicséri Azt, akitől az élete származik. Megköszöni és örül neki. Csak az ember tud igazán örülni és szívből megköszönni. Az embernek ezt a cselekedetét nevezzük imádságnak. Imádkozunk, amikor engedelmeskedünk szüleinknek, tanítóinknak. Amikor megköszönjük, hogy élünk, tudunk szeretni, beszélgetni, játszani, tanulni. Mindezt csak az ember tudja. Amikor imádkozunk: a jó Istennel beszélgetünk. Megköszönünk minden jót és kérjük, hogy segítsen. Mondd magadban: „köszönöm Istenem!” Van azonban olyan ima, amelyet szóval is mondani kell. Jézus erre a szép imádságra tanította meg az embert. Ez a MIATYÁNK. Ezt illik tudnia minden keresztény gyermeknek. Az imádkozó ember a legszebb a világon.

Kérdés – felelet:

- Mi dicséri a jó Istent? *Az egész teremtett világ.*
- Ki „tudja” dicsérni az Istent? *Egyedül az ember.*
- Miért csak az ember? *Mert neki van halhatatlan lelke.*
- Mit tesz az ember az Isten dicséretében? *Imádkozik.*
- Mit teszünk, amikor imádkozunk? *A jó Istennel beszélünk.*
- Mikor szoktunk imádkozni? *Reggel és este minden nap.*
- Melyik imára tanított Jézus? *A Miatyánkra.*

7. óra – Isten a világ teremője

1. A különböző gyümölcsök különböző fákön teremnek. Valamikor nem volt se gyümölcsfa, se gyümölcs. Kérdés: vajon az első honnét lett? Sokféle virág, növény, fa, állat van a Földön. De valamikor nem volt a Föld. De hát akkor honnét lett? Rengeteg égitestet látunk, de ennél is több van. Legjobb hozzánk a Nap. Nélküle nem lenne élet a Földön. De ki intézte így, hogy a földi élet a Naptól éljen? Mert ez így nagyon okosan van megtervezve. Azt tudjuk, hogy az űrhajót emberek szerkesztik. De az egész látható világ szerkesztő nélkül van? Csak „úgy” lett? Ezt okos ember így nem gondolhatja. Hát akkor?

2. A világmindenségnek is van „szerkesztője”, teremője: az Isten. Isten nélkül értelmetlenül beszélne a látható dobokról. A „teremtés” szó azt jelenti, hogy Isten akarta, hogy legyen és lett. Persze semmi se úgy, ahogyan most van. Isten teremtette az anyagot, Ő szervezte, irányította a fejlődést az egyre szebb és jobb felé. Az egész világban csodálkozással látjuk, hogy minden jól „okosan” fejlődött. A teremő Isten adta az első életet is. Ebből fejlődött, alakult a ma látható milliárdnyi változatos élet.

3. Isten eszerint nemcsak teremtette, hanem kormányozza is a világot. Gondoskodik róla. Ő szabta meg a csillagok rendjét és a Föld csodálatos rendjét. Gondja van mindenre. Ad napfényt, esőt, hogy éljen a növény, állat és az ember. Ezért Istent jóságosnak, gondunkat viselőnek tapasztaljuk.

Mindent törvényei kormányoznak.

Kérdés – felelet:

- a) Honnét van a világ? *Isten teremtette.*
- b) Hogyan teremtette? *Isten akaratával teremtette.*
- c) Mit tehet meg Isten? *Mindent, úgy mondjuk: mindenható.*
- d) Hogyan gondoskodik Isten a világról? *Állandóan akarja, hogy legyen és törvényeivel kormányozza.*

Tanuld meg: „Hiszek az egy Istenben, minden láthatónak és láthatatlannak Teremtőjében.”

8. óra – Az angyalokról

1. Felnőttek gyakran mondják egymásnak, főleg kisgyermeknek: „drága angyalom”, így kedveskednek. Pedig a kisgyermek is, felnőtt is emberek és nem angyalok. Mert bizony léteznek angyalok is, de ők egészen mások, mint az emberek. Hogyan van ez?

2. A Szentírás (Biblia) leírja, hogy Isten teremtett olyan lényeket is, akiknek nincs testük, ezért láthatatlanok. Őket sokkal előbb teremtette, mint a látható világot. (A látható világ körülbelül 20 milliárd éves!) Hogy mikor teremtette őket, nem tudja egyetlen ember se. Elképzelni se tudjuk őket, mivel nincs testük. Amikor lefestik, vagy más módon ábrázolják őket, szárnyakkal akarják tudunkra adni, hogy nem hasonlók hozzánk, mert ők lelkek.

3. Isten igen sok angyalt teremtett. Azért teremtette őket, mert szeretetét velük is meg akarta osztani, amint az emberekkel is tette. Isten szeretetében boldogok voltak. De egy próbatétel alkalmával közülük sokan engedetlenek lettek. Elbízták magukat, azt hitték ők is olyanok, mint az Isten. Fellázadtak a teremtő Isten ellen. Ezeket Isten büntetése a pokolra taszította. Ezeket nevezzük ördögöknek. Onnét nem jöhetnek ki, szenvednek, de tudnak rosszra csábítani embereket. Ezt kísértésnek nevezzük. Minden ember kap őrzőangyalt, aki vigyáz ránk. Ők a mennyországból segítenek bennünket. Szeretjük őket és hálásak vagyunk jószágukért.

Kérdés – felelet:

- a) Miért nem látjuk az angyalokat? *Azért, mert nincs testük, ők lelkek.*
- b) Milyenek voltak kezdetben az angyalok? *Kezdetben mind jók voltak.*
- c) Jók maradtak-e mindvégig? *Nem, sokan vétkeztek és a pokolra jutottak.*
- d) Hogyan nevezzük ezeket? *Ezek az ördögök, akik rosszra csábítanak minket.*
- e) Milyenek irántunk a jó angyalok? *Szeretnek minket és a jóra segítenek.*
- f) Hogyan nevezzük azt az angyalt, aki rád vigyáz? *Őrzőangyalnak.*

Ima: Őrangyalom szívből kérlek, büntől, bajtól őrizd meg. Életemben légy vezérem, halálomkor állj mellettem. Ámen.

9. óra – Az első emberek

1. Minden okos ember előtt a legizgalmasabb kérdés: hogyan lett a világ olyanná, amilyen most. Amikor a „világ” szót kiejtjük, természetesen az ember is benne van. Abban mindenki megegyezik, hogy igen hosszú idő alatt fejlődött ki. Mi, vallásos emberek nem hiszünk a véletlenben, hanem a világot teremtő és irányító ISTEN-ben. Ez nem zárja ki, hogy a világ fejlődött, alakult. Utoljára jelent meg az ember. Amikor minden készen volt arra, hogy meg tudjon élni. Testünk ugyanaz, mint minden más. A föld anyagából van, elporlad a halál után. De az ember mégis egészen más, mint az állat. Állatból ember nem lehet. Az ember tud gondolkodni, tudja, hogy szeret, tud jót tenni. Erre egyetlen állat se képes, még ha idomítják is! Isten lelket adott az embernek, ez pedig lényegesen több, mint az állatok ösztöne. Az ember eszerint anyag (test) és lélek. Állatból ma se tud senki embert létrehozni. (Pedig sok állattal kísérletezett sok ember!)

2. Az első embernek Isten adott nevet: Ádám. Ez a név azt jelenti: földből való. Isten társat is teremtett Ádámnak. Az ő neve pedig Éva, ami azt jelenti: minden ember őszanyja.

3. Az első emberpár Istentől tudta, hogy halhatatlan lelke van. Isten gyermekeivé tette őket és a boldog mennyországot ígérte nekik.

Itt a földön pedig minden felett az ember uralkodik. Minden az emberért van. Ezt is Isten szeretete alkotta így.

Kérdés – felelet:

- a) Ki teremtette az embert? *Az embert a jó Isten teremtette.*
- b) Miből áll az ember? *Az ember test és lélek.*
- c) Kihez hasonlít az ember? *Lelke az Istenhez teszi hasonlónak.*
- d) Mit ad Isten az embernek? *Itt a földön minden jót. Halála után pedig a mennyországot.*
- e) Minden ember megkapja a mennyországot? *Nem, hanem az, aki szereti Istent és az embereket.*

Figyelj: a rajzon láthatod, hogy az állat sokkal kevesebb, mint az ember.

10. óra – Hogyan követték el ősszüleink az első bűnt?

1. Arról már tanultunk, hogy Isten a látható világ teremtése előtt láthatatlan világot teremtett. Az angyalok egy része lázadással elbukott. Ezek a gonosz lelkek. Elkárhoztak, vagyis a pokol szenvedésére jutottak. Onnét nem szabadulhatnak, de ártani tudnak.

2. Amikor Isten megteremtette a látható világot, a végén megjelent az ember, vagyis ősszüleink. Az embert Isten halhatatlan lélekkel ajándékozta meg, és örök boldogságra hívta. Ezt tudták a gonosz lelkek is. Amikor Isten az ember engedelmisségét is próbára tette, a gonosz lelkek irigysége azonnal működésbe lépett. Mindent megtettek, hogy az ember se juthasson a boldog örök életbe. Engedetlenségre csábították ősszüleinket.

3. Ezt a Szentírás (Biblia) nagyon szép, de mégis megdöbbentő eseménnyel írja le. Az Úristen parancsot adott az embernek: „a kert minden fájáról ehetsz.” Isten csak a kert közepén álló fa gyümölcséről mondta: „ne egyetek belőle, ne érintsetek, nehogy meghaljatok!”

A gonoszlélek azonban kígyó képében megjelent és így szólt Évához: „nem fogtok meghalni. Isten jól tudja, hogy amely napon abból esztek, szemetek felnyílik és mindentudók lesztek!”

Az asszony engedett a kísértésnek. Evett a tiltott fa gyümölcséből. Adott Ádámnak is és ő is evett. Összüleink ezzel bünt követtek el.

Az engedetlenség és a hálátlanság bűnét.

Az, hogy milyen fa volt, a Szentírás nem írja. Nem almafa.

Kérdés – felelet:

- a) Az elkárhozott angyalok tudtak az ember teremtéséről? *Igen, tudtak.*
- b) Mit tudtak az emberről? *Azt, hogy az embert Isten örök dicső életre hívta.*
- c) Milyenek lettek az emberhez? *Irigyelték az ember boldogságát.*
- d) Hogyan ártottak az embernek? *Az engedetlenség és hálátlanság bűnére csábították.*
- e) Kiről mondjuk, hogy bünt követ el? *Aki tudva és akarva nem engedelmeskedik Isten parancsainak.*
- f) Honnét tudjuk, hogy mit parancsol Isten? *A katolikus keresztény vallás adja tudtunkra.*
- g) Mi kísért minket bűnre? *A gonosz lélek és a romlott emberek.*

11. óra – Összüleink büntetése

1. Összüleink engedetlenséggel és hálátlansággal vétkeztek a jó Isten ellen. A bűn elkövetése után mindkettőjük lelkében megszólalt a lelkiismeret hangja. A lelkiismeret hangjától nem lehet elmenekülni, velünk jön mindenhová.

2. Az emberben azonban van egy olyan hajlandóság, amellyel mentegetni akarja önmagát. (Ilyen például, amikor egy gyermek hibázik, de a hibát társára, vagy másra akarja fogni. A felnőttekben is van ilyen hajlandóság. Például, amikor egy ember a munkatársára fogja, amikor pénzét elitta, vagy lerészegedett.)

Összüleink se voltak ettől mentesek. Ádám az asszonyra, Évára fogta a bűn okát. „Az asszony adott nekem és én ettem!” – mondta. Éva pedig a gonoszlélekre kente a bűn okát: „A kígyó csapott be.” – mondta. Tehát mentegetőztek.

3. Isten előtt azonban nem lehet elrejteni a bűn okát. Istent nem lehet becsapni. Isten megbüntette összüleinket. Olyanok lettek, mint a szüleiktől száműzött gyerekek. Elvesztették Isten szeretetét. Nem juthattak a mennyországba sem ők, sem utódaik, a többi ember. Ez a büntetés igen nagy. De nem olyan súlyos, mint az engedetlen angyaloké. Azok jobban tudták engedetlenségük következményét, azért jutottak a pokolra. Az ember nem jutott a pokolra, és a bűn után is atyja maradt a jó Isten. Ők távolodtak el Istentől, de azért gyermekei maradtak a mennyei Atyának.

Kérdés – felelet:

- a) Mit tud Isten? *Mindent. Azt is, amit gondolunk vagy titokban teszünk.*
- b) Hogyan ártott összüleink bűne a többi embernek? *Úgy, hogy a bűn és a büntetés minden emberre átszáll.*
- c) Hogyan nevezzük összüleink bűnét? *Áteredő bűnnek.*
- d) Hogyan árt az áteredő, bűn az embernek? *Úgy, hogy lelke nem juthat a mennyországba.*

12. óra – Isten megváltót (Szabadítót) ígér

1. Ha a gyerek rosszat tesz, tudja, hogy büntetés jár érte. Ez a büntetés nem bosszú, hanem igazságos tett. Ha egy csínytevő gyereket sohase büntetnek, az visszaél a szülők, nevelők jóságával. Legtöbbször az lesz a vége, hogy teljesen lezüllik. A büntetés tehát jó figyelmeztető, hogy nem tehetjük mindig azt, ami éppen a kedvünkre lenne.

2. Összüleink az engedetlenség és hálátlanság bűnét követték el. Mivel volt lelkük, lelkiismeretük is volt. Ez a bűn után azonnal jelentkezett is. Ezért ijedtek meg összüleink és elbújtak; Isten elől azonban nem lehet elrejtőzni!

3. A bűn magával hozza a büntetést. Nem lettek Isten kedves gyermekei és a mennyországot is elvesztették. A bűnnek más következményei is lettek. A gonoszlélek már könnyebben tudott ezután bűnre csábítani. Könnyebb volt a rosszat tenni, mint a jót. Ez a gonoszlélek hatalma.

4. Isten azonban végtelenül irgalmas (megbocsátó). Megígérte összüleinknek, hogy majd egyszer eljön a MEGVÁLTÓ (Szabadító), így a gonoszlélek nem győzhet az emberi lélek felett. Ha eljön a MEGVÁLTÓ, visszaszerzi számunkra a mennyországot. Tehát nem a gonoszlélek (sátán) az úr, hanem egyedül ISTEN az ÚR! Isten egy kis népet választott ki, amelyből a Megváltó, mint ember megszületett. Ez a nép a zsidó nép. A Megváltó azóta már el is jött. Most készülünk születésének megünneplésére. Születésének napja: Karácsony. Ezeket a heteket ADVENT-nek nevezzük.

A szentmisén a Megváltót hívogató régi szép énekeket éneklünk, és több jócselekedetet teszünk.

Erre figyelmeztet az a kis kép, amit kézhez kaptunk.

Kérdés – felelet:

- Minden bűn mit von maga után? *Minden bűnért büntetés jár.*
- Hogyan bűnhődtek összüleink és utódaik? *Nem juthattak a mennyországba.*
- Kit ígért Isten a bűn elkövetése után? *Azt, hogy elküldi a Megváltót.*
- Melyik népet választotta ki erre az Isten? *A zsidó népet.*
- Hogyan várjuk a Megváltó születésének ünnepét? *Több jócselekedetet végzünk és szép adventi énekeket éneklünk.*

Ének: „Harmatozzatok égi magasok, Téged vár epedve halandók lelke, jöjj el édes Üdvözítőnk!”

13. óra – Isten hírül adja a Megváltó születését

1. Az angyaloknak nincs nevük. Nincs is szükségük rá, hiszen az ő világuk egészen más, mint a mienk. Egy angyalt mégis Gábornak, vagy Gábielnek nevezünk. Ennek az oka az, hogy ő vitte Szűz Máriának a hírt, hogy a MEGVÁLTÓ édesanyja lesz. Azon a nyelven pedig, amelyet Szűz Mária beszélt, az Isten hírnöke ezt jelenti: Gábiel, magyarul Gábor. Tehát ez a név az ő feladatát jelenti, nem pedig személynevet.

2. Isten küldte el Gábor angyalt Názáret városkába, amely Zsidóországban van. Az angyal egy fiatal leányhoz, Máriához így köszöntött be: „Üdvözlégy kegyelemmel teljes, az Úr van veled. Gyermekek születik, aki a világ Megváltója lesz, Jézusnak fogod nevezni.” Szűz Mária, aki Dávid király családjából származott, de szegény volt, egy József nevű

ácsmesternek volt a mennyasszonya. De házasság után is egészen a Jó Istennek akarta szentelni életét, nem akart édesanya lenni. Ezért most megijedt és azt kérdezte: „hogyan fog ez történni?” Az angyal megnyugtatta: „A Szentlélek által történik, ezért fiad az Isten Fia lesz!” Erre Mária félelme elmúlt és így fogadta el Isten akaratát: „Íme az Úr szolgálóleánya vagyok, legyen úgy, ahogyan Isten akarja!” Ebben a pillanatban Szűz Mária szíve alatt elkezdett élni a kisgyermek, aki kilenc hónap múlva, Karácsonykor született. Mivel Jézus születését december 25-én ünnepeljük, az angyali üdvözlétről március 25-én emlékezünk meg.

Március 25. és december 25. között kilenc hónap van.

3. Mivel a jó Isten Szűz Máriát ennyire megtisztelte, mi is jobban tiszteljük, a szenteknél is. Bizalommal fordulunk Hozzá, hogy „imádkozzál érettünk bűnösökért, most és halálunk óráján.”

Kérdés – felelet:

- a) Ki sérti meg Isten szent nevét? *Aki káromkodik vagy átkozódik.*
- b) Ki vetkezik Isten második parancsa ellen? *Aki Isten nevét ok nélkül mondja ki, vagy Isten nevére hamisan esküszik.*
- c) Kit tisztelt meg Isten az emberek közül legjobban? *Szűz Máriát.*
- d) Mivel tisztelte meg Szűz Máriát? *Őt választotta a Megváltó édesanyjává.*
- e) Miért tiszteljük Szűz Máriát a legjobban? *Mert Ő Isten Fiának édesanyja és legtöbbet tehet értünk a jó Istennél.*

14. óra – Jézus születése

1. Szűz Mária és Szent József Názáretben élt. A jóvendölések szerint a MEGVÁLTÓ Betlehemben születik. Isten jósága és szeretete azonban úgy intézkedett, hogy JÉZUS valóban Betlehemben szülessék.

2. Zsidóország abban az időben a nagy római birodalomhoz tartozott. A római császár pedig éppen abban az időben rendelte el, hogy birodalmában népszámlálást tartsanak. Mindenkinek ott kellett jelentkezni, ahonnan családja származott. Szűz Mária és Szent József Dávid király családjából származott és ezért Dávid városába, Betlehembe mentek. A városkában mar sok idegen volt és ezért nem kaptak szállást. A városon kívül egy barlangistállóban húzódtak meg. Itt született meg a kis JÉZUS. Édesanyja pólyába takarta és jászolba fektette.

3. A környéken pásztorok tanyáztak. Nyájaikat őrizték. Éjnek idején egyszer csak nagy fény ragyogott a vidékre és angyal jelentette a pásztoroknak: „megszületett az Üdvözítő, a Messiás Dávid városában. Ez lesz a jel: találtok egy jászolba fektetett, bepólyált gyermeket.” Egyszerre aztán angyalsereg sokasága jelent meg és dicsőítette az Istent ezekkel a szavakkal: „Dicsőség a magasságban Istennek és békesség a földön a jóakarata embereknek.”

A pásztorok ezután egymást biztatva átmentek Betlehembe és mindent úgy találtak, ahogyan az angyal mondta. Ők tudták meg először, hogy megszületett a MEGVÁLTÓ és ők látták minden más ember előtt legelőször a kis JÉZUST.

Kérdés – felelet:

- a) Hol született Jézus? *Jézus Betlehemben született.*
- b) Kicsoda Jézus édesanyja? *Jézus édesanyja Szűz Mária.*
- c) Ki volt Jézus nevelőatyja? *Jézus nevelőatyja Szent József volt.*

d) Mikor ünnepeljük Jézus születését? *Karácsonykor.*

Ének: Mennyből az angyal lejött hozzátok pásztorok, pásztorok, hogy Betlehembe sietve menvén lássátok, lássátok.

15. óra – Jézus Názáretben (Szentcsalád)

1. A gonosz Heródes halála után, aki a kis Jézust meg akarta öletni, a *Szentcsalád* visszatért hazájába. Addig Egyiptomban éltek, ahol Szent József folytatta ácsmesterségét. Körülbelül 4-5 évet töltöttek ott. Józsefet Isten követte, bizonyára Gábor angyal figyelmeztette: most már hazatérhetnek, mert Heródes meghalt.

2. József és a Szűzanya azonnal felkészültek és visszatértek hazájukba, Zsidóországba. Nem Betlehembe mentek, hanem régi otthonukba, Názáretbe. Ettől kezdve a Szentcsalád ott élt. József folytatta ácsmesterségét, a Szűzanya az otthoni dolgokat végezte, Jézus pedig ugyanúgy növekedett, mint minden más gyerek. Szűz Márián és Szent Józsefen kívül senki se tudta, hogy ez a kisgyermek a világ MEGVÁLTÓJA. Jézus nem tett csodákat, nem közölte senkivel a nagy titkot, de voltak gyermekbarátai, akikkel játszott és beszélgetett. Közben apránként megtanulta nevelőatyja ácsmesterségét. Segített édesanyjának, szombatontként pedig együtt mentek a zsinagógába, hogy a többi emberrel együtt dicsérjék az Istent. Megtanult írni, olvasni, bizonyára szüleitől és a názáreti rabbitól. A Szentcsalád szegény volt, de boldog, mert Isten szeretete ölelte egybe a három kedves Személyt. Ahol Isten szeretete jelen van a családtagok lelkében, ott van az igazi boldogság. A Szentcsalád példaképe minden keresztény családnak.

Kérdés – felelet:

- Hol nevelkedett Jézus? *Jézus Názáretben nevelkedett.*
- Mire adott példát? *Engedelmességre, Isten szeretetére és a munka szeretetére.*
- Hogyan nevezzük Jézust, Máriát és Józsefet? *Szentcsaládnak.*
- A Szentcsalád mire ad példát nekünk? *Arra, hogy Isten szeretetében mi is boldogok lehetünk.*
- Miben követhetjük Jézust? *Abban, hogy buzgón imádkozunk, szeretjük szüleinket és szorgalmasan dolgozunk.*

16. óra – Jézus megkeresztelkedése

1. Jézus rokona: Keresztelő szent János a Jordán folyónál hirdette, hogy hamarosan itt lesz a MEGVÁLTÓ. Méltóképpen kell fogadni, tehát az emberek bánják meg bűneiket. A MEGVÁLTÓ eljövetele a jó Isten legnagyobb kísérlete az emberek lelkének megmentésére.

2. Sok zsidó ember ment ki a falvakból és városokból. Döbbsenten hallgatták János kemény beszédét és sokan valóban megbánták bűneiket. Ezeket János megmártotta a Jordán vízében, amivel megtisztultak személyes bűneiktől, de az áteredő bűntől nem.

3. Jézus már 30 éves volt. Úgy döntött, elhagyja Názáretet és végigjárja Zsidóországot, és hirdeti Isten örömhírét. Ez abban áll, hogy Isten szereti az embert, kívánja a megtérést, hogy a halála után a mennyországba juthasson.

4. Előbb azonban Jézus is kiment a Jordán folyóhoz, és János keresztségét kérte. Nem mintha Jézusnak lett volna bűne, hiszen Ő Isten Fia volt. De mégis megmártatta magát a

Jordánban, hogy az emberek könnyebben hallgassanak majd szavára. Keresztelő János a Szentlélek által fölismerve Jézusban a megváltót és így fogadta: „íme, az Isten Báránya, íme, aki elveszi a világ bűneit.”

Miután Jézust megkeresztelte, a Szentlélek galamb alakjában ereszkedett Jézus fölé. Isten ezzel bizonyította, hogy valóban Jézus a MESSIÁS. Hang is hallatszott az égből: „Ez az én Szeretett Fiam.” Ez a hang tehát az Atyától jött. Ezután Jézus néhány hét múlva elkezdte messiási feladatának első részét: járta az országot és hirdette Isten megbocsátó jóságát.

Kérdés – felelet:

- a) Hány éves korában kezdett Jézus tanítani? *Jézus 30 éves korában kezdett tanítani.*
- b) Mit tanított Jézus? *Azt tanította, amit hinnünk és cselekednünk kell, hogy a mennyországba juthassunk.*
- c) Hogyan nevezzük Jézus tanítását? *Evangéliumnak, ami magyarul örömhírt jelent.*

17. óra – Jézus az emberiség tanítómestere

1. Jézus Isten és ember egy személyben. Nem azért lett emberré, hogy megmutassa, milyennek kell lenni egy jó ácsmesternek. Azt is megmutatta. De Ő azért jött a világra, hogy utat mutasson az örök dicső életre. Ezt pedig tanításával és életpéldájával tette. Megkeresztelkedése után végigjárta Zsidóország falvait és városait. Amit tanított, azt Ő nem tanulta senkitől. Tudott mindent, hiszen Isten volt. Nem szép véleményeket tanított, hanem amit mondott, az teljes igazság volt. Jézusnak sohase kellett szavát javítgatni, vagy kiigazítani. Határozottan és biztosan tanított, nem úgy, mint a zsidó nép tanítói, vagy más népek bölcsői.

2. Tanításának legfontosabb mondanivalója ezt volt:

Isten minden ember Atyja, szeret mindenkit!

Nekünk pedig szeretnünk kell Istent mindenkinél jobban és embertársainkat pedig, mint saját magunkat. Ezt a tanítását nevezzük főparancsoltnak. Ez a parancs ma is érvényes és marad mindörökké. Jézus sok más igazságot is tanított. Ezeket a Szentírásban olvashatjuk és a hitoktatásban hallunk róluk. Ezeknek az igazságoknak a megtartása keresztény életünk legszebb feladata. Ha ezeket mindenki megtartaná, az életünk boldogabb lenne. Ebből következik az is, hogy milyen fontos hittant tanulni minden gyermeknek és felnőttnek. Híres és nagyszerű emberek óriási tömege ugyanezt vallja. Ilyen ember volt Kodály Zoltán is. Ő példaképe minden jó kereszténynek.

Kérdés – felelet:

- a) Hogyan kell Istent szeretnünk? *Istent mindenkinél jobban kell szeretnünk. Úgy mondjuk: teljes szívünkkel.*
- b) Miért kell Istent mindenkinél jobban szeretnünk? *Azért, mert Ő mindenkinél jobban szeret minket. Tőle kapunk minden jót.*
- c) Ki a mi felebarátunk? *Minden ember a mi felebarátunk.*
- d) Egyformán kell minden embert szeretnünk? *Mindenkit kell szeretnünk, de természetesen hozzátartozóinkat a legjobban.*

18. óra – Jézus példát adott az embereknek

1. Gyakran van úgy, hogy egy-egy gyermekről azt mondják: példaadóan viselkedik. Régebben az iskolai bizonyítványokban az ilyen gyermekről a „magatartása” rovatba ezt írták: „példás.” Ez azt jelenti, úgy viselkedik, él, hogy minden gyermek példát vehet róla.

2. Jézus egész életében példás módon élt. Azért egyszer azt mondta: „aki engem követ, nem jár sötétségben”. Máskor pedig: „tanuljatok tőlem”. Jézus 3 éven át járta országának falvait és városait. Ahol megjelent apostolaival, igen sok ember sereglett Hozzá, hallgatták tanítását az Isten országáról és az Atya üzenetéről. De figyelték azt is, hogyan viselkedik. Voltak ellenségei is, akik irigyelték jóságát, de hibát még ők se találtak benne. Azért Jézus nyíltan mondta: „Ki tud engem megfedni bűnről?” Ellenségei elnémultak, vagy hamis vádakot szórtak rá.

3. Jézust azonban ez nem tartotta vissza, hogy sok jót cselekedjék. A szomorúakat vigasztalta, sok beteget meggyógyított, a bűneiket megbánóknak megbocsátott. Ezzel világosan bizonyította, hogy Ő nem csupán ember, hanem Isten is, hiszen ember csodát nem tud tenni. Jézus csodáiról külön tanulunk majd. Jézus életével mutatta meg, hogyan kell élnünk, hogy a mennyországba jussunk. Ha Őt követjük, örömmel jövünk hittanra és szentmisére. Nekünk is életünkkel kell bizonyítani társainknak, hogy Jézus a példaképünk.

Kérdés – felelet:

- a) Hány éven át tanított Jézus? *Jézus 3 éven át tanított.*
- b) Hogyan adott példát az embereknek? *Jóságával, csodatételeivel és bűnbocsánataival.*
- c) Mit bizonyít Jézus csodáival? *Azt, hogy Ő Isten is.*

19. óra – Isten 1. parancsolata: Uradat, Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!

1. Az „Imádd” szócska azt jelenti, hogy valakiről elismerni, hogy ő az egyetlen és legfőbb Úr. Mi már tanultuk, hogy a jó Isten az egyetlen és legfőbb Úr. Hiszen Ővé minden, Ő a világ teremtője. Minden más csak kicsi porszem Őhöz képest. Amikor ezt okosan elismerjük, akkor mondjuk, hogy Istent imádjuk. Csak előtte hajtunk térdet. Teremtményeket legfeljebb tiszteljük, de nem imádjuk. Ezt mutatjuk meg, amikor templomainkban térdet hajtunk, vagy letérdelünk.

2. Miért kellett ezt a jó Istennek külön parancsolni? Hiszen mindez természetes. Igen ám! De sajnos sok ember erről megfeledkezik. Többre tartja pénzét, házát, autóját, mint az Istent. Egész életét azokra tölti, Istennel, lelkével nem törődik. Nem is imádkozik. Azt gondolja: „hiszen mindent én szereztem”, ez az életem célja. Isten helyett ezeket a múlandó dolgokat szinte imádják, istenének tartja. Nagyon rosszul teszi.

3. Régen is voltak hasonló emberek. Ők meg a Napot, szobrokat, állatokat és sok egyebet imádtak. A zsidó nép között is sok volt az ilyen ember. Ezért Isten figyelmeztette őket: csak egyedül Őt kell imádnunk. Ezért adta az 1. parancsot:

Uradat Istenedet imádd és csak neki szolgálj!

Ez a parancs nekünk is szól, minden embernek a világ végéig. Mi akkor engedelmessékedünk ennek, ha imádkozunk, összeszedetten mondjuk az imádságot és vasárnap részt veszünk a szentmisén. Ott közösen, mint egyetlen családja Istennek, szívvel-lélekkel imádkozunk és énekelünk.

Kérdés – felelet:

- a) Mit jelent valakit imádni? *Elismerjük, hogy ő az egyetlen, legfőbb Úr.*
- b) Ki a világ egyetlen, legfőbb ura? *Csak az Isten, senki és semmi más.*

c) Mivel mutatjuk meg, hogy ezt elhisszük? *Szépen imádkozunk és a templomban térdet hajtunk, térdelünk.*

d) Mikor kell imádkoznunk? *Reggel, este. Megköszönünk neki mindent és segítségét kérjük.*

20. óra – Isten 2. parancsolata: Isten nevét hiába ne vedd!

1. Arról már beszélgettünk, hogy a jó Isten védi lelkünket a katasztrófától: a bűntől. Azért adta a 10 parancsolatot. Szeretettből adta. Az elsőt már tudjuk: „URADAT ISTENEDET imádd és csak neki szolgálj!”

2. Most a 2. parancsról beszélgetünk. Ez így szól:
„ISTEN nevét hiába ne vedd!” A „hiába” szót így is vehetjük: „főlöskégesen”, vagy „gonosz szándékkal”. Miért? Azért, mert ISTEN az egész világ teremője és Tőle kapunk minden testi és lelki jót.

3. Az ISTEN név csak egyedül Őt jelenti. Hiszen egy ISTEN van. Az embereknel ez nem így van. Ha a „Tamás” nevet szidja valaki, abból sok van, tehát nem biztos, hogy például: „Kovács Tamást” szidja valaki. Nem is veszi magára, ha vezetéknevét nem ejtik ki. Istennek azonban vezetékneve nincs, ő az egyetlen igaz ISTEN.

4. Ezért tilos ezt a legszentebb nevet főlöskégesen emlegetni, pláne káromolni, vagy ISTEN nevével valakit átkozni. (Például: „ISTEN verjen meg!”) Tilos ISTEN nevére esküdni!

5. A Bibliából ismerjük Dávid nevét. Ő, mielőtt az izraeliták királya lett, pásztor volt. Amikor népe háborúskodott, az ellenségnel, egy Góliát nevű erős harcos szidta az izraeliták Istenét. Góliát bálványimádozó volt és tudta, hogy az izraeliták egy ISTEN-t imádnak. Őt szidta. Dávidot ez felharagította és Góliátot parittyával leterítette.

6. Sok durvalelkű ember napjainkban is káromkodik. A gyerekek sajnos megtanulják és ők is csúnyán ejtik ki ISTEN szent nevét. Mi ne kövessük őket. Szólhatunk is nekik, hogy tisztességes gyerek így nem beszél.

Kérdés – felelet:

- a) Ki sérti meg Isten 2. parancsolatát? *Aki káromkodik vagy Isten nevével átkozódik.*
- b) Szabad-e esküdni Isten nevével? *Komoly ok nélkül nem szabad! Különösen hamisan esküdni tilos.*
- c) Mit tehetünk Isten szent nevéért? *Figyelmeztetjük káromkodó társainkat és főleg nem követjük őket.*

21. óra – Isten 3. parancsolata: Az Úr napját szenteld meg!

1. Jézusról tudjuk, hogy szüleivel szombatnként elment a zsinagógába ahol imádkozott, énekelt és a Szentírás tanítását hallgatta. A zsidók nem vasárnap, hanem szombaton ünnepelték az Úr napját. A Szentcsalád ebben is példát adott az akkori embereknek, de példája nekünk is szól.

2. Mi keresztény katolikusok vasárnap ünnepeljük az Úr napját. Keresztény őseink is így tették, mert JÉZUS vasárnap (Húsvétvasárnap) támadott fel a halálból.

3. Mi katolikusok az Úr napját úgy szenteljük meg, hogy szentmisére megyünk. Mi is imádkozunk és énekelünk. De ennél többet is teszünk: ha már szabad szentáldozáshoz járulunk, örömmel fogadjuk lelkünkbe JÉZUS-t a kenyér alakjában. Az első szentáldozásra már most készülünk, hiszen május 15-én számunkra is eljön ez a nagy örömnapi. A szentmisében JÉZUS van jelen az átváltoztatott kenyérben. Erről majd később tanulunk.

4. Keresztény őseinknek eleinte nem volt templomuk. A pogány császárok és a zsidók üldözték őket, azért családi otthonokba gyűltek össze. Legtöbbször titokban kellett ezt is tenni, de örömmel vállalták ezt a nehézséget. Ott körülülték az asztalt, ott történt a szentmise és a szentáldozás. Sokszor otthonaikba is hazavihettek átváltoztatott kenyeret a betegeknek, öregeknek, sőt a börtönben sínylődő keresztény testvéreiknek is. Félelmes és izgalmas idők voltak ezek. Keresztény őseink hősi példája figyelmeztet minket: nekünk is sok akadályt és nehézséget kell legyőznünk, hogy vasárnap szentmisére mehessünk. Felmentve vannak azonban a betegek, az igen öregek és azok, akiknek vasárnap is dolgozniuk kell (például vasutasok, betegápolók). Aki vasárnap nem tud elmenni szentmisére, annak a szombati szentmise is érvényes. Szívesen menjünk szentmisére, hiszen ott együtt imádkozhatunk, énekelhetünk sok keresztény testvérünkkel. Ott van jelen a keresztények nagy családja.

Kérdés – felelet:

- a) Miért a vasárnap nekünk az „Úr napja”? *Mert Jézus vasárnap támadt fel.*
- b) Hogyan ünnepeljük az Úr napját? *Részt veszünk a szentmisén.*
- c) Mi a „felmentő ok” a szentmise alól? *Például betegség, hosszú utazás, vagy halaszthatatlan munkabeosztás.*
- d) Mit teszünk a szentmisén? *Figyelünk a tanításra, közösen imádkozunk, énekelünk, és ha szabad már, akkor szentáldozáshoz járulunk.*
- e) Vasárnapon kívül mikor kell szentmisére mennünk? *Karácsonykor, január 1-én és augusztus 15-én, Nagyboldogasszony ünnepén.*

22. óra – Isten 4. parancsolata: Atyádat és anyádat tiszteld!

1. Jézus minden jóban és szépben példaképünk. Ő a második isteni Személy, aki értünk emberré lett. Azért lehet példaképe a gyerekeknek is, mert ő is volt gyermek. Szűz Mária és Szent József csupán ember, Jézus pedig Istenember. Mégis ezt olvassuk a Szentírásban róla: „engedelmeskedett nekik.” Ezzel adja tudtunkra, hogy Isten szent akarata szerint a gyermek legyen engedelmes szüleinek! (Persze ide tartoznak a nagyszülők, tanítók, stb. is.) Bármilyen okos, vagy gazdag leszel életedben, egy dologban sohase hagyod le szüléidet: ők a szülők, te pedig gyermekük maradsz mindig.

2. Az engedelmisség nemcsak parancsteljesítés. Az okos szülő tudja, hogy a gyermek nem katoná. Ők se katonatisztek, nem is kívánhatnak a gyerektől katonás engedelmisséget. Szeretettel kell beszélgetni a gyerekekkel! Így azok megértik, hogy szeretettel kell megtenniük szüleik akarát, szüleik kedvében kell járniuk. A család szeretetközösség. Ahol a szülők ezt tartják szem előtt, ott a gyerekek akarát könnyebben tudják helyesen irányítani. Senki se szereti, ha mindig „parancsolgatnak” neki.

3. Az istenszerető gyerek nem durcáskodik, és nem akaratoskodik szüleiével. Azt kell szem előtt tartanod, hogy a család boldog élete tőled függ. A makrancos, feleselgető és toporzékoló gyerek megkeseríti az egész család életét. Ne feledd el a TESZ szócskát, amely ezt jelenti: a tisztességtudó gyerek tiszteli szüleit, engedelmeskedik nekik és szereti őket.

4. A gyermek legyen hálás szüleinek. A hála egyik legszebb jele, ha imádkozik értük. Ha pedig valamiben megszorította szüleit, este mindig kérjen tőlük bocsánatot! Íme, Isten 4. parancsolata se kényszerzubbony a gyerekeknek, hanem ISTEN gondviselő szeretetének jele. A Szentírásban ezt olvashatjuk: „Íme, milyen jó és kellemes együtt lakni a jó testvéreknek!”

Kérdés – felelet:

- a) Isten után kiket kell legjobban szeretnünk? *Szüleinket.*
- b) Mivel mutatjuk meg szeretetünket? *Tiszteletünkkel, engedelmisségünkkel és szeretetünkkel.*
- c) A szülőkön kívül kiket kell még szeretnünk? *Családunk minden tagját, főleg nagyszüleinket.*
- d) Hogyan viszonyozzuk jószágukat? *Elsősorban értük való imádsággal.*

23. óra – Isten 5. parancsolata: Ne ölj!

1. Láttátok a filmet, amely Káinról és Ábelről szólt. Sajnáltátok Ábelt, akit Káin megölt. Arra is emlékeztek, hogy Káint mi vitte a szörnyű, bűnre, a gyilkosságra. Irigy, féltékeny és haragos természetű volt. Tudta, hogy ilyen, mégse akart megváltozni. Minden emberben van rejtőző hiba, amit ő nem vesz idejében észre, de más jobban látja. Ezért kell egymást szép szóval figyelmeztetni, hogy a kis hiba nehogy naggyá váljék.

2. Honnét van a hiba? Mind összüleink bűnének a következménye. Nem tehetünk róla, de küzdhetünk ellene. Azért, ha figyelmeztetnek rá, nem szabad érte haragudnunk. Inkább jobban magunkba kell néznünk és megváltoznunk.

3. Az életet a jó Isten adta, tehát nagy kincs. Egyedül Ő veheti vissza. Ez történik, amikor valaki természetes halállal hal meg. Senkinek sincs joga ahhoz, hogy életét kioltsa. Ez az öngyilkosság. Arra sincs joga senkinek, hogy mást megöljön, megsebesítsen, vagy az életet bűnös módon megrövidítse.

4. Ha megtámadnak, védekezni kell. Ilyenkor előfordulhat, hogy önvédelemből a támadót megsebesítem, vagy esetleg megölöm. Ez jogos önvédelem, és nem bűn. De bűn a durva verekedés, vagy mások bűnre csábítása. Különösen bűn, ha valaki gyermeket csábít bűnre. Az ilyenről mondta Jézus: „jobb lenne, ha követ kötnének nyakára és a tengerbe dobnák.” Kerülnünk kell a durvaságot, verekedést, mert igen könnyen súlyos sérülés is történhet. TV, rádió műsorainak összeállítói súlyosan vetkeznek, ha másokat, különösen gyerekeket botrányoztatnak meg. A színészek se kötelezhetők arra, hogy ilyen műsorban szerepeljenek.

Kérdés – felelet:

- a) Ki vétkezik saját testi élete ellen? *Aki életét veszélynek teszi ki, vagy öngyilkosságot követ el.*
- b) Miért nagy bűn az öngyilkosság? *Mert az életet Isten adta, Ő veheti el.*
- c) Ki vétkezik mások testi élete ellen? *Aki verekszik, vagy mást megöl.*
- d) Ki vetkezik mások lelke ellen? *Aki mást bűnre csábít, vagy megbotrányoztat.*

Elsőáldozási kérdések

1. Milyen vallású vagy? *Katolikus keresztény vagyok.*
2. Mit jelent a szó „keresztény”? *Azt, hogy Jézus követője vagyok.*
3. Miért kereszteltek meg? *Azért, hogy Jézus követőjévé lehessenek.*
4. Mi volt az akadálya, hogy Jézus követője lehess? *Az áteredő bűn.*
5. Kiktől örököltük az áteredő bűnt? *Ősszüleinktől.*
6. Mi volt ősszüleink bűne? *Engedetlenség.*
7. Ki csábította ősszüleinket engedetlenségre? *A gonoszlélek.*
8. Kik a gonoszlelkek? *Akik Isten ellen lázadtak és a pokolra jutottak.*
9. Honnan tudjuk, hogy vannak gonoszlelkek? *A Szentírásból.*
10. Csak gonoszlelkek vannak? *Nem, a legtöbb angyal engedelmes maradt. Ezek végtelenül boldogok.*
11. Kit ad Isten minden ember őrzőjévé? *Az őrangyal.*
12. Kitől tudjuk, hogy van őrzőangyalunk? *Istentől a Szentírásból.*
13. Mi az őrangyal feladata? *Lelkünkben a jóra figyelmeztet.*
14. Honnan van az egész világ? *A jó Isten teremtette.*
15. Honnan tudjuk, hogy Isten teremtette? *A Szentírásból és józan eszünkéből.*
16. Eszünk hogyan vezet a jó Istenhez? *Rájövünk, hogy a világon semmi sincs önmagától.*
17. Hogyan teremtette Isten a világot? *Akarta, hogy legyen.*
18. Egyszerre teremtett mindent Isten? *Nem, a világ hosszú idő alatt alakult ilyenné.*
19. Mi az ember? *Test és halhatatlan lélek.*
20. Honnan tudjuk, hogy van lelkünk? *Isten is közölte és tudunk gondolkodni.*
21. Ki az Isten? *Isten a világ teremtője és a mi Atyánk.*
22. Mióta van Isten? *Isten az egyetlen, aki mindig van.*
23. Hány Isten van? *Egyetlen Isten van, de három Személy.*
24. Melyik a háromszemélyű egy Isten? *Az Atya, a Fiú és a Szentlélek.*
25. Hogyan nevezzük a hármat egy szóval? *Szentháromságnak.*
26. Milyen külső jellel valljuk meg a Szentháromságot? *A keresztvetéssel.*
27. Kit ígért Isten a bűnbeesés után? *Isten Megváltót ígért.*
28. Eljött már a Megváltó? *Igen, mégpedig a Fiú, vagyis a második isteni Személy.*
29. Mi a neve a Megváltónak? *Jézus Krisztus, aki 1983 évvel ezelőtt született.*
30. Hol született a Megváltó? *Zsidóországban, Betlehemben.*
31. Mikor ünnepeljük születését? *Karácsonykor.*
32. Ki a Megváltó atyja és anyja? *Atyja a mennyei Atya, édesanyja pedig Szűz Mária.*
33. Földi gondviselője ki volt? *Szent József, aki ácsmester volt.*
34. Milyen jó hírt hozott a Megváltó? *Azt, hogy Isten szeret bennünket és a mennyországba hív.*
35. Mivel bizonyította Jézus, hogy Ő a Megváltó? *Csodákat tett.*
36. Milyen csodákról hallottál? *Vakokat, bénákat egészségessé tett, halottakat támasztott.*
37. A Megváltó megszüntette a 10 parancsolatot? *Nem, hanem azt tanította, hogy ezeket szeretetből teljesítsük.*
38. Mivel váltott meg minket Jézus? *Szenvedésével, halálával és feltámadásával.*
39. Mikor halt meg Jézus? *Nagypénteken ünnepeljük halálát.*
40. Meddig maradt Jézus a sírban? *Húsvétvasárnap feltámadt.*
41. Milyen ajándékot adott halála előtt? *A szentmisét és szentáldozást.*
42. A szentmisében hogyan jelenik meg? *Átváltoztatáskor a kenyér és a bor színe alatt.*
43. Akarta, hogy legyen szentmise? *Igen, azt mondta: „ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!”*
44. Most kik végzik az átváltoztatást? *Jézus felszentelt papjai.*

45. Ki a papok között a legfőbb? *A pápa, aki Róma püspöke.*
46. Akarja-e Jézus, hogy áldozzunk? *Igen, hiszen akkor jön lelkünkbe.*
47. Szabad-e nagy bűnnel áldozni? *Nem, előtte gyónnunk kell.*
48. Ki adta a szentgyónást? *Jézus, feltámadása napján.*
49. Most kik gyóntatnak? *Jézus felszentelt papjai.*
50. Mi kell a jó szentgyónáshoz? *Őszinte bánat, a bűnök felsorolása és a pap feloldozása.*
51. Mit tesz velünk Jézus a szentgyónásban? *Megbocsátja bűneinket.*
52. Mikor kell gyónnunk? *Rendszeresen, legalább két hónaponként.*
53. Meddig kell hittant tanulnunk? *Tulajdonképpen egész életünkben.*
54. Hogyan szenteljük meg az Úr napját? *Részt veszünk a szentmisén.*
55. Ki a jó keresztény? *Aki életével mutatja, hogy hisz Jézusban.*

1984/85 – Ószövetség – I.

„Hagyd el a rosszat és válaszd a jót!” (Zsolt 34,15)

Az órák tartalma

1. Nagy néppé teszlek
2. A négy király hadjárata. Melkizedech
3. Ábrám neve Ábrahám lesz, Sára neve pedig Sára
4. Izsák születése és Ábrahám áldozata
5. Ézsau és Jákob története
6. Jákob Lábánnál. Két házassága és gyermekei
7. Jákob hazatér. Benjámin születése
8. József és testvérei. Józsefet eladják
9. József sorsát Egyiptomban a gondviselő Isten vezeti
10. József megmenti az éhségtől Egyiptomot és családját
11. Az Ábrahámnak adott ígéret teljesül. Jákob Egyiptomban a jövőbe lát
12. József sorsa és családjának későbbi története
13. Mózes küldetése
14. Mózes harcol népe kiszabadításáért
15. Jahve harcol az egyiptomiak ellen!
16. Keserűségben az Úr keze győz!
17. A pusztai vándorlás nagy próbatételei
18. Hírszerzők mennek Kánaánba
19. Az egyetlen pogány próféta
20. Mózes halála
21. Átkelés a Jordánon. Emlékeztetés Izrael hivatására
22. Bírák kormányozzák a népet. Gedeon meghívása. Győzelem harsonákkal és fáklyákkal
23. Sámuel születése és felajánlása, meghívása
24. Sámuel és Saul. Saul királlyá választják
25. Dávid Saul szolgálatába lép. Góliát – párviadal
26. Dávid megkíméli Saul. Harc az amalekiták ellen
27. A szövetség ládája Jeruzsálemben. Dávid bűne és büntetése. Salamon születése
28. Absalom ármánykodása, lázadása, veresége, halála
29. Dávid halála. Bölcs Salamon. Ítélete

1. óra – Nagy néppé teszlek

(Cél: Isten kiválasztott népe vagyunk.)

1. Arról már tanultunk, hogy Isten legkiválóbb teremtménye a Földön az ember. Van értelme, tud gondolkodni és van szabad akarata. Isten halhatatlan lelket adott neki. Meghívta az örök dicső életre, amelyet mennyországunknak is mondunk.

2. Tanultunk az ember első bűnéről és annak következményeiről.

Ilyen volt Káin gyilkossága és a bűnök büntetése: a vízözön.

Ezután a Biblia igen hosszú ideig hallgat; ez alatt az emberek elszaporodtak és szétszéledtek a világ négy tája felé. Mivel nagy vizekkel is találkoztak, bizonyára feltalálták a csónakot, hajót, bárkát is. Erről a Biblia azért nem beszél, mert ez nem tartozik Isten nagy ígéretéhez, az eljövendő MEGVÁLTO-hoz.

3. Igen hosszú idő múlva azonban a Bibliának ismét van mondanivalója. A sokféle nép és ember közül Isten kiválasztott egyet, aki ősatya lesz egy népnek, amelyből majd a MEGVÁLTO születik. Ez az ember Ábrám. Messze Keleten lakott és jó ember volt. Unokaöccsét LÓT-nak hívták.

Isten szólt Ábrámhoz: „vonulj ki földedről, rokonságod köréből és atyád házából arra a földre, amelyet majd mutatok neked. Nagy néppé teszlek. Megáldalak és naggyá teszem nevedet!”

4. Ábrám engedelmeskedett Isten szavának. Elindult Háránból, ahol lakott. Vele ment felesége Sári és unokaöccse Lót is. Szolgáival és igen sok állatával Kánaán földjére vonult. Innen Egyiptomba is eljutott, de újból visszatért. Elvált Lót-tól is, aki a Jordán vidékére ment. Ábrám pedig Kánaánban maradt. Oltárt épített az Úrnak és áldozatot mutatott be, mert hitt az Istenben és szerette Őt.

Ábrám példakép számunkra. Mi is engedelmeskedjünk Isten szavának. Aki lelkünkben hív bennünket. Ilyen engedelmeskedés a hittanra jövés, az imádkozás és a vasárnapi szentmisére jövés. Mi is nagy néphez tartozunk: a keresztények nagy családjához.

Kérdés – felelet:

a) Mire tanít minket Ábrám engedelmessége? *Arra, hogy engedelmeskedjünk Isten parancsának, amelyeket az Anyaszentegyház közöl velünk (ima, hittan, vasárnapi szentmise).*

Feladat: Tanuld meg azokat a neveket, amelyekről itt szó van!

2. óra – A négy király hadjárata. Melkizedech

(Cél: legyünk egymás segítségére.)

1. Ábrám unokaöccse, Lót, miután elvált Ábrámtól, Szodoma és Gomorra vidékén telepedett le. Itt más népek is laktak, de Lótot nem bántották. Ezeknek a népeknek és azon a környéken lakó törzseknek királyaik voltak.

2. Az történt, hogy a távolabb lakó négy király háborúba keveredett azokkal a királyokkal, akiknek területén Lót lakott. Négy király harcolt öt ellen. A harcban a négy király serege győzött és így Szodoma és Gomorra király is csatát veszített, és menekülni

kényszerült. A győztesek elvették Szodoma és Gomorra minden vagyonát, minden élelmét és elvonultak. Lót is vitték minden vagyonával együtt.

3. A menekülők egyike hírt hozott erről Ábrámnak. Mihelyt Ábrám meghallotta, hogy rokona fogságba esett, mozgósította szolgálait és üldözőbe vette az öt győztes királyt. Ő és szolgálai megosztott csapatban éjnek idején megtámadták őket és győzelmet arattak. Visszahozták Lót az asszonyokkal és szolgálakkal együtt és minden zsákmányt visszaszereztek. A többi legyőzött királyt is kiszabadították.

4. Amikor a győzelemről visszatértek, egy völgyben összejártak egy Melkizedech nevű pappal, aki hálából kenyeret és bort áldozott Istennek és megáldotta Ábrámot. Ezt mondta: „Áldott legyen Ábrám a magasságbeli Isten előtt, aki az eget és a földet teremtette.”

Szodoma felszabadult királya pedig minden visszaszerzett zsákmányt Ábrámnak akart adni, de Ábrám ezt mondta: „felemelem kezemet Isten felé, semmit se fogadok el abból, ami a tiéd.”

5. A történetek után Isten szava látomásban így szólt Ábrámhoz: „Ne félj Ábrám, a jutalmad nagy lesz. Születik majd örökösöd. Nézz fel a csillagos égre. Számold meg őket, ha tudod. Ilyen lesz a nemzetséged.” Ábrám ezt is elhitte, pedig akkor még nem volt gyermeke. Isten nagyra becsülte Ábrám hitét. Azt is tudtul adta Ábrámnak, hogy utódai egy idegen országban laknak majd négyszáz évig, de gazdagon szabadulnak majd ki onnan. Később erről is tanulunk, hogyan teljesedett Isten szava.

Kérdés – felelet:

a) Mire tanít minket Ábrám története? *Arra, hogy mi is legyünk bajbajutott embertársaink segítségére.*

b) Mit juttat eszünkbe Melkizedech kenyeré és bora? *A szentmisét, ahol mi is kenyeret és bort viszünk áldozatunkra.*

Feladat: Tanuld meg Melkizedech szavait, amellyel megáldotta Ábrámot.

3. óra – Ábrám neve Ábrahám lesz, Sári neve pedig Sára

(Cél: A keresztségben új nevet kapunk.)

1. Isten újból felajánlotta Szövetségét Ábrámnak. Azt mondta neki: „Te népek sokaságának atyja leszel. Ezért ne hívjanak többé Ábrámnak, hanem Ábrahámnak. Ez a név annyit jelent: népek sokaságának atyja.

De meghagyta az Úr azt is, hogy „tartsd meg szövetségemet te és utódaid is!”

Mivel az Úr ilyen nagy jövőt ígért Ábrahámnak, megígérte azt is, hogy gyermeke születik feleségének, Sárainak. Ezért Sári neve ezen túl Sára lett, ami azt jelenti: fejedelemső. Isten azt is közölte Ábrahámnak, fia neve Izák legyen, ami viszont magyarul azt jelenti: „Isten jóságos”. Ez valóban igaz is, hiszen Ábrahám és Sára már idős volt, amikor Isten jóságosan megáldotta őket fiúgyermekkel.

2. Közben Ábrahámnak döbbenetes látomása volt. Három férfi érkezett hozzá, akik közül az egyik maga az Úr, a másik kettő pedig az Úr angyala volt. Az Úr közölte Ábrahámmal, hogy egy esztendő múlva Sárának megszületik a fia. De azt is közölte, hogy Szodoma városa elpusztul, mert lakói erkölcstelen életet éltek. Lót és családja szintén Szodomában lakott, de

ők istenfélők maradtak. Ábrahám Lót miatt alkudozni kezdett Istennel, hogy ne pusztítsa el Szodomát, ha tíz istenfélő lakik ott. De nem találtak ennyit se. Ekkor Lót figyelmeztetést kapott, hogy családjával együtt meneküljenek Szodomából, hogy el ne pusztuljon. Akkor Isten kén és tűzesőt bocsátott Szodomára és Gomorrára, így pusztította el ezeket a városokat, az egész vidéket, a városok minden lakóját és a mező egész növényzetét. Ábrahám korán reggel kiment arra a helyre, ahol az Úrral alkudozott és látta, hogy a földből füstgomolyag száll fel, amely hasonlított az olvasztókemence füstjéhez. Lót családja azonban megmenekült, csak Lót felesége nem, mert menekülés közben hátranézett és a szörnyű látványtól szörnyethalt és testét elborította a kén és a tűzeső.

Kérdés – felelet:

- a) Miért változtatta meg Isten Ábrahám és Sára nevét? *Azért, hogy új nevük figyelmeztesse őket Isten ígéretének beteljesülésére. Isten jóságos minden igaz emberhez.*
- b) Mit mond nekünk ez a névváltoztatás? *Azt, hogy mi, akiket keresztényeknek nevezünk, éljünk Jézus Krisztus példája szerint.*
- c) Mire figyelmeztet Szodoma és Gomorra pusztulása? *Arra, hogy ne kövessük azokat, akik erkölcstelen életet élnek.*

4. óra – Izsák születése és Ábrahám áldozata

(Cél: Istennek jó terve van velünk.)

1. Ahogyan az Úr megígérte, úgy tett Sarával. Sára fiút szült Ábrahámnak, akit Isten parancsa szerint Izsák-nak neveztek. Sára így szólt: „Isten örömet szerzett nekem, és aki hallja velem együtt örül.”

2. Több év telt el ezután. Izsák szépen növekedett és sok örömet szerzett idős szüleinek. Ábrahám megtapasztalta, hogy mennyire igaz Isten ígérete: „szerfölött megsokasítlak, néppé teszek és királyok származnak tőled.”

3. Isten azonban próbára tette Ábrahámot. Így szólt hozzá: „Vedd egyetlen fiadat, akit szeretsz Izsákot és mutasd be égőáldozatul azon a helyen, amelyet majd megnevezek neked.” Másnap reggel Ábrahám korán felkelt, fölnyergelte szamarát, magával vitte két szolgáját és fiát, Izsákot. Miután fát hasogatott az áldozathoz, elindult a hely felé, amelyet Isten mondott neki. A fát Izsák vállára tette, ő pedig kezébe vette a tüzet és a kést. Így mentek egymás mellett. Akkor Izsák megszólította Ábrahámot: „Atyám, lám itt a tűz és a fa, de hol a bárány az áldozathoz?” Ábrahám így felelt: „Isten majd gondoskodik bárányról az áldozathoz, fiam.” Amikor megérkeztek a helyre, Ábrahám megépítette az oltárt, rárakta a fát, megkötözte a fiát és az oltárra helyezte a fa tetejére. Akkor vette a kést, hogy feláldozza a fiát.

4. De az Úr angyala rászólt az égből: „Ábrahám, ne nyújtsd ki kezedet a fiú felé és ne árts neki. Most már tudom, hogy szereted az Istent és egyetlen fiadat se tagadod meg Tőle.” Ábrahám felemelte szemét, látott egy kost, amely szarvánál fogva fennakadt a bozótban. Odament megfogta a kost és feláldozta áldozatul a fia helyett. Ábrahám így nevezte el a helyet: „az Úr gondoskodik!” (Hóreb = az Úr gondoskodik.) Ezután Isten még egyszer megígérte Ábrahámnak: „utódaidat megsokasítom, mint az ég csillagait, utódaid által nyer áldást a föld minden népe.” Ez az ígéret már az eljövendő Megváltóra vonatkozott. Ő az, aki áldást hoz a föld minden népére.

Kérdés – felelet:

a) Miért tette Isten próbára Ábrahámot? *Azért, hogy Ábrahám maga bizonyítsa be, hogy Istent mindennél jobban szereti.*

b) Mit mond nekünk Ábrahám példája? *Azt, hogy Istent mi is mindennél jobban szeressük.*

c) Mivel mutathatjuk meg Isten iránti legnagyobb szeretetünket? *Azzal például, hogy fáradtan is jövőnk hitoktatásra, vasárnap pedig kellemes szórakozás miatt se mulasztunk szentmisét.*

5. óra – Ézsau és Jákob története

(Cél: Kincseinket ne vesztessük el.)

1. Izsák számára Ábrahám szerzett feleséget. Egyik szolgáját elküldte régi hazájába és rokonai közül választott feleséget, aki hitt az egy Istenben és Rebekának hívták.

2. Rebekának ikergyermekai születtek: Ézsau és Jákob.

A gyermekek felnőttek: Ézsau bátor vadász lett, Jákob pedig egyszerű ember. Izsák Ézsaut szerette, mert szívesen evett vadat, Rebeka ellenben Jákobot szerette.

3. Egy alkalommal Jákob ételt készített, Ézsau pedig kimerülten érkezett haza a mezőről. Odaszólt Jákobhoz: „Adj gyorsan ebből az ételből!” Jákob azt felelte: „Előbb add el nekem elsőszülöttségi jogodat!” Ézsau beleegyezett és megesküdött, hogy odaadja. Ilyen kevésre becsülte Ézsau elsőszülöttségi jogát. Ézsau negyvenéves korában két bálványimádó lányt vett feleségül, amivel szüleinek nagy szívfájdalmat okozott.

4. Amikor Izsák megöregedett, megvakult. Ezért magához hívta Ézsaut és utasította: „Menj ki a mezőre és ejts el nekem vadat. Megeszem, hogy megáldjalak, mielőtt meghalok.” Rebeka akkor így szólt Jákobhoz: „Hallottam atyád parancsát. Ezért menj gyorsan és hozz két kecskegidát. Én elkészítem, te pedig odaviszed atyádhoz, hogy megegye és megáldjon.” Minden így történt. Bement atyjához és így szólt: „Ézsau vagyok, megtettem, amit parancsoltál. Edd meg az ételt, hogy megáldhass.” Izsák csodálkozott: a hang Jákob hangja, de a kar Ézsau karja. Jákob a kecske bőrével fedte be karját, így csapta be atyját. Izsák megáldotta Jákobot, amikor megérkezett Ézsau. Ő is mindent elkészített, de Izsák azt felelte: „öcséd csellel jött és elvitte áldásodat.” Ézsau ettől fogva gyűlölte Jákobot, és elhatározta, ha atyja meghal, leüti. De Jákob Rebeka tanácsára elmenekült anyja testvéréhez, Lábánhoz. Előbb azonban Izsák azt tanácsolta neki, hogy ne vegyen feleségül pogány nőt, hanem válasszon Lábán két lánya közül.

5. Jákob elindult Lábánhoz. Útközben a földön aludt és a feje alá követ tett. Almában égit érő létrát látott, amelyen Isten angyalait látta és fölöttük az Urat. Az Úr szólt hozzá: „Én veled vagyok, oltalmazlak, és utódaid által nyer áldást a föld minden népe.” Az Úr eme szavai az eljövendő Megváltót ígéri meg Jákobnak.

Kérdés – felelet:

a) Mire figyelmeztet az, hogy Ézsau eladta elsőszülöttségi jogát? *Arra, hogy soha el ne vesztessük azt, hogy Isten kedves gyermekei vagyunk.*

b) Jákob csele hazugság volt? *Igen, de Isten azt is felhasználta terve szolgálatára, hogy Jákobtól születik a Megváltó.*

6. óra – Jákob Lábánnál. Két házassága és gyermekei

(Cél: Isten bőségesen ajándékozik.)

1. Jákob hosszú vándorlás után elérkezett arra a vidékre, amely már Lábán tulajdona volt. Találkozott nyájakat őrző emberekkel, akik azt mondtak: Ismerjük Lábánt, jól megy a sora, éppen ott jön a lánya Ráchel, a juhokkal. Amikor összetalálkoztak, Jákob megcsókolta Ráchelt és elmondta neki menekülése történetét. Ráchel apjához vezette Jákobot, akinek ugyancsak mindent elmondott. Lábánnak volt egy idősebb lánya is Lea, aki nem tetszett Jákobnak úgy, mint Ráchel. Lábán felajánlotta Jákobnak Ráchelt feleségül, ha hét évet szolgál érte. Jákob belement, de a hét év letelte után Lábán becsapta és a lefátyolozott Leát adta neki, amit Jákob csak másnap vett észre. Lábán azzal védekezett, hogy náluk az a szokás, hogy a lányokat koruk szerint adják feleségül.

2. Abban az időben az is szokás volt, hogy egy férfinak több felesége is lehetett. Ezért újabb hétévi szolgálattal Jákob megkapta Ráchelt is feleségül. De hosszú ideig csak Leának születtek gyermekei, Ráchelnek nem. Lea fiúgyermekai sorjában ezek voltak: Ruben, Simeon, Lévi, Juda. Mivel Ráchelnek nem születtek gyermekei, igen szomorú volt. Úgy gondolta, hogy Isten akarja így. Ezért felajánlotta férjének szolgálóleányát, akinek két fia született: Dán és Neftali. Jákobnak ezután is születtek gyermekei: Gád, Aser, Isszakár, Zebulon és egy lány, Dina. Később Ráchelnek még egy fia született, akit Józsefnek nevezett. Ez a név azt jelenti: „Isten elvette gyalázatomat.”

3. Miután megszületett József, Jákob elhatározta, hogy egész családjával együtt visszatér régi hazájába. Lábán ellenezte ezt. De az Úr így szólt Jákobhoz: „Térj vissza atyáid földjére és rokonságodhoz, én veled leszek”. Jákob eltitkolta Lábán előtt, hogy menekülni akar, így családjával és rengeteg állatával titokban elmenekült. Harmadnap Lábán megkapta a hírt, hogy Jákob elszökött. Hét napi úton üldözte és utolérte. De Isten megjelent éjjel Lábánnak és ezt mondta: „Óvakodj attól, hogy szólj valamit Jákobnak!” Ezért Lábán kibékült Jákobbal, aki vett egy követ, és felállította emlékkövéül. Lábán pedig ezt mondta: „Az Úr legyen az ör köztem és közötted.” Majd másnap megcsókolta lányait és unokáit és visszatért. Jákob pedig tovább vándorolt hazafelé.

Kérdés – felelet:

a) Mire figyelmeztet Jákob hosszú kitartó szolgálata? *Arra, hogy Isten sok és nagy ajándékaiért mi is legyünk hűséges szolgálói.*

Feladat: Tanuld meg Jákob fiainak és leányának nevét. Lábán kibékülése Jákobbal arra figyelmeztet, hogy mi se legyünk haragtartók, vagy bosszúállók!

7. óra – Jákob hazatér, Benjámín születése

(Cél: Legyünk nagylelkűek a megbocsátásban.)

1. Miután Jákob búcsút vett Lábántól, nagy izgalomban közeledett hazája felé. Félt Ézsau bosszújától, nem tudta, vajon a cselt megbocsátja-e. Követeket küldött előre bátyjához és igen megalázkodó üzenetet küldött: „Szolgád, Jákob üzeni neked: kegyelmezz szolgádnak. Nagy vagyont szereztem Labánnál, hogy kegyelmet találjak szemedben.” A szolgák ezzel a hírral tértek vissza: „Eljutottunk bátyádhoz, Ézsauhoz, már siet eléd, négyszáz ember van vele.”

2. Jákob nagyon megijedt és két táborra osztotta embereit. Azt gondolta, ha Ézsau legyőzi az egyiket, még marad egy másik. Így imádkozott: „Atyámnak, Ábrahámnak Istene, Te mondtad nekem: térj vissza földedre. Ments meg engem bátyám kezétől!” Aztán vagyonából ajándékot készített Ézsauinak, hogy jóindulatra hangolja. Az ajándékot előre küldte.

3. Azon az éjjelen egyedül maradt. Akkor hajnalig küszködött vele valaki és közben így szólt: „Engedj el, mert közeledik a virradat.” Jákob így felelt: Nem engedlek, amíg meg nem áldasz.” Az megkérdezte: „Hogy hívnak?” – „Jákobnak” – felelte. Az folytatta: „Ezentúl ne Jákobnak hívjanak, hanem Izraelnek, miután Istennel szemben erősnek bizonyultál.”

A nap felkelt előtte, amikor azt a helyet elhagyta.

4. Jákob felemelte szemét és körülnézett. Ott jött Ézsau négyszáz emberével. Ő előre ment, hétszer meghajolt a földig, miközben Ézsau sietett feléje. Megölelte, nyakába borult és sírt. Megkérdezte: „Kik ezek veled?” – „Ezek a gyermekeim, akikkel Isten megajándékozott.” Ézsau a felajánlott ajándékokat csak Jákob kitartó kérésére fogadta el. Ezután Ézsau visszatért, Jákob pedig szerencsésen elért Szichem városáig, ott ütötte fel sátorát. Ott oltárt épített és „El”-nek, azaz Izrael Istenének nevezte el. Jákob később Isten parancsára Bételbe ment és ott táborozott le. A helységnek Jákob adta a Betel nevet, ami annyit jelent: „Ahol Isten beszélt velem!” Eközben Ráchelnek még egy gyermeke született, akit apja Benjáminnak nevezett. A szülés után Rachel meghalt és a Betlehem felé vezető út mellett temették el. Jákob emlékkövet állított sírja fölé. Amikor Jákob továbbment Mambréba atyjához, Izsákhöz, a találkozás után Izsák meghalt. Két fia, Ézsau és Jákob temették el.

Kérdés – felelet:

a) Mire ad példát Jákob visszatérése? *Két dologra: 1. Nekünk is vágyódnunk kell igazi hazánk felé, amelyet Isten ad. 2. Keresnünk kell a kibékülést azokkal, akiket megbántottunk.*

b) Mire ad példát Ézsau viselkedése? *Arra, hogy szívből megbocsássunk azoknak, akik megbántottak minket.*

Ne felejtse el: Jákobnak új nevet ad Isten: Izrael. Ettől kezdve már „izraelita” néven szerepel Jákob nemzetsége.

8. óra – József és testvérei. Józsefet eladják

(Cél: A gyűlölet rossz tanácsadó.)

1. Amikor József tizenhét esztendő volt, bátyjaival együtt a juhokat őrizte. Izrael jobban szerette Józsefet, mint a többi fiát, mivel öreg korában született. Ezért egy ujjas köntöst csináltatott neki. Amikor bátyjai látták, hogy őt jobban szereti, mint többi összes fiát, meggyűlölték és nem tudtak vele barátságos szót váltani.

2. Józsefnek egyszer álma volt s ezt elmondta testvéreinek. Így szólt hozzájuk: „hallgassatok ide, milyen álmot láttam. Kévét kötöttünk a mezőn, és íme, az én kévém fölegyenesedett és állva maradt a ti kévéitek pedig körülvették és meghajoltak az én kévém előtt.” Testvérei így válaszoltak: „No, talán királyunk akarsz lenni és fölöttünk uralkodni?” Álma és elbeszélése miatt még inkább meggyűlölték. Más alkalommal újra álmot látott. Azt is elmondta testvéreinek. „Látjátok ismét álmom volt. A nap, a hold, a csillagok meghajoltak

előttem.” Amikor elbeszélte atyjának és testvéreinek, apja megfeddte: „Mit akar jelenteni ez az álom, amit láttál?” Bátyjai féltékenyek lettek, apja azonban megjegyezte magának a dolgot.

3. Amikor bátyjai elmentek és apjuk juhait Szichemben legeltették, Izrael ezt mondta Józsefnek: „bátyáid Szichemben legeltetnek, gyere, hadd küldjelek el hozzájuk.” – „Készen vagyok” – felelte. Amikor József Szichemben bolyongott, egy ember találkozott vele és megkérdezte: „Mit keresel?” – „Bátyáimat keresem.” Az útbaigazítást adott: Hallottam, amikor mondták: menjünk Dotaimba.” József megtalálta őket.

4. Amikor azok messziről meglátták, indítványozták, hogy megölik. Meghallotta ezt Ruben, a legidősebb, így szólt: „Ne vegyük el az életét. Dobjátok be a ciszternába, de kezeteket ne emeljétek rá!” Ezt azért mondta, mert ki akarta menteni a kezükből. Mihelyt József odaért, levették róla köntösét, őt magát pedig ciszternába dobták. A ciszternában nem volt víz. Amikor körülnéztek, karavánt láttak közeledni. Tevéik meg voltak rakva gumival, balzsammal és illatos gyantával. Útban voltak Egyiptom felé. Juda így szólt testvéreihez: „adjuk el az izmaelitának.” Eladták 20 ezüstért. Fogták köntösét, levágtak egy kecskét és a köntöst annak vérébe mártották. Hazaküldtek apjuknak, Izrael ezt látva felkiáltott: „Ez a fiam köntöse, vadállat ette meg. Széttépték, széttépték Józsefet.” Fiai vigasztalták, de nem akart vigasztalódni. „Gyászolva költözöm le fiamhoz az alvilágba.” A kereskedők pedig eladták Józsefet Egyiptomban Potifárnak, a fáraó egyik kincstárnokának, az őrség parancsnokának.

Kérdés – felelet:

a) Milyen gonosz magatartást fedezettél fel a történetben? *József testvéreinek irigységet és gyűlöletet.*

b) Milyen szép tulajdonságra találsz ebben a történetben? *Ruben és Juda együttérzése, amellyel Józsefet meg akartak menteni.*

Feladat: Józsefet 20 ezüstért, Jézust pedig 30 ezüstért adták el. József előképe Jézusnak.

9. óra – József sorsát Egyiptomban a gondviselő Isten vezeti

(Cél: A gondviselő Isten vezet bennünket.)

1. József sorsa Egyiptomban sikeresen indult. Az Úr Józseffel volt és minden sikerült neki. Potifár a gazdája házának intézőjévé tette és egész vagyonát rábízta. Urának felesége azonban hamarosan bűnre akarta csábítani. József azonban így szólt hozzá: „Hogyan követhetnék el ilyen súlyos igazságtalanságot, és hogyan vetkezhetnék Isten ellen?” Ez a beszéd sértette a rosszindulatú asszonyt és Józsefet vádolta nyíltan mindenki előtt. Urához így szólt: „a héber szolga, akit a házba hoztál idejött hozzám, hogy elcsábítson tőled.” Erre Potifár elfogatta Józsefet és abba a börtönbe vetette, ahol a fáraó foglyait őrizték. De az Isten Józseffel volt ott is. A börtönfelügyelő rábízta az összes foglyot.

2. Bizonyos idő múlva Egyiptom királyának pohárnoka és főszőlőmestere is ebbe a börtönbe került. Egyszer mindkettőnek ugyanazon az éjjel olyan álma volt, amelynek különös jelentőségét József fejtette meg. József az álomfejtést Istennek tulajdonította. Álomfejtése igaznak bizonyult, és ahogy mondta: a főszőlőmestert három napra rá kivégezték, a főpohárnok pedig visszakerült hivatalába. Józsefnek tett ígéretéről, hogy szól érdekében, teljesen elfelejtkezett.

3. Két év múlva a fáraónak volt furcsa álma. Látott a Nílus folyónál hét kövér tehenet, amelyet felfalt hét sovány tehén. Aztán látott hét kövér kalászt egy száron, amelyet elnyelt hét üres kalász. Az álmot Egyiptom egyetlen írástudó és bölcs embere se tudta megfejteni. Ekkor jutott eszébe a főpohárnoknak József álmofejtő bölcsessége. A fáraó magához rendelte Józsefet, aki így szólt: „Az Isten tudára adta a fáraónak, amit tenni akar. Lesz hét bő esztendő. A termést gyűjtsék össze, mert jön hét ínséges esztendő.” A megfejtés tetszett a fáraónak és a munkálatokkal Józsefet bízta meg. Így emelte őt Egyiptom egész földje fölé. Ekkor József harminc esztendő volt és bejárta Egyiptom egész földjét és felhalmozta a gabonát olyan tömegben, hogy megmérni se lehetett. Eközben József megnősült és két fia született. Az első Manasszénak nevezte, amely ezt jelenti: „Isten elfeledtette velem minden nyomorúságomat”, a másikat Efraimnak hívta, amelynek ez a jelentése: „Isten termékennyé tett nyomorúságom földjén. József életét a gondviselő Isten irányította.

Kérdés – felelet:

- a) Mi ebben a történetben József legszebb tulajdonsága? *Az, hogy semmi kedvéért se követett el bűnt.*
- b) Milyen maradt József a balsorsa idején? *Bízott az Isten gondviselésében.*
- c) Az álmofejtéseket kinek tulajdonította? *Nem a maga bölcsességének, hanem az ember sorsát irányító Istennek.*

Ne feledd: Istennek gondja van ránk jó és rossz sorsban egyaránt.

10. óra – József megmenti az éhségtől Egyiptomot és családját

(Cél: Jézus az örök élet kenyere. Sohase legyünk bosszúállók.)

1. Amikor eltelt a hét bő esztendő, éhség tört ki minden országban. A nép a fáraóhoz kiáltott kenyérért, aki minden egyiptominak ezt felelte: Menjetek Józsefhez és tegyétek azt amit mond. Izrael (Jákok) hallotta, hogy Egyiptomban van gabona. Így szolt fiaihoz: „Nézzétek, hallottam, hogy Egyiptomban van gabona. Mit késlekedtek? Menjetek oda, hogy életben maradjunk.” Benjámin azonban nem küldte el, nehogy valami szerencsétlenség érje.

2. Így Izrael fiai is megérkeztek Egyiptomba és földig hajoltak József előtt. József fölismerte testvéreit, de azok nem ismerték fel őt. József keményen rájuk szólt: „Kémek vagytok, és csak azért jöttetek, hogy kikémleljétek az ország gyenge részeit”. Azok így válaszoltak: „Nem urunk, szolgálid azért jöttünk, hogy gabonát vásároljunk. Mindegyikünk ugyanazon az embernek fiai vagyunk Kánaán földjén. A legfiatalabb atyánknál van, egy pedig már nem él!” József ezt mondta nekik: „Én istenfélő ember vagyok. Egyikőtök maradjon itt fogságban, a többi hazamehet. De el kell hoznotok hozzám legfiatalabb testvéretek.” Azok így tettek. Később azonban így szóltak egymáshoz: „valóban bűnösök vagyunk öcsénk miatt. Láttuk lelkének kínját, amikor kérlelt bennünket”. József Simeont elfogatta és megbilincselte.

3. József parancsot adott, hogy töltsék meg zsákjukat gabonával és a pénzt is tegyék bele a zsákokba. Amikor megérkeztek atyjukhoz, elmondtak mindent, ami velük történt. Otthon vették észre, hogy mindegyikük zsákjában ott van a pénz. Izrael így szólt hozzájuk: „megfosztotok gyermekeimtől, József nincs többé, Simeon sincs, Benjámin is el akarjátok vinni!” Ruben megnyugtatta atyját, hogy Benjámin visszahozza.

4. Az éhínség azonban súlyos volt. Ezért Izrael engedett és Benjámin is elengedte, sőt ajándékokat is küldött annak az embernek. Lementek Egyiptomba és újra József elé járultak. Átadták neki az ajándékokat, és ő így szólt hozzájuk: „jól érzi magát öreg atyátok, akiről beszéltek?” Aztán meglátta Benjámin, édes testvérét és szólt hozzá: „Isten fordítsa feléd kegyét édes fiam!” Aztán kiment és ki kellett sírnia magát. Megtöltötte zsákjaikat gabonával és Benjámin zsákjába belerejtette ezüst ivópoharát. Miután eltávoztak, József utánuk küldött ezzel az üzenettel: „miért loptátok el ezüst ivópoharamat?” Ők tiltakoztak, de Benjámin zsákjába megtalálták és visszatértek Józsefhez. Ott Júda szólt és felajánlotta, hogy ő ott marad, csak hogy Benjámin visszatérhessen. Mikor József látta, hogy testvérei féltik atyjukat, fölfedte magát: „József vagyok.” Gyertek közelebb hozzám. József vagyok a testveretek, akit eladtatok. Erre Benjámin nyakába borult és mindketten sírtak. Megcsókolta bátyjait és elbeszélgetett velük.

Kérdés – felelet:

a) Hogyan mentette meg József a népet az éhhaláltól? *Gabonát gyűjtött, hogy legyen kenyere az embereknek (Jézus nekünk az élet kenyere).*

b) Mire adnak nekünk példát József testvérei? *Arra, hogy ami rosszat tettünk, azt őszintén bánjuk meg.*

c) Mire ad példát József? *Arra, hogy ne legyünk bosszúállók. Bocsássuk meg az ellenünk vetkezőknek (Jézus is megbocsát nekünk).*

11. óra – Az Ábrahámnak adott ígéret teljesül. Jákob Egyiptomban a jövőbe lát

(Cél: A mi „Gósen földünk” az Egyház.)

1. A hír eljutott a fáraóhoz: „eljöttek József testvérei”. A fáraó örült neki. Így szólt Józsefhez: „Mondd meg testvéreidnek, menjenek vissza Kánaánba, hozzák el atyjukat és egész rokonságukat!” Egyiptom földjének legjavát ígérte nekik. József a fáraó parancsa szerint cselekedett. Sok szekeret küldött testvéreivel, hogy amit tudnak, hozzanak magukkal, amit nem, azért pedig ne bánkódjanak, hiszen Egyiptom legjobb földjét kapják lakóhelyül.

2. József gazdagon ellátta testvéreit az útra. Benjámin, aki édestestvére volt, sok pénzzel és ruhával ajándékozta meg, és atyjának is külön küldött ajándékot: termékeket, gabonát és állatokat. Testvérei lelkére kötötte: „Ne civódjanak az úton!” Amikor a testvérek hazaérkeztek, boldogan újságoltak el mindent; és Izrael látta a gazdag ajándékokat. Felkiáltott: „Elég, a fiam még él! Elmegyek, hogy lássam őt, mielőtt meghalok!”

3. Elindultak minden mozdítható vagyonukkal. Amikor Bersebába érkeztek Izrael áldozatot mutatott be Istennek. Isten éjjel látomásban szólt hozzá: „Jákob, Jákob! Az Isten vagyok, atyád Istene. Ne félj lemenni Egyiptomba, mert ott nagy néppé teszek. Veled leszek, és majd visszavezetlek ide. József fogja le majd szemedet!” A testvérek atyjukat és gyermekeiket feltették azokra a szekerekre, amelyeket a fáraó küldött.

4. Amikor Egyiptom földjére léptek, Izrael előreküldte Júdát Józsefhez, hogy jöjjön elébe Gósenbe. Amikor az megjelent előtte a nyakába borult és sírt. Aztán így szólt Józsefhez: „most már szívesen meghalok, mert tudom, hogy élsz!” József ez után elment a fáraóhoz, hogy hírül adja családjának érkezését: „atyám és testvéreim megérkeztek,” őt testvérét is magával vitte. A fáraó megkérdezte: „mi a foglalkozástok?” – „Juhpásztorok vagyunk.

Kánaánban az éhség nagy, engedd meg, hogy Gósen földjén maradjunk”. A fáraó megengedte. Miután Izraellel a fáraó találkozott, ő megáldotta a fáraót. Majd mindnyájan Gósen földjén telepedtek le.

5. Izrael családja gyorsan szaporodott. Amikor halála közeledett, magához hívatta Józsefet és így szólt: „ha atyámhoz költözöm, vigyél el Egyiptomból és helyezz el az ő sírboltjukba.” József megesküdött, hogy így tesz. Ezután megáldotta József két fiát, jobb kezét Efraim fejére helyezte, pedig ő volt a legfiatalabb. Fiait is megáldotta és Júdának ígérte a legnagyobb áldást: az ő családjából származik a nagy király. Ezután meghalt. Holttestét József hazaszállította és Ráchel mellé temették. Ezt a helyet Jákob közölte Józseffel.

Kérdés – felelet:

a) Miért Efraim kapta Izrael nagyobb áldását? *Azért, mert Isten terve az volt, hogy a Messiás az „efratai” Betlehemben születik meg.*

b) Miért kapta a testvérek közül Júda a különleges áldást? *Mert a Megváltó Júda családjából fog születni. Isten akarta így.*

c) Tudta ezeket Izrael? *Nem tudta, de tudta a gondviselő Isten. Jákob áldó szavaiban a Szentlélek beszélt.*

12. óra – József sorsa és családjának későbbi története

(Cél: Minden jó szándék ISTEN tervét valósítja.)

1. Izrael halála után a gyermekei attól féltek, hogy József bosszút áll régi gonoszságuk miatt. Elmentek hozzá, leborultak előtte és így szóltak: „Nézd, szolgálid vagyunk!” De József nem volt bosszúálló. Azt mondta: „Ne féljetek. Ha rosszat tettetek, Isten jóra fordította!” Majd kérte őket: „ha majd Isten meglátogat benneteket, vigyétek magatokkal csontjaimat.” (Ezekben a szavakban József jövendölt. Azt, hogy utódaiknak rossz sorsa lesz, de Isten kiszabadítja őket és visszatérhetnek Kánaánba.)

2. Hosszú idő telt el. Egyiptomban új fáraók jöttek, akik már József megmentő tetteire nem is emlékeztek. Csak azt látták, hogy Izrael fiai nagyon megsokasodtak. Ebben veszélyt láttak: „háború esetén harcolni fognak ellenünk, és utána elhagyják az országot!” Ezért az izraelita férfiakat kemény munkára kényszerítették és azt parancsolták a bábáknak, ha izraelita asszonynak fiúgyermek születik, öljék meg. A bábák azonban ezt nem tették, „féltek az Istent!” Isten ezért megáldotta a bábákat, a nép pedig nagyon elszaporodott. Isten a bábák jámborsága által biztosított utódokat nekik. Akkor a fáraó ezt parancsolta: „minden fiút, aki hébereknél születik, vessenek a folyóba!”

3. Ebben az időben egy Lévi családjából származó férfi felesége fiúgyermeket szült. Az anya három hónapig rejtegette. Amikor már félt, hogy kitudódik, papiruszkosarat készített és bekente aszfalttal és szurokkal. Beletette a gyermeket és a nád közé helyezte, közel a folyó partjához. A fáraó leánya lejött fürödni és észrevette a kosarat. Láta, hogy egy nyöszörgő gyermek van benne és így szólt: „egy héber gyerek!” A gyermek nővére ajánlott egy héber édesanyját, aki majd megszoptatná. „Menj” válaszolta a fáraó lánya. Így a gyermek visszakerült saját édesanyjához. Azzal a paranccsal: „vidd magaddal a kicsit és neveld fel nekem!” Mózesnek nevezte, mivel „a vízből húztam ki!”

4. Közben Mózes felnevelkedett és elment meglátogatni izraelita testvéreit. Láta a kényszermunkát és egy egyiptomit, aki izraelitát ütlelt. Mózes leütötte az egyiptomit és

elrejtette a homokba. Másnap két izraelitát látott verekedni. Amikor Mózes közbelépett, az egyik rákiáltott: „talán engem akarsz megölni, mint tegnap az egyiptomit?” Mózes erre megijedt és elmenekült a fáraó bosszúja elől. Midina földjére ment. Midina papjának két lánya volt. Mózes elszegődött a paphoz pásztornak és feleségül vette az egyik lányát. Ez fiút szült neki, akit Gersomnak nevezett. Ez azt jelenti: „idegen földön jövevény voltam!”

Kérdés – felelet:

- a) József milyen volt testvéreihez? *Megbocsátó, irgalmas szívű.*
- b) Mit látott József testvérei bűnében? *Az Isten gondviselő jóságát, hiszen ez által mentette meg népét a pusztulástól.*
- c) Hogyan mentette meg Isten választott népét? *A bábák nem engedelmeskedtek a fáraó kegyetlen parancsának, őket is a Szentlélek irányította.*
- d) Mit jelent a Mózes név? *Vízből kimentett.*

Legyünk mi is irgalmas szívűek! Higgyünk a gondviselő Istenben!

13. óra – Mózes küldetése

(Cél: Minden kereszténynek küldetése van mások felé.)

1. Hosszú idő telt el és Egyiptomban más fáraók következtek, ők már teljes erővel elnyomták Izrael utódait. Az elnyomott izraeliták az Úrhoz kiáltottak segítségért. Isten pedig megemlékezett Ábrahámnak adott ígéretéről: „nagy néppé teszlek!”

Mózes apósának, Jetrónak juhait legeltette. Egyszer messzire behajtott a juhokat, egészen Hóreb hegyéig. Hóreb azt jelenti: „Isten hegye.” Itt csodálatos dolog történt vele. Látott egy bokrot, amely égett, de nem égett el. Mózes gondolta: „odamegyek és megnézem ezt a különös jelenséget, hadd lássam, miért nem ég el a csipkebokor?” Ekkor hangot hallott a csipkebokor irányából: „Mózes, Mózes! Ne közelíts. Vedd le sarudat, mert a hely, ahol állasz, Szent föld. Én vagyok az Isten, atyáid Istene!” Erre Mózes eltakarta arcát, mert félt! Az Úr pedig így szólt: „Láttam Egyiptomban élő népem nyomorúságát. Ismerem szenvedését. Ezért menj, elküldelek a fáraóhoz, hogy népemet Izrael fiait kivezessed Egyiptomból!” Mózes vonakodott, de Isten megígérte, hogy vele lesz. Amikor Mózes megkérdezte, mit feleljen, ha elmegy és közli testvéreivel Isten akaratát, de ők megkérdézik mi a neve Istennek, a következőt mondta Isten: „Aki van, az küldött engem hozzátok! Ez az én nevem minden időkre, így kell nevezetek nemzedékről nemzedékre.” Isten előre megmondta, hogy a fáraó megkeményíti majd a szívét, de ő kemény kézzel kényszeríti. „Ezért kinyújtom kezemet és megverem Egyiptomot mindenféle csodajellel, amelyeket közöttük művelni fogok. Arra majd elenged benneteket!”

2. Mózes ezek után is tusakodott Istennel és kételkedett: „de ha nem hisznek nekem és nem hallgatnak rám, mit tegyek?” Isten ekkor három jelet mutatott Mózesnek. Először a kezében lévő botot a földre kellett dobnia s az kígyóvá változott. Erre az Úr így szólt: „nyújtsd ki kezedet és fogd meg!” Mózes félve engedelmeskedett és a kígyó újra bottá változott. Aztán: Isten parancsára kezét a keblébe dugta és teste fehér lett a leprától. Majd újra bedugta kezét és egészséges lett. „Ha tehát nem hisznek neked, akkor erre a második jelre hinni fognak!” Ha pedig még erre se hisznek, akkor „meríts a Nílus vizéből és önts a száraz földre. Ott a víz vérré változik.”

Ezt majd Egyiptomban kell megtennie.

3. Mózes ekkor arra hivatkozott, hogy nem tud tökéletesen beszélni, mert nyelve akadozik. Erre az Úr így szólt: „menj csak, majd segítek a beszédben és azt fogod mondani, amit mondanod kell!” Ez után még egyszer meghagyta az Úr, hogy vegye magához testvérét, Áront, akivel hamarosan találkozni fog, és aki jól beszél és Isten mindkettőt segíteni fogja a beszédben.

Erre Mózes bizonyosságot szerzett, hogy Isten küldi.

Kérdés – felelet:

a) Mit tanulunk ebből a történetből? *Azt, hogy Isten tervét ember meg nem változtathatja. Mi is mindig azt tesszük, amit Isten lelkiismeretünk szavában mond nekünk. Így küld minket is testvéreinkhez.*

Ne feledd: Isten velünk van, és ha hűségesek vagyunk Hozzá, senki le nem győzhet bennünket!

14. óra – Mózes harcol népe kiszabadításáért

(Cél: Isten tervét ember nem keresztezheti büntetés nélkül.)

1. Az Úr parancsa után Mózes apósához ment és bejelentette neki, hogy Egyiptomba tér vissza, rokonaihoz. Ő beleegyezett. De az Úr azt is megmondta Mózesnek, hogy megkeményíti a fáraó szívét, ezért a nép kiszabadítása nem lesz könnyű.

Útközben Mózes találkozott testvérével, Áronnal. Elmondta neki az Úr parancsát. Együtt mentek a választott néphez és beszámoltak mindenről, amit az Úr parancsolt. Ezután Mózes és Áron elmentek a fáraóhoz és így szóltak: „Ezt üzeni Jahve, Izrael Istene: Engedd, hadd vonuljon ki népem, hogy a pusztában ünnepet rendezzen nekem!” Erre a fáraó így felelt: „kicsoda Jahve, hogy engedelmeskedjem neki? Nem ismerem Jahvét és Izraelt sem engedem el!” Ők folytatták: „A héberek Istene meglátogatott minket. Ki kell mennünk háromnapos járásnyira, hogy a pusztában a mi Istenünknek áldozatot mutassunk be!” A fáraó azonban nem engedett. Még aznap megparancsolta a munkafelügyelőknek, hogy ne adjanak szalmát a téglavetéshez. Menjenek, gyűjtsenek szalmát ők. De ugyanannyi téglát kell vetniük, mint eddig. A munkafelügyelők keményen végrehajtották a parancsot, sőt ütlegetni kezdték a munkásokat. Ezek hiába mentek a fáraóhoz, ő így felelt: „azonnal menjetek dolgozni, szalmát nem kaptok, de a megállapított mennyiségű téglát kell vetnetek!”

2. Mózes az Úrhoz fordult és így imádkozott: „Uram, miért engedted így szenvedni ezt a népet?” Isten azt felelte: „Majd meglátod, mit teszek a fáraóval. Erős kéz kényszerítésére maga fogja őket kiutasítani földjéről.” Az Úr megígérte Mózesnek, hogy „népemmé fogadlak benneteket és megszabadítalak benneteket a kényszermunkától, megverem és keményen megbüntettem az egyiptomiakat! Minden egyiptomi meg fogja tudni, hogy én vagyok Jahve, amikor majd ki nyújtom kezemet az egyiptomiak ellen!”

3. Az Úr ezután úgy tett, ahogyan megmondta. A fáraó szíve kemény maradt ezért az Úr 10 csapást mért Egyiptomra. (Víz vérré vált, békák, szúnyogok, bögölők, dögvész, fekély, jégeső, sáskajárás, sötétség, az elsőszülöttek halála.) Az utolsó csapás előtt Mózes parancsára a nép előkészült a menekülésre. Minden család levágott egy bárányt és vérével bekente a házat, ahol lakott, a bárány csontját nem törhették meg, és megsütve kovásztalan kenyérral és keserű salátával kellett elfogyasztani. „Ez a nap legyen számotokra emléknap. Nemzedékről nemzedékre tegyétek meg ünnepnapnak, mindörökké.” Éjfélkor az Úr lesújtott Egyiptomban minden elsőszülöttre a fáraó házában és az egész országban. A fáraó éjjel fölkel, hívatta

Mózes és Áront. Rájuk parancsolt: „Induljatok és menjetek ki népem közül. Vihetitek állataitokat is. Csak menjetek, mutassatok be áldozatot, de kérjetek áldást rám is!” Minden így történt, Izrael fiai elindultak Szukkot felé. Magukkal vitték az egyiptomiaktól kölcsönkért arany és ezüst edényeket és ruhákat. Az egyiptomiak abban a hiszemben voltak, hogy Izrael fiai a pusztába mennek, hogy áldozatot mutassanak be. Az idő, amelyet Izrael fiai Egyiptomban töltöttek 430 évet tett ki. Ez az éjszaka, amelyen az Úr virrasztott, hogy kihozza őket Egyiptomból, ünnep lett számukra minden nemzedéken át.

Kérdés – felelet:

a) Mikor emlékezünk meg Izrael népének szabadulásáról? *Nagyszombat éjszakáján, amely előkészület a mi Húsvétunkra.*

15. óra – Jahve harcol az egyiptomiak ellen!

(Cél: Isten ereje legyőzhetetlen. Bízunk magunkat a gondviselésre.)

1. Az Egyiptomból való kivonulás éjszakáján Mózes megparancsolta a népnek, hogy amikor majd megérkezik az őshazába, a szabadulást ünnepeljék meg évente, báránnyal és kovásztalan kenyérrel. Az egyiptomi elsőszülöttek halálára pedig úgy emlékezzék, hogy minden elsőszülött fiút ajánljon fel az Istennek, és váltságdíj fejében kapja vissza. Az apák pedig mondják el a kivonulás történetét gyermekeiknek, hogy „az Úr erős kézzel hozott ki minket Egyiptomból!”

2. Amikor a fáraó elbocsátotta a népet a Sás-tenger irányába kellett indulniuk. Magukkal vitték József csontjait is. Az Úr nappal felhőoszlopban vonult előttük, éjjel pedig tűzoszlopban. Így éjjel-nappal vonulhattak. Az Úr megmondta Mózesnek, hogy megkeményíti a fáraó szívét, de ő megmutatja erejét a fáraón és egész népén. Amikor a fáraót értesítették, hogy a héberek elmenekültek, mozgósította seregét és üldözőbe vette őket. Amikor a fáraó közeledett, Izrael fiai nagyon megijedtek és Mózes ellen lázadtak. „Jobb lett volna az egyiptomiaknak szolgálni, mint itt a pusztában meghalni!” Mózes megnyugtatta őket: „Ne féljete! Az Úr harcol majd értetek és nektek nem lesz semmi dolgotok!” Az Úr pedig így szólt Mózeshez: „Parancsold meg Izrael fiainak, hogy induljanak. Te pedig emeld fel botodat a tenger fölé és válaszd ketté, hogy Izrael fiai száraz lábbal átmehessenek rajta.” Mózes ekkor kinyújtotta kezét a tenger fölé. Az Úr egész éjjel tartó erős keleti széllel visszatartotta a tengert és kiszárította. A víz kettévált, Izrael fiai a száraz tengerfenéken vonultak át. Az egyiptomiak utánuk vetették magukat, de szekereik kerekei a sárba rekedtek. Kiabálni kezdtek: „meneküljünk Izrael fiai elől, mert Jahve harcol értük, ellenünk!” Mózes Isten parancsára újból felemelte botját, a tenger vize visszaáramlott, amikor az egyiptomiak éppen arra menekültek. Az Úr besodorta őket a habok közepébe. Senki se maradt életben közülük. Az izraeliták pedig száraz talajon mentek át a tengeren. Így mentette meg az Úr azon a napon Izrael fiait az egyiptomiak hatalmától. Az izraeliták látták az egyiptomiak pusztulását és félelem fogta el őket. De bíztak az Úrban és Mózesben, az ő szolgájában. Akkor Mózes Izrael fiaival együtt ezt énekelte az Úrnak: „Magasztalom az Urat, mert a lovast és a lovat a tengerbe vetette. Az Úr az én erősségem és menedékem, Ő lett a szabadítóm!”

3. Ezután a nép elindult a Sástengertől Sur pusztája felé, anélkül, hogy vizet találtak volna. Marába érkezve sem tudtak vizet inni, mert keserű volt. Ezért hívják ezt a helyet mai nap is Marának. A nép zúgolódott: mit fogunk inni? Mózes az Úrhoz fordult, Ő pedig mutatott neki egy fadarabot. Mózes a vízbe dobta s az édessé lett. Ezután Elimbe érkeztek,

ahol tizenkét forrás volt. Itt táboroztak le a víz mellett. Itt hallották az Úr üzenetét: „Én az Úr vagyok a te orvosod! Hallgass Urad Istened szavára, kövesd utasításait!”

Kérdés – felelet:

a) Mi a történetből a legfőbb tanulság? Az, *hogy Isten a legnehezebb helyzetekből is kiszabadítja azt, aki teljesen ráhagyatkozik.*

Naponta ajánld fel magadat és munkádat a jó Istennek!

16. óra – Keserűségben az Úr keze győz!

(Cél: Sohase zúgolódjunk Isten ellen! Ő velünk van, Szabadítónk.)

1. Az izraeliták elindultak Elimből és a kivonulás utáni tizenötödik napon Szin pusztájába érkeztek. Ez Elim és a Sinai hegy között van. A nép éhezett és Mózes meg Áron ellen zúgolódott: „Inkább haltunk volna meg Egyiptomban, amikor a húsos fazekak mellett ültünk és jóllaktunk kenyérrel.” Ekkor az Úr így szólt Mózeshez: „én kenyeret hullatok nektek az égből. A nép menjen ki és gyűjtsön magának egy napra valót.” Mózes ezt mondta a népnek: „holnap reggel meglátjátok az Úr dicsőségét. Ma este az Úr húst ad nektek, holnap reggel kenyeret.”

Valóban estére fűrcsapat jelent meg és ellepte a tábor. Reggel pedig harmatozó felhő volt a tábor körül. Amikor a felhő elszállt a puszta talajon valami finom szemcsés dolog volt, olyan, mint a dér a földön. Izrael fiai észrevették és kérdezték egymást: „mi ez?” Mózes felelt: „ez az a kenyér, amelyet az Úr ad nektek enni.” Mindenki annyit szedhetett, amennyi a családjának egy napra elég. Másnap reggelre nem volt szabad gyűjteni. Aki többet gyűjtött, azé reggelre féreggel lett tele és bűzlött. A hatodik nap kétszer annyit gyűjthettek, hogy a hetedik napot az Úrnak szentelhessék. Ez volt az Úr szombatja. Ezt az ételt süthették és főzhették. A hetedik napon, szombaton nem volt semmi. Amikor a nép közül egyesek a hetedik napon is kimentek, nem találtak semmit. Mózes megmagyarázta, hogy az Úr adta a szombatot, ezért juttat a hatodik napon két napra valót. A nép a hetedik napon tartózkodott is minden munkától. Izrael népe ezt az eledelt mannának (man hu: mi ez?) nevezte, amelynek olyan íze volt, mint a mézeskalácsnak. Áron Mózes parancsára egy edényt megtöltött mannával és ezt eltették, hogy a nép emlékezzék mindig Isten gondoskodó szeretetére. Ez a manna nem tűnt el. Izrael fiai 40 évig ették a mannát, amíg csak lakott vidékre nem érkeztek, vagyis Kánaán földjének határáig.

2. Ezután Izrael népe az Úr utasítása szerint haladt Szin pusztájában táborról-táborra. Majd Refidinnél álltak meg. A nép most megint Mózes ellen támadt, mert nem volt ivóvíz. „Adj nekünk ivóvizet” – mondták. Mózes ilyen szavakkal fohászkodott az Úrhoz: „Mit tegyek ezzel a néppel? Kevés híján megkövez!” Az Úr parancsára Mózes maga mellé vette a nép vénjeit, kezébe vette botját, amellyel a Nílusra rácsapott. Az Úr ezt mondta: „Én odaállok eléd a sziklára a Hórebnél. Üss rá a sziklára, víz folyik majd belőle, hogy igyék a nép!” Mózes úgy is tett a vének jelenlétében. A helyet Masszának és Meribának nevezték el, mivel Izrael fiai ott kísértették az Urat. Ezt kérdezték ugyanis: „Köztünk van-e az Úr, vagy nincs?”

Kérdés – felelet:

a) Szerepel-e az üdvösségtörténetben a manna? *Igen. A zsidók Jézusnak mondták: „Mózes mannát adott a pusztában a népnek. Jézus önmagáról mondta: „Én vagyok az égből alászállott élő kenyér!”*

b) Szerepel-e a víz? *Igen. Jézus magáról mondta: „Én vagyok az élő vízforrás. Aki szomjazik, jöjjön és igyék!”*

A manna is, meg a sziklából fakasztott víz is előképe Jézusnak.

17. óra – A pusztai vándorlás nagy próbatételei

(Cél: Ne a pillanatnyi nehézségek, hanem a végső nagy Cél legyen irányítónk.)

1. A pusztai vándorlás közben a héberek sokféle ott lakó néppel találkoztak, így az amalekitákkal is. Ezekkel harcban kellett megküzdeniük. Ebben a harcban Isten „erős karja” ismét megmutatkozott, Mózes Józsuét választotta vezérnek, Ő maga pedig kezét kitérve tartotta és ameddig így állt, a héberek győztek.

Miután Mózes elfáradt, két férfi: Áron és Hur tartotta Mózes kezét és beteljesedett az Úr szava: „az amalekiták emlékét kitörlöm az ég alól.”

2. Az Egyiptomból való szabadulás után három hónapra érkeztek meg a Sinai pusztába. Itt táboroztak. Az Úr Mózes által közölte a néppel, hogy „az összes népek között különleges tulajdonomná teszek benneteket.” Az egész nép egy szívvel válaszolt: „mindent megteszünk, amit az Úr parancsol!” Ekkor már a Sinai hegy lábánál táboroztak. Néhány nap múlva az Úr félelmetes módon adta jelét, hogy jelen van és a népet Ő vezeti. Mennydörgés és villámlás tört ki, sötét felhő ereszkedett a hegyre. A táborban az egész nép remegett. Mózes felment a Sinai hegy csúcsára, ahol az Úr kijelentette neki a Tízparancsolatot. Az egész nép hallotta a mennydörgést és látta a füstölgő hegyet. Félelmükben így szóltak Mózeshez: „Isten ne szóljon hozzánk, mert meghalunk!” Mózes megnyugtatta őket: „Ne féljete! Isten azért jött, hogy felébressze benneteket az iránta való tiszteletet!” Mózes kihirdette a népnek az Úr minden szavát, mire a nép azt felelte: „amit az Úr parancsol, megtartjuk!” Ezután Mózes újból felment a hegyre és ott maradt 40 napig. Ekkor közölt Isten sok előírást az istentiszteletre vonatkozóan. Ilyen volt az arannyal bevont láda is, amelyet frigyszekrénynek neveztek, és amelybe elhelyezték a Tízparancsolat tábláját is, és amelyet legnagyobb kincsüknek tekintettek. Mózes közölte a néppel az áldozat bemutatásának módjait és a rendjét, amelyet a nép évezredek után is megtartott.

3. De amíg Mózes a hegyen tartózkodott, a türelmetlen nép óriási bünt követett el. Áron előtt követelöztek: „készíts nekünk egy istent, mert nem tudjuk mi történt Mózessel.” Áron összegyűjtötte a nép sok-sok arany ékszerét és aranyborjút öntött belőle. A nép pedig kiáltozva körültáncolta: „Izrael ez a te istened!” Az Úr közölte ezt Mózessel a Sinai hegyen. Mózes könyörgött a népért: „gondolj Uram Ábrahámra, Izsákra és Jákobra és gondolj ígéretedre, hogy megsokasítod utódait és nekik adod az egész földet.” Mózes lejött a hegyről látta a borjút és a táncot. Haragra gerjedt és a hegy lábánál porrá zúzta a két kőtáblát. Azokat pedig, akik e bálványimádást szervezték, lemészároltatta. A maradék néppel pedig az Úr parancsára tovább vonult. Mózes másik két kőtáblát faragott és újból felment a hegyre, ahol így imádkozott: „bocsásd meg bűneinket és fogadj el minket örökségedül.” Az Úr megbocsátott és megígérte, hogyha a nép hűséges marad, megvédi egy egész sereg ellenséges néptől.

Kérdés – felelet:

a) Mi volt a választott nép legnagyobb bűne? *Az, hogy megszegte a Szövetséget, elpártolt Istentől és aranyborjút imádot.*

A bálványimádásnak ma is sok formája van. Próbálj felsorolni néhányat.

18. óra – Hírszerzők mennek Kánaánba

(Cél: Emberektől való félelem miatt sohase tagadjunk semmit.)

1. A választott nép a pusztai vándorlása közben Mózes sok parancsot kapott Istentől. Ezek főleg a nép vallási életére vonatkoztak, de voltak, amelyek a nép mindennapi életére is adtak parancsokat. Közben a vándorlás lassan ugyan, de folytatódott tovább. Így történt, hogy Mózes Isten parancsára embereket küldött előre, hogy „szerezzenek híreket Kánaán felől!” Így küldte el őket: „Menjeteek végig az ország déli részén és nézzétek meg milyen az ország és a nép! Hozzatok a föld gyümölcséből is néhányat!” Éppen szüret kezdete volt. Levágtak egy szőlőfürtöt, aztán néhány gránátalmát és fügét. Mindezt kettesével egy boton vitték. Negyven nap múlva visszatértek Mózeshez. Számot adtak az egész közösségnek, közben megmutatták a gyümölcsöket. A nép késedelem nélkül oda akart vonulni, hogy megszerezzék azt a földet, de a hírhozók ellenvetették: „nem vagyunk képesek azzal a néppel szembe szállni, erősebbek, mint mi vagyunk! Embereik hatalmasok, óriásokat is láttunk. Olyanok voltunk hozzájuk képest, mint a szöcske.” Erre a nép ismét zúgolódásba tört ki Mózes ellen: „válasszunk magunknak vezért és menjünk vissza Egyiptomba!” Az egyik kémlelő, József azonban így szólt a néphez: „Nem szabad az Úr ellen lázadoznotok. Ha velünk lesz az Úr, ne féljeteek tőlük.” Mózes imájára az Úr megbocsátott a lázadó népnek. De megmondta, hogy mindazok, akik lázadtak és húsz éven felüliek, nem jutnak el az ígért földjére. A lázítókat pedig József és Káleb kivételével agyonkövezték.

2. Ezután tovább vonultak és Edom határáig értek. Edom királyához Mózes követeket küldött és kérte, hadd vonulhassanak át országán. De ő azt válaszolta: „nem vonulhatsz át rajtam, különben karddal támadok ellenetek.” Így Mózes kénytelen volt Edom földjét megkerülni. Ekkor történt, hogy Áron meghalt. Hór hegyére kellett felmennie Mózesrel együtt és „tért meg övéihez.” A nép 30 napon át gyászolta Áront.

3. Közben a nép belefáradt a vándorlásba. Ismét fellázadt Mózes ellen. Erre az Úr mérges kígyókat küldött a népre, ezek marásától sokan meghaltak. A nép megijedt és kérte Mózeset, könyörödjön értük az Úrnál. Az Úr így válaszolt: „Csinálj egy tüzes kígyót és erősítsd egy póznára. Akit marás ért, de rátekint, életben marad!” Így is történt. Ezután már az útjuk a Jordánon túli vidéken haladt. Itt Mózes az amoriták királyától kért engedélyt az átvonulásra. Ez azonban katonáit küldte a választott nép ellen. A harcban azonban a héberek győztek és elfoglalták az összes ottani várost. Amikor Izrael megtelepedett az amoriták földjén, a szomszédos népeket is legyőzte és beteljesedett az Úr szava: „Ne félj tőlük, mert kezdedbe adom egész népükkel és országukkal együtt.” Ezután Izrael fiai továbbvonultak és Maáb mezején ütöttek tábort Jordánon túl, Jerikó közelében.

Kérdés – felelet:

a) Mi a történet-sorozat tanulsága? *Az, hogy Isten nem kedveli a kishitűeket, mert Ő az erő forrása!*

b) Mit jelképez a fára függesztett tüzes kígyó? *A Megváltót, akit ugyancsak fára függesztettek és aki bűnbánóan tekint rá, bocsánatot nyer.*

19. óra – Az egyetlen pogány próféta

(Cél: Isten mindenkit felhasználhat célja elérésére.)

1. Izrael fiai megérkeztek az ígért földje határába. Bevonulásuk nem ment könnyen, hiszen ott mindenféle pogány népek laktak, akik ellenálltak. Legnagyobb ellenállást az amoriták fejtették ki. Izrael népe követeket küldött a nép királyához ezzel: „át szeretnénk vonulni országodon!” A király nem engedte őket, sőt kivonult katonáival Izrael ellen. Izrael azonban legyőzte őket és meghódította az országot. Most Moáb meghódítása következett. Moáb királya Balak volt. Balak követeket küldött Bileámhoz, a pogány prófétához és kérte: „gyere és átkozd meg e népet, amely Egyiptomból vonult ki és ellepte az egész országot. Ha megátkozod, talán megbirkózom vele. Tudom ugyanis, hogy akit megáldasz, az áldott, s akit megátkozol, az átkozott!” Bileám miután meghallgatta Balak üzenetét így szólt: „töltsétek itt az éjszakát, hogy megadhassam a választ, hogy mit mond az Úr!” Az Úr azt mondta Bileámnak: „Nem szabad megátkoznod a népet, mert áldott!” Bileám a követeket hazaküldte, de nem ment velük. Balak újra követeket küldött Bileámhoz: „ne vonakodj, hanem gyere hozzám! Gazdagon megjutalmazlak!” Bileám, újból Istenhez fordult, aki ezt mondta neki: „Menj velük, de csak azt szabad tenned, amit majd mondok neked!” Bileám két szolgájával elindult szamarán. De az Úr angyala útjukat állta, a szamár letért az útról és a mezőnek tartott. Hiába ütlegelte szamarát, az még nehezebb útra tért vele, először egy szurdokba, majd egy szűk helyre. Ott a szamár földre rogyott, Bileám hiába ütlegelte.

2. Ekkor Bileám megpillantotta az Úr angyalát, aki útjukat állta. Az angyal így szólt: „miért verted meg a szamarat, én álltam útját.” Bileám így felelt: „Nem tudtam, hogy te voltál. Most már visszafordulok!” De a hang így folytatta: „Menj, de csak azt szabad mondanod, amit sugallok neked!” Bileám odaérkezett Balakhoz és így szólt: „Csupán azt fogom mondani, amit Isten szájamba ad!” Balak hét oltárt épített s mindegyiken egy bikát áldozott fel, Bileám pedig így beszélt: „Balak elhozott, hogy megátkozzam Jákobot. De hogyan átkozhatom meg azt, akit Isten nem átkoz!” Balak megrökönyödött Bileám szavain, de ő tovább beszélt: „Nézd az a megbízatásom, hogy áldjam. Vele van Istene. Nem láttam Jákobon semmi kivetnivalót.” Még egy messiási jövendölést is mondott: „Csillag tűnik fel Jákob törzséből, jogar sarjad Izraelből. Izrael kiterjeszti hatalmát, Jákob uralkodik ellenségein!” Ezután Mózes parancsára megtámadták a midinaitákat és legyőzték őket.

Kérdés – felelet:

- a) Milyen feladatot teljesített Bileám? *Prófétai küldetést, akarata ellenére.*
- b) Ki beszélt Bileámon keresztül? *Maga a Szentlélek, akiről pedig Bileám nem tudott semmit.*

Feladatunk: a rosszra való kísértés idején hallgassunk a Szentlélek sugallataira, ő lelkiismeretünk által jóra indít.

20. óra – Mózes halála

(Cél: Ha az ember meg is szegi az Istennel kötött szövetséget, Isten akkor is hű marad esküjéhez, nem hagyja el választott népét.)

1. Józsue küldetése

A Biblia szerint Mózes 120 esztendő volt, amikor a választott néppel közölte Isten üzenetét a Kánaánba való bevonulással kapcsolatban. Isten ugyanis kinyilatkoztatta Mózesnek azt, hogy a választott népet Józsue, Nun fia vezeti majd be az ígért földjére. Isten a választott népet az ígért földjén élő idegen nemzetek fölé fogja rendelni, amint megmondotta: „Az Úr kiszolgáltatja őket nektek.” Mózes az Úr kinyilatkoztatása után maga elé hívatta Józsuét, s egész Izrael jelenlétében tudtára adta, az Isten üzenetét: „Légy bátor és erős! Mert te vezeted be ezt a népet, arra a földre, amelyre az Úr megesküdött atyáinknak, hogy nekik adja.” Intette őket, hogy tanulják meg szeretni az Istent és gyermekeiket is bontakoztassák ki az Isten szeretete felé.

2. Az Úr rendelkezése

Mózesnek ismét megnyilatkozott az Úr: „Nézd, napjaid a halál felé hajlanak. Hivasd Józsuét, hogy kiadhassam neki parancsaimat.” Ekkor Mózesnek és Józsuénak felhőoszlopban megjelent az Isten. Mózeshez szólt, feltárta előtte a választott nép jövőendő rossz sorsát, amely azért következik be, mert Izrael népe hűtlen az isteni törvényekhez. Isten megígérte Mózesnek, hogy Nebo hegyéről megláthatja Kánaán földjét, de oda be nem léphet. Mózes ekkor tudta meg Istentől azt, hogy ő hamarosan meg fog halni. „Azon a hegyen, amelyre most fölmész – szólt az Úr Mózeshez – meghalsz, megtérsz törzsed tagjaihoz, amint testvéred, Áron is meghalt és megtért törzse tagjaihoz.”

3. Mózes halála

Minden úgy történt, ahogyan azt Isten kinyilatkoztatta. Megláthatta Mózes az egész országot, amelyet az Úr ígért. Ezek után akkor ott Moáb földjén meghalt. Mózes „Moáb földjén a völgyben,” temették el, majd 30 napig siratták. Eltemetésének pontos helyét a nép előtt titokban tartották, nehogy bálványként imádják.

Kérdés – felelet:

- Ki vezette be Kánaánba a választott népet? *Józsue.*
- Kik vitték az Úr szövetségének ládáját? *A leviták.*
- Hol halt meg Mózes? *Nebo hegyén.*
- Hol temették el Mózes? *Moáb földjén egy völgyben.*

Tanulság: Isten az Ő tervét csodálatosan hajtja végre, miközben mindenkit eszközéül használ fel.

21. óra – Átkelés a Jordánon. Emlékeztetés Izrael hivatására

(Cél: Ragaszkodjunk szívből az Úrhoz és teljes lélekkel szolgáljunk Neki.)

1. Józsue Szichemben egybegyűjtötte a népet és az Úr szavait idézve emlékeztette őket saját múltjukra. Isten először Ábrahámot választotta ki a nép atyjává (Ábrahám: sokaság atyja, pater multitudinis). Egyetlen fia volt, Izsák, akinek két gyermeke volt, Jákob és Ézsau. Jákob fiai Egyiptomba mentek. Később Isten elküldte a választott népnek Mózes és Áront. Egyiptomban rabságban élt a nép, de az Úr csodálatos módon megszabadította őket. Elvezette

Izrael fiait a Sás-tengerig, majd „ott az Úrhoz kiáltottak és Ő sűrű felhőt bocsátott a nép és az egyiptomi katonák közé.” Mózes akaratára megnyílt a tenger, a választott nép száraz lábbal kelhetett át, az egyiptomi lovasok a tengerbe veszttek. Ezután következett a negyven éves pusztai vándorlás, majd az amoriták földjére vezette Isten az Ő népét. Itt háború kezdődött, de Isten a győzelmet a választott népnek adta. Bileámot arra kérte fel Moáb királya, hogy átkozza meg a választott népet. Az Úr átok helyett, áldást mondatott Bileámmal. Ezután átkeltek a Jordánon száraz lábbal és Gilgalba érkeztek (Jerikó keleti határa). Ott letáboroztak és felállították a Jordánból kiemelt tizenkét követ az átkelés emlékére. Jerikó síkságán ülték meg a Húsvétot. Ettek a föld terméséből: kovásztalan kenyeret, pirított gabonát. Ettől kezdve nem volt többé mannájuk és Kánaán földjének terméséből táplálkoztak. Az Úr így szólt Józsuéhoz: „Nézd, kezedbe adom Jerikót és királyát.” Harsonaszó és csatakiáltás jelére leomlottak Jerikó falai. A várost felgyújtották és mindenkit megöltek. Józsue esküt tett: „Átkozott, aki belefog, hogy újjáépítse a várost.” Az ígéret földjét a törzsek között szétosztották úgy, ahogyan azt az Úr Mózesnek parancsolta.

2. Józsue megkérdezte a néptől kinek akar szolgálni: idegen isteneknek, vagy az Úrnak? A nép így felelt: „Távol legyen tőlünk, hogy elhagyjuk az Urat és más isteneknek szolgáljunk! Az Úr a mi Istenünk!” Józsue így szólt a néphez: „Akkor távolítsátok el a köztetek élő idegenek isteneit és ragaszkodjék szívetek az Úrhoz, Izrael Istenéhez!” A nép azt válaszolta: „Az Úrnak, a mi Istenünknek szolgálunk, az ő szavára hallgatunk!”

3. Azon a napon Józsue megkötötte a néppel a szövetséget. A törvényt és az alkotmányt leírta az Úr törvénykönyvébe. Ennek tanúságtételeként Szichemben hatalmas követ állítottak fel, az Úr szentélyében álló tölgyfa alá. Józsue 110 éves korában halt meg. Efraim hegyén temették el. Ezzel egy időben József csontjait Szichemben helyezték el Mózes rendelkezésére.

Kérdés – felelet:

- a) Kivel indult a választott nép története? *Ábrahámmal.*
 - b) Mire hívta fel Józsue a választott nép figyelmét? *Arra, hogy ne idegen isteneknek szolgáljanak, hanem az egy igaz Istent imádják.*
 - c) Minek az emlékezetére állítottak fel kőtáblát Szichemben? *Annak emlékére, hogy Józsue megkötötte szövetségét a választott néppel. Törvényt és alkotmányt adott számukra.*
 - d) Hol helyezték el József csontjait Józsue halála után? *Szichemben.*
 - e) Írjátok le az eddig tanult anyagból az összes bemutatott áldozatot.
 - 1) Külön a választott nép áldozatát.
 - 2) Külön a pogány nép áldozatát.
- A választott nép áldozatából melyik a két legfontosabb?

Tanulság: Az isteni segítség föltétele a hűség!

22. óra – Bírák kormányozzák a népet. Gedeon meghívása. Győzelem harsonákkal és fáklyákkal

(Cél: Isten számtalan lehetőséget ad vétkeink elengedésére, de a bűnbocsánat kegyelmével ne éljünk vissza.)

1. Józsue és nemzedéke halála után az új nemzedék elhagyta atyái Istenét és bálványokat imádott. Büntetésül az Úr pogány fosztogatók kezére adta Izrael népét. A bajban mindig

eszükbé jutott az egy igaz Isten és siránkozva kérték bocsánatát. Az Úr mindannyiszor megkönyörült rajtuk és bírakat támasztott közülük, akik egyben a nép vezérei is lettek.

2. Ilyen volt például OTNIEL, akire először szállott az Úr lelke. Ő EDOM király rabságából szabadította ki Izrael népét. Negyven évi nyugalom után, EHUD bíra Moáb királyát ölte meg csellel, hogy népét megszabadítsa az elnyomás alól. Újabb elpártolás miatt az Úr JÁBINNAK Kánaán királyának kezébe adta Izraelt. Ekkor DEBORA próféta asszony bíraskodott. Rajta keresztül parancsolta az Úr BÁRÁKNAK; „Menj fel a Tábor hegyére, vigyél magaddal tízezer embert és Sziszerát JÁBIN hadvezérét kezédbe adom.” Ebben a harcban teljesen leigázták Kánaán királyát.

3. Az Úr a pogány midianitákkal büntette a népet ismételt hűtlensége miatt. Ezek elpusztították Izrael minden termését Gáza környékéig és az összes állatait. Óriási volt a nyomor. A nép könyörgésére az Úr elküldte angyalát MANASSZÉ legszegényebb nemzetségének legkisebb fiához, Gedeonhoz, ezzel az üzenettel: „Menj, s ennek a te erődnek a birtokában szabadítsd meg Izraelt Midián kezéből.” Gedeon jelet kért, hogy valóban az Úr küldöttje beszél hozzá. A jelet megkapta. A sziklából, ahová a kecskehúst és a kovásztalan kenyeret tette és a levest öntötte, tűz csapott ki. Gedeonnak az Úr parancsára először apja, Baal oltárát kellett ledöntenie, s a mellette lévő szent berket kivágni. Utána oltárt kellett építeni az Úrnak, s végül egy hízott borjút égő áldozatul bemutatni. Gedeon félt a családjától s a város lakóitól, ezért éjszaka vitte véghez a parancsot. Gedeont meg akarták ölni, de apja azt mondta a népnek: Ha Baal isten, akkor mentse meg saját magát. Az Úr lelke rászállt Gedeonra és ő sereget gyűjtött, az Úrhoz hű törzsekből. Gedeon így szólt Istenhez: „Ha valóban az én kezem által akarod megszabadítani Izraelt, amint mondtad, nézd, gyapjút teríték ki a szérűre. Ha csak a gyapjú lesz harmatos és a föld száraz tudom, hogy te szabadítod meg Izraelt a kezem által.” Másnap reggel Gedeon egy csésze harmatot csavart ki a gyapjúból. Gedeon ellenpróbát kért az Úrtól. A gyapjú maradt szárazon és a föld lett harmatos. Gedeon ezután táborba indult az egész néppel (30.000), de az Úr parancsára hazaküldte, akik féltek. Tízezren maradtak. Az Úr parancsára újabb próbatétel után csak háromezres ember maradhatott a táborban. Isten így akarta bizonyítani, hogy Ő győz és nem a sereg. Az Úr azt mondta Gedeonnak, ha fél menjen éjszaka az ellenség táborába, szolgáljával együtt. Figyelje meg, mit beszélnek és erőt merít belőle. Gedeon, amikor odaért az ellenség táborába, akkor éppen egy ember beszélte el álmát társainak. Gedeon hallotta az álmot és a magyarázatát. Leborult, majd visszatért a táborba és így szólt: „Keljetek fel, mert az Úr kezetekbe adta Midián táborát.” Emberei kezébe harsonát és üres korsót s a korsóba fáklyát adott. Három oldalról közelítették meg a tábor. Gedeon parancsára megfűjták a harsonát, összetörték a korsót és így kiáltottak: az Úrért és Gedeonért. Az egész tábor felriadt, ijedükben egymást ölték meg. A menekülőknél a hegyszorosokban és a folyóátkelő helyeken vetettek cselt. Megsemmisült az ellenség, királyaival és vezéreivel együtt. Gedeont akarták uralkodóvá tenni, de ő így válaszolt: „nem uralkodom rajtatok és fiaim sem, hiszen az Úr az uralkodótok.”

Kérdés – felelet:

- a) Kik kormányozták a népet József után? *A bírák.*
- b) Mi a tanulsága Gedeon életének? *Az, hogy Isten segítségével nagy dolgokat is képesek vagyunk véghezvinni.*
- c) Mi az igazi szabadság? *A bűn nélküli élet.*

23. óra – Sámuel születése és felajánlása, meghívása

(Cél: Isten azt akarja, hogy minden ember meghallja az ő hívását. Hallgassunk lelkiismeretünkre, mert azon keresztül szól hozzánk.)

1. Volt egy ember, aki Rámában élt és Elkanának hívták. Két felesége volt. Az egyiktől, Hannától nem születtek gyermekei. (A Hanna név kegyelmet jelent.) Egy napon Elkana áldozatot mutatott be, amelyen Hanna is részt vett. Hanna a lakoma végeztével az Úrhoz imádkozott. Megígérte Neki, ha megajándékozza egy fiúgyermekkel, akkor azt az Úrnak szenteli. Héli főpap, aki ebben a templomban szolgált, észrevette, hogy Hanna ott imádkozott. Mikor megtudta, hogy miért könyörgött az asszony Istenhez, ezekkel a szavakkal bocsátotta el: „Menj békével, Izrael Istene teljesíti kérésedet.” Mindez Silóban történt, ahol a szövetség ládáját már nem sátorban, hanem kőépületben őrizték.

2. Az Úr fiúgyermeket ajándékozott Hannának. Sámuelnek nevezték el, ami azt jelenti „az Úrtól könyörögtem ki.” A fiú még nagyon kicsi volt, de édesanyja már felvitte őt Silóba. Itt bemutatott az előírt áldozatot, majd Hanna ígéretéhez híven az Úrnak ajánlotta fiát. Amint mondotta: „egész életére átengedem az Úrnak.” Majd hálaéneket énekelt. Azután Hanna hazatért Rámába, a fiú meg ott maradt, hogy Héli főpap felügyeletével szolgálja az Urat. Hanna később még három fiút és két leánygyermeket is szült. A kis Sámuel pedig az Úr színe előtt nőtt fel.

3. Sámuel az Úr templomában aludt, ahol a szövetség ládája állt. Az Úr megszólította Sámuel: „Sámuel, Sámuel!” – „Itt vagyok” – felelte. Odafutott Hélihez és ezt mondta neki: „Itt vagyok, hívtál!” Héli azt felelte: „Nem hívtalak, feküdj le és aludj.” Az Úr másodszor is szólította Sámuel. Mikor már harmadszor is szólította az Úr Sámuel, Héli főpap megértette, hogy az Úr szólította a fiút. Ezért Héli aludni küldte és meghagyta neki: „Ha valaki szólít, így válaszolj: „Beszélj Uram, szolgálj figyel!” Nemsokára újból szólította őt az Úr. Sámuel így válaszolt: „Beszélj Uram, szolgálj figyel!” Ekkor nyilatkoztatta ki Isten ítéletét Héli háza népe felett, melyet az Úr parancsára Sámuelnek kellett tudtára adnia. Ugyanis Héli tudta, hogy fiai tetteikkel vétettek Isten ellen. Héli figyelmeztette fiait, de azok nem hallgattak atyjuk szavára. Héli házában bűnéért nem lehetett Istent a szokásos áldozatokkal kiengesztelni. Sámuel reggel félt Héli előtt mutatkozni. Hélit azonban érdekelte az Úr megnyilatkozása. Meg is kérdezte Sámuel: „Mit mondott neked (az Isten)?” Sámuel elmondott mindent. Héli elfogadta az Úr akaratát: „Ő az Úr! Tegye, ami tetszik neki!” Sámuel felnőtt, vele volt az Úr, és nem hagyta, hogy egyetlen szava is megghiúsuljon. Idővel egész Izrael megtudta, hogy Sámuel az Úr prófétájává választotta. Isten továbbra is Silóban jelent meg, mert megnyilatkozott Sámuelnek.

Kérdés – felelet:

- Mit jelent a Sámuel név? *Az Úrtól könyörögtem ki.*
- Hol született Sámuel? *Rámában született.*
- Hol hívta meg Isten Sámuel prófétának? *Silóban hívta meg.*
- Mit üzent Isten Sámuelen keresztül Héli háza népének? *„Héli házában bűnéért sem véres áldozat, sem ételáldozat nem engeszteli ki soha.”*

Tanulság: Héli főpapot megdöbbenettette Hanna asszony hitből fakadt imádkozása. Isten tőlünk is bizalom-teli imádkozást kíván!

24. óra – Sámuel és Saul. Saul királlyá választják

(Cél: A tudás, bátorság, ügyesség csak akkor válik igazi értékke, ha párosul az Isten iránti engedelmességgel.)

1. A választott népet körülbelül kétszáz éven keresztül bírák vezették. Amikor Sámuel megöregedett, fiait tette meg Izrael bíráiává. Fiai azonban csak a saját hasznukat nézték, és kiforgatták a törvényt. A nép szerette volna, ha felettük is király uralkodik, mint a szomszédos pogány népeken. Izrael vénjei elmentek Sámuelhez és kérték, hogy fiai helyett állítson följük királyt. Sámuel félt, hogy a király majd Isten helyébe képzei magát, ezért elmondta a királyság hátrányait. A nép azonban nem hallgatott rá. Sámuel ekkor Isten szavát hallotta: „Teljesítsd kérésüket és adj nekik királyt!”

2. Érdekesen történt az első király kiválasztása. Egy jó módú embernek, Benjámin törzséből volt egy Saul nevű daliás fia. Egyszer Saul apjának elkóboroltak a nőstény szamarai. Saul és az egyik szolga keresésükre indult. Keresés közben Sámuel falujába jutottak el. Tudták, hogy Sámuel látóember, azaz próféta. Tőle akartak tudakozódni az állatok felől. Sámuel már várta őket. Isten ugyanis tudára adta, hogy egy szamarakat kereső fiút szemelt ki királynak. Saul és a szolgát felvitte Sámuel egy magaslatra, ahol aznap a nép nagy áldozati lakomát mutatott be és megvendégelte őket. Saul megtudta, hogy a szamarak megkerültek, másnap tehát hazaindult. Indulás előtt Sámuel drága illatos olajat öntött Saul fejére, megcsókolta és a következő szavakat mondta: „Ezzel fölkent az Úr öröksége fejedelmévé. Uralkodj az Úr népe fölött és szabadítsd ki környező ellenségei kezéből!” Sámuel figyelmeztette Saul, hogy az úton többféle jellel fog találkozni és prófétai révületbe is esik. Ezek mind a kiválasztását bizonyítják. Saul senkinek sem szólt arról, amit Sámuel a királyságról mondott neki. Sámuel összehívta a népet királyválasztásra. A nép Saul sorsolással választotta királyává. Amikor Saul a nép körébe lépett, egy fejjel magasabb volt mindenkinél. Sámuel ekkor így szólt az egész néphez: „Nézzétek, akit az Úr kiválasztott, ahhoz hasonló nincs közöttetek.” A nép ujjongott és felkiáltott: „Éljen a király!”

3. Saul erős kézzel egyesítette Izrael törzseit. Vitéz, bátor hadvezérként győzelemre vezette népét az amoriták és a filiszteusok elleni harcokban. Később azonban a nép nem hallgatott Isten szavára. Az Úr büntetésként nem segítette harcaiban és megfosztotta őt a királyságtól. Saul bocsánatért könyörög és áldozatot akar bemutatni Istennek. Sámuel azonban megmondja neki: „Az engedelmisség többet ér, mint az áldozat, a szófogadás értékesebb a kosok hájánál.”

Kérdés – felelet:

- a) Bírák helyett kit kért a nép Sámuelről? *Királyt.*
- b) Miért félt a királytól Sámuel? *Félt, hogy az Isten helyébe képzei magát.*
- c) Isten kit jelölt ki Izrael első királyává? *Sault.*
- d) A nép hogyan választotta meg Saul? *Sorsolással.*

Tanulság: Isten bőségesen osztogatja ajándékait az embereknek, nekünk viszont magatartásunkkal kell igazolnunk hűségünket.

25. óra – Dávid Saul szolgálatába lép. Góliát – párviadal

(Cél: Az embereket soha ne külsőleg nézzük, hanem a belső értéküket.)

1. Az Úr egy alkalommal így szólt Sámuelhez: „Menj el Izájhoz Betlehembe, mert fiai közül szemeltem ki a királyt. Sámuel el is ment Betlehembe, hogy áldozatot mutasson be, amelyre Izájt is meghívta. Az áldozat bemutatása után Izáj Sámuel elé szólította fiait. Heten voltak. Az Úr azonban egyiket sem választotta ki. Sámuel megkérdezte Izájt: „Mind itt vannak a fiaid?” – „A legkisebb nincs itt, a nyáját őrzi.” Ezután a legkisebb fiút is hazahívta. Dávid vörös volt, nyílt tekintetű és szép termetű. (A Dávid név parancsnokot, vezért jelent.) Ekkor így szólt Isten Sámuelhez: „Rajta kend föl, mert ő az.” Ettől a naptól Dávid király lett, eltöltötte őt az Úr lelke,” mert Isten szándékából lett királlyá.

2. Saul Isten akaratából megszállta a gonosz lélek és zaklatta. Elűzésére szolgálai azt tanácsolták Saulnak: keressen egy embert, aki tud játszani hárfán. Az egyik szolga Dávidot ajánlotta Betlehemből, akiről úgy tudta, hogy tud hárfázni, bátor harcra termett és vele van az Úr. Így került Dávid Saul házába. Amikor Dávid elkezdett hárfázni, Saul megnyugodott. Saul megkedvelte Dávidot és az fegyverhordozója lett.

3. A filiszteusok hadba szólították csapataikat és Júdeába gyülekeztek. Ezután a választott nép is egybegyűlt. A filiszteusok soraiból előlépett egy harcos, Góliátnak hívták. Kiállt a választott nép elé és párviadalra szólította fel őket: „Válasszatok ki magatok közül egy embert, s az jöjjön le hozzám. Ha megmérkőzik velem és legyőz, a szolgálátok leszünk. Ha azonban én kerekedem felül és megölöm, ti lesztek a mi szolgálaink.” Izrael fiait félelem fogta el, mivel a párbajtól a szabadságuk függött.

4. Dávid kilépett Saul szolgálatából és elment haza, hogy őrizzé apja nyáját Betlehemben. Egyszer azonban Izáj elküldte őt bátyjaihoz a választott nép táborába. Amikor odaérkezett, a sereg éppen csatasorba állt. Góliát előlépett és ismét kihívta Izrael fiait párviadalra. Szavait Dávid is hallotta. Saulhoz ment és ezt mondta: „Szolgád elmegy és megmérkőzik azzal a filiszteussal.” Saul eleinte nem akarta elengedni, de amikor bebizonyosodott Dávid bátorságáról, így szólt: „Menj hát és legyen veled az Úr.” Dávidnak csupán egyetlen parittyája volt és öt sima köve, amit a patakban szedett. Góliát karddal, dárdával és lándzsával támadt, miközben átkozta Dávidot, isteneit emlegetve. Dávid bölcsen felelt: „Tudja meg az egész világ, hogy van Isten Izraelben. Az Úrnak nincs szüksége kardra és lándzsára, hogy győzelmet adjon.” Góliátot Dávid egy kővel homlokra találta, aki a földre bukott. Ekkor Dávid kirántotta Góliát kardját és levágta annak fejét. A filiszteusok megfutamodtak. Dávid megjelent Saul előtt, kezében Góliát fejével. Saul Dávidot bátorsága miatt magához vette és nem engedte vissza apjához.

Kérdés – felelet:

- Mit jelent a „Dávid” név? *Parancsnok, vezér.*
- Kinek a fia volt Dávid? *Dávid Izáj fia volt.*
- Melyik király szolgálatába lépett Dávid? *Saul szolgálatába.*
- Kivel párbajozott Dávid? *Góliáttal.*
- Milyen nemzetiségű volt a legyőzött vezér? *Filiszteus.*
- Kinek a segítségével győzött Dávid? *Dávid Isten segítségével győzött.*

Tanulság: Isten a látszólag esélytelen küzdelemben is győzelemre segíti a Benne bízókat.

26. óra – Dávid megkíméli Saul. Harc az amalekiták ellen

(Cél: Legyünk szerető szívvel embertársaink iránt, az elkövetett rossz tetteket soha ne viszonzozzuk szeretetlenséggel.)

1. Amikor Dávid a filiszteusok legyőzése után hazatért, az asszonyok Saul király elé mentek és így énekeltek: „Saul legyőzte ezreit, Dávid meg tízezeit.” Ennek hallatára Saulban felébredt a féltékenységre Dávid iránt és ezután kezdte el üldözni őt. Egy alkalommal, amikor Dávid Saul elől menekült, futár érkezett Saulhoz, ezzel az üzenettel: „Gyere gyorsan, mert a filiszteusok betörték az országba.” Így Saulnak abba kellett hagynia Dávid üldözését. Miután Saul kiűzte a filiszteusokat, elindult, hogy ismét felkutassa Dávidot és embereit. Eközben Saul egy barlangba tért. Dávid és emberei a barlang mélyén tanyáztak, de ezt Saul nem vette észre. Dávidhoz padig így szóltak emberei: „Lám ez az a nap, amelyről azt mondta neked az Úr: kezdedbe adom ellenségedet, hogy azt tégy vele, amit akarsz.” Dávid odament Saulhoz és titokban levágott egy bojtot Saul köntöséről. Amikor Saul elhagyta a barlangot, Dávid utána kiáltott: „Uram, királyom! Miért hallgatsz azokra az emberekre, akik azt állítják, hogy vesztedre török?” Dávid megmagyarázta Saulnak, hogy a barlangban megölhette volna. Majd ezt mondotta Saulnak: „Nem vétettem ellened semmit, mégis az életemre törsz.” Saul beismerte, hogy igazságtalanul bánt Dáviddal. „Te jobb vagy, mint én, mert te jót tettél velem, én meg rosszat tettem veled.” Dávid megesküdött Saulnak, hogy nem fogja elpusztítani utódait Saul halála után.

2. Dávid egy másik alkalommal is meghagyta Saul életét, amikor Saul a táborban aludt és a csapat körülötte tanyázott. Dávid egyik harcostársával, Abisajjal éjszaka megközelítették a csapatot. Saul mellől elvitték lándzsáját meg egy vizeskorsót és elosontak anélkül, hogy valaki látta, vagy észrevette volna őket. Távolabbról Dávid megszólította a sereget. Saul is felébredt és megismerte Dávid hangját. Dávid megkérdezte őt: „Miért üldözi uram szolgáját?” Saul beismerte vétségét és megígérte Dávidnak, hogy többé nem tesz vele rosszat; erre Dávid visszaadta neki lándzsáját.

3. Dávid embereivel Ciklag városába ért, ahová betörték az amalekiták. Mindenkit foglyul ejtettek és felgyújtották a várost. Dávid két feleségét is elrabolták. Dávid és emberei a lerombolt város láttán sírtak bánatukban. Dávid imádkozott, tanácsot kért Istentől. Isten azt sugallta Dávidnak, hogy vegye üldözőbe az amalekitákat. Dávid elindult hatszáz emberrel, hogy elfogja a fosztogatókat. Egy folyón is át kellett kelniük. Az átkelés előtt Dávid elé vezettek egy embert, aki egy amalekitának volt a rabszolgája. Ő vezette el Dávidot az amalekiták táborába. Dávid kétszáz embert a folyóparton hagyott, a többi négyszázal mindent visszaszerzett az amalekitáktól. A négyszáz ember között voltak semmirekellők és rosszindulatúak, akik a visszaszerzett zsákmányból nem akartak adni a folyóparton maradt kétszázaknak. Dávid azonban bölcsen így szólt hozzájuk: „Ne tegyetek így, amikor az Úr megsegített minket.” Az Isten kegyelemmel árasztotta el őket, ezért nekik is irgalmasságot kellett gyakorolniuk egymással. Dávid küldött a zsákmányból Júdába az öregeknek és minden helységbe, ahol megfordult embereivel.

Kérdés – felelet:

- Miért üldözte Saul király Dávidot? *Féltékenységből.*
- Hányszor kímélte meg Dávid Saul életét? *Kétszer.*
- Hogyan szabadult meg Dávid Saul üldözésétől? *Úgy, hogy Saul kegyetlenségé nem rosszal, hanem jóval viszonzta, így Saul bűnbánatra tért.*

Tanulság: Cselekedjünk mindig irgalmasan, mert így élünk Istennek tetsző életet és nyerjük el az Ő irgalmát.

27. óra – A Szövetség ládája Jeruzsálemben. Dávid bűne és büntetése. Salamon születése

(Cél: Kerüljük a bűnt, küzdünk ellene, mert a bűn el akar szakítani bennünket Isten szeretetétől.)

1. Saul halála után Dávid lett a király. Izrael népe Dávidot tartotta legnagyobb királyának, aki egyaránt kedves volt az Úr és az emberek szemében. Dávid elfoglalta Jeruzsálemet és Dávid városának nevezte el. Dávid a szövetség ládját ünnepélyesen Jeruzsálembe vitette és egy sátorban helyeztette el.

Isten Nátán próféta által meg is üzent, hogy a Messiás Dávid házából fog megszületni. Dávid ezt a szeretetet egy igen nagy bűn elkövetésével veszítette el. Dávid Jeruzsálemben élt és megismerte egyik katonájának, Uriásnak feleségét, Betsabét, aki nagyon szép volt. Az asszonyt magához hívatta és úgy élt vele, mintha a felesége lenne. Betsabé megtudta, hogy gyermeke lesz, akinek Dávid az apja. Dávid, hogy elkerülje a botrányt, Uriással, a férjjel levelet küldött a harctérre, melyben megparancsolta a fővezérnek, hogy Uriást a legveszélyesebb helyre kell állítani a csatában és ott magára kell hagyni. Dávid terve sikerült, Uriás elesett, Dávid Betsabét feleségül vehette.

2. Az Úr elküldte Nátán prófétát Dávidhoz és így beszélt hozzá: „Egy városban élt két ember. Az egyik gazdag volt, a másik szegény. A gazdagnak rengeteg juha, kecskehe és barma volt. A szegénynek nem volt egyebe csak egy kisbáránya. Etette, poharából itatta és együtt nőtt gyerekeivel. Az ölében aludt, olyan volt mintha lánya lett volna. Egyszer vendég érkezett a gazdag emberhez. Nem tudta rászánni magát, hogy juhait vagy barmai közül egyet is elvegyen, és a vendégnek elkészítse. Ezért elvette a szegény ember báránycsordáját és azt készítette el vendégének.”

Dávid nagyon megharagudott a gazdag emberre és azt mondta Nátánnak: „az az ember halál fia. A bárányt négyszeresen vissza kell fizetnie.” Erre Nátán így szólt Dávidhoz: „Magad vagy ez az ember!”

Dávid nagyon megbánta bűnét, ezért böjtölni, imádkozni kezdett, gyönyörű bűnbánati zsolnárt mondott, de a büntetést nem kerülte el: Betsabé gyermeke meghalt.

Dávid bűnbánata után Betsabénak ismét gyermeke született, Salamon, akiben az Úr kedvét találta és azt tudtul is adta Nátán próféta által.

Kérdés:

Mi a történet – sorozat tanulsága?

A feleletet és a tanulságot fogalmazd meg és írd le!

28. óra – Absalom ármánykodása, lázadása, veresége, halála

1. Dávid Absalom nevű fia miatt szenvedett legtöbbet. Ez a fiú bátor, de ugyanakkor ravasz, nagyravágyó és bosszúálló is volt. Egyik testvérét bosszúból megölte, ezért menekülnie kellett. Háromévi távollét után Dávid megbocsátott neki és visszatérhetett Jeruzsálembe.

2. Absalom, miután visszatért Jeruzsálembe, apja a király ellen szőtt összeesküvést. Ehhez Izrael törzseit használta fel, akiket csalással nyert meg a maga számára. Absalom Dávidot félrevezetve, annak engedélyével elhagyta ismét Jeruzsálemet. Titokban követeket küldött Izrael törzseihez azzal az üzenettel, hogy ha meghallják a harsonák szavát, kiáltsák ki őt Hebron királyának. Az összeesküvés nagy volt, egyre többen gyűltek Absalom köré, így terve sikerült.

3. Dávid, amikor jelentették Absalom összeesküvését, elmenekült egész népével. A Szövetség ládáját is magukkal vitték. Később Dávid visszavitte Jeruzsálembe, ahonnan a ládát vivő főpapok értesítették Dávidot Absalom terveiről. Dávid rendezte seregét és szövetségeseiket is szerzett a harchoz. Vezéreinek parancsban adta: „Bánjatok kímélettel a fiúval, Absalommal!” A parancsot mindenki hallotta.

4. A harc óriási volt, Izrael fiai nagy vereséget szenvedtek Dávid seregétől. Absalom öszvéren menekült és véletlenül útjába került Dávid embereinek.

Menekülés közben fennakadt egy tölgyfa ágaiban. Az öszvér kiszaladt alóla és ő ég és föld között himbálódzott. Az egyik katona jelentette Joáb vezérnek, hogyan járt Absalom. Joáb megszegte a király parancsát és Absalomot lándzsájával átszúrta. Fegyverhordozói agyonverték és egy kőhalom alá tették. Amikor Dávid meghallotta fia tragikus halálát, bánatában így siránkozott:

„Fiam, fiam Absalom! Ó, bár én haltam volna meg helyetted!”

Kérdés – felelet:

- a) Kit ölt meg Absalom? *Egyik testvérét.*
- b) Miért ment el Absalom másodszor is Jeruzsálemből? *Hogy álnok módon megölje apját.*
- c) Miért kellett Absalomnak meghalnia? *Mert szüleit nem tisztelte.*
- d) Mi volt Absalom legnagyobb bűne? *Szüleit nem tisztelte.*

Tanulság: Nem marad büntetlen az, aki szülei ellen fordul, mert ez Istennek nem tetsző cselekedet.

29. óra – Dávid halála. Bölcs Salamon. Ítélete

(Cél: Isten előtt semmit nem rejthetünk el, mert lelkünkbe lát.)

1. Dávid megöregedett és megindult a harc a királyi hatalomért. Fiai közül Salamon volt a legalkalmasabb a trón öröklésére. Ezért Dávid még halála előtt felkenette Salamont Izrael királyává és így rendelkezett: „Légy bátor, tartsd szem előtt, amit az Úr parancsol. Járj, az Ő útjain!” Dávid halála után Salamon elfoglalta atyja trónját és megerősítette királyságát.

2. Salamon feleségül vette a fáraó leányát. Jeruzsálemben felépítette az első és legszebb templomot, palotát a királyi udvar számára és falat húzatott a város körül. Salamon elment Gibeonba áldozatot bemutatni. Itt álmában megjelent neki az Úr és így szólt hozzá: „Kérj, mit adjak neked!” Salamon hálát adott Istennek, amiért királlyá tette őt, majd ezt mondta: „Fiatal vagyok, nem tudok uralkodni. Adj éber szívet, hogy meg tudjam különböztetni a jót és a rosszat.” A kérés tetszett az Úrnak és teljesítette. Salamon kapott bölcsességet és értelmet, azt is kapott, amit nem kért magának, gazdagságot, dicsőséget sőt hosszú életet, ha megtartja az Úr törvényeit. Salamon álma után visszatért Jeruzsálembe és égő áldozatot mutatott be a Szövetség ládája előtt. A közösség áldozata után ünnepi lakomát rendezett szolgálóinak.

3. Abban az időben Salamon elé ment két asszony panasszal. Egyik asszony azt állította, hogy fia született a másik asszony jelenlétében. Három nap múlva a másik asszony is szült. Éjszaka pedig, amikor csak ketten voltak a házban, a korábban született fiú meghalt, mert az édesanyja agyonnyomta. Erre az édesanya éjnek idején fölkel és kicserélte a két gyermeket. Reggel a korábban született fiú édesanyja észrevette, hogy a halott gyermek nem az ő fia. A másik asszony ellene vetette. „Nem igaz, a te fiad a halott, s enyém az élő.” Így vitatkoztak. Ekkor Salamon kardot hozatott és így szólt: „Vágjátok ketté az élő gyermeket s adjátok oda az egyik felét az egyiknek a másik felét a másiknak.” Akkor az az asszony, akinek a gyermek sajátja volt, azt mondta a királynak: „inkább adjátok oda a gyermeket a másik asszonynak, de ne öljétek meg.” Ezzel bebizonyította, hogy övé a gyermek, mert felébredt benne a fia iránti szeretet. A másik asszony ellenben így kiabált: „Vágd ketté.” Salamon azonban nem ölte meg a gyermeket, hanem annak az asszonynak ítélte oda, aki fiát oda adta volna a másik édesanyjának. Ennek híre ment egész Izraelben és mindenki nagy tiszteletre ébredt a király iránt, mert látták, hogy isteni bölcsesség tölti el, amikor igazságot szolgáltat.

Kérdés – felelet:

- a) Kinek a fia volt Salamon? *Dávid fia volt.*
- b) Hol jelent meg Salamonnak álmában az Úr? *Gibeonban.*
- c) Mit kért Salamon Istentől? *Bölcsességet.*
- d) Kinek az ügyében hozott ítéletet Salamon? *Két asszony ügyében.*
- e) Mi Salamon mellékneve és miért hívják így? *Bölcs. Bölcs meggondoltságáért.*

Tanulság: Mindig legyünk igazságosak az emberekkel szemben, mert csak így cselekszünk az emberek javára és Isten dicsőségére.

1985/86 – Ószövetség – II.

„Mennyei Atyátok sem akarja,
hogy csak egy is elvesszen e kicsik közül!”
(Mt 18,14)

Az órák tartalma

1. Bibliás csoport
2. Salamon felépíti a jeruzsálemi templomot
3. Isten birtokába veszi a templomot. A templom felszentelése. Salamon imája
4. Sába királynője meglátogatja Salamont. Salamon, gazdagsága. Halála
5. Illés próféta működése I. rész
6. Illés próféta működése II. rész
7. Nábot szőlője és meggyilkolása. A gonosz Ácháb király halála
8. Elizeus működése I. rész
9. Elizeus működése II. rész
10. Tóbiás könyve
11. Judit könyve
12. Eszter könyve
13. A Makkabeusok első könyve. Júdas Makkabeus, a zsidók vezére. Győzelmei
14. A Makkabeusok második könyve
15. Jób könyve
16. Mikeás és Izajás próféták
17. Az elfoglalt Jeruzsálem és prófétája: Jeremiás
18. A száműzött nép és prófétája: Ezeiel
19. Jeremiás megsiratja az elpusztult várost
20. A vigasztalások könyve
21. Babilon pusztulásának prófétája: Dániel
22. Kúrosz, aki a szabadságot hozta

1. óra – Bibliás csoport

(Cél: „Hogy az Úr tanítása dicsőségre jusson.” 2 Tessz 3,1)

1. Vannak köztetek olyanok, akik tavaly nem ebbe a csoportba jártak. Azok számára röviden meghatározzuk, hogy miről is fogunk tanulni. Az anyagunk címe: „Őszövségi történetek.”

Ezek a bibliai történetek nem egyszerű eseménytörténetek, mint az iskolai történelemkönyvek elbeszélései, hanem úgynevezett üdvösségtörténeti elbeszélések. Isten közlései (kinyilatkozás), amelyek azt mutatják, hogy Isten nemcsak megteremtette az embert, hanem örök cél felé vezeti. Ezt fejezi ki a mai lecke címe is, amelyet Szent Pál fogalmazott meg: „Hogy az Úr tanítása dicsőségre jusson.” A Biblia tanítása úgy jut dicsőségre, hogy az ember elfogadja azt, és életével megvalósítja.

2. Csoportunk új tagjai számára röviden feltárjuk, amiről tavaly tanultunk. A bibliai történeteket Ábrahámval kezdjük. Őt, aki messze Keleten (a Tigris és Eufrátesz folyó környékén) lakott és Egyistenhívő volt, Isten kiválasztotta. Új hazát jelölt ki számára és megígérte, hogy nagy nép ősatyjává teszi.

Ábrahám hitt az isteni hívásban és engedelmeskedett. Ezért Ábrahámra úgy tekintünk, mint a hit és az engedmesség emberére. Ábrahámnak ezt a magatartását Jézus életében a választott nép öntudatosan sokszor emlegette és Jézus is tisztelte.

3. Isten ígérete Ábrahám utódaiban csodálatosan teljesedett.

Az utódok sorsa sok megpróbáltatással volt tele. Jákob idejében Egyiptomba kerültek, ahol nagy néppé lettek, de sokat szenvedtek. Isten Mózeszt választotta ki, hogy népét a sanyargatásból kiszabadítsa és visszavezesse az ígért Földre. Miután ősi hazájukba visszatértek, a nép kívánságára királyok kormányozták, akik között leghíresebb volt Dávid és Salamon.

Röviden ez a tavalyi anyag története. Ezekről a bibliai nevekről bizonyára hallottál, akkor is, ha bővebben még nem tanultál róluk.

Kérdés – felelet:

a) Mire tanít az üdvösségtörténet? Arra, hogy Isten nemcsak megteremtette, hanem az örök életre hívja az embert. (A Mennyországot nevezzük üdvösségnek.)

Feladat: Rajzold le a bibliai térképről Ábrahám vándorlási útvonalát!

2. óra – Salamon felépíti a jeruzsálemi templomot

(Cél: Szívesen jövünk a mi templomunkba.)

1. Tavaly tanultunk már Salamonról. Saul és Dávid után ő lett a választott nép királya. Ő az, aki nem gazdagságot, hanem bölcsességet kért az Úrtól. Tanultunk a „Salamoni ítéletről” is, amikor igazságot szolgáltatott két édesanya között.

2. Salamon uralkodása elején a választott népnek még nem volt szilárd építményű temploma. Volt már pompás királyi palota, a Frigyszekrény azonban csak sátorkészítményben volt elhelyezve. Salamon így szólt: „Házat építetek az Úr, az én Istenem nevének.”

A templomépítés óriási előkészületekkel indult el. Hallottatok már Libanon hegyeiről. Manapság ez a vidék évek óta háborúk színtere. Akkor azonban béke volt és Salamon parancsot adott, hogy Libanonban vágják ki a legszebb cédrusfákat és szállítsák Jeruzsálembe. Akkor Salamon munkásokat gyűjtött egész Izraelből. A munkások óriási mennyiségű követ fejtettek és faragott kockakövekből vetették meg a templom alapját. Salamon pontosan előírta a templom méreteit. Miközben a templom épült, az Úr szózatot intézett Salamonhoz: „Izrael fiai között fogok lakni, és nem hagyom el népemet.”

3. Belül a falakat cédrusfa burkolattal látta el és aranylemezekkel díszítette. Különösen arra figyelt, hogy a „Szentek szentje” csodálatosan szép legyen, hiszen oda helyezték a szövetség szekrényét. Azután oltárt épített a hátsó rész elé cédrusfából és azt is bevonta arannyal. Az egész templom aranytól csillogott, kívül és belül egyaránt. A hátsó részbe csináltatott olajfából két kerub szobrot, amelyek úgy terjesztették ki szárnyaikat, hogy mindkettő egyik szárnyával a falhoz ért. Azután a templom falait körbe kidíszítette kerub szobrokkal, aranyozott pálmákkal és virágfüzérékkel.

4. Amint ezekből a leírásokból is kitűnik, a választott nép templomának alakja, sokban különbözött a mi templomainktól. A salomoni templom alakját rajzon is megtekintjük, hogy legyen elképzelésünk a felépítés óriási munkálatairól. A templomnak sok kapuja és udvara volt. Az ajtószárnyakat olajfából, a szentély bejáratát aranyozott fenyőfából készítette. Elkészítette a papok udvarát, a nagyudvart, valamint az udvar kapuit. A kapuszárnyak rézzel lettek bevonatva. Hátra volt még az aranyoltár és az asztalok elkészítése. Elkészült tehát minden felszerelés, amelyet Salamon király az Úr templomába készíttetett. Aztán Salamon behordta atyjának, Dávidnak adományait, és a papok bevitték az Úr Szövetségének ládáját a szentek szentjébe. A ládában nem volt más, csak az a két kőtábla, amelyet Mózes tett bele Hóreb-nél, ahol az Úr szövetséget kötött népével.

Kérdés – felelet:

- Mi volt Salamon legnagyobb tette? *Felépítette a jeruzsálemi templomot.*
- Mi volt a jeruzsálemi templom legrágább kincse? *A Frigyszekrény.*

Feladat: Rajzold le a jeruzsálemi templom alaprajzát!

3. óra – Isten birtokába veszi a templomot. A templom felszentelése. Salamon imája

(Cél: Gondolj arra, hogy tested a Szentlélek temploma.)

1. Az Úr beköltözik a templomába. Salamon isteni sugallatra építette a templomot. Ebből következik, hogy a jeruzsálemi templom Isten tulajdonának készült. A zsidók ezt igen szigorúan vették. Amikor a templomba zárandokoltak és a dombról megpillantották a csillogó épületet boldogan énekelték: „Örvendek, mert azt mondják nekem, hogy az Úr házába megyek.” (Gondoljunk arra, milyen örömmel énekelte Jézus is, amikor szüleivel először zárandokolt Jeruzsálembe.)

2. A Biblia leírása szerint, amikor a papok a frigyládát bevitték a szentek szentjébe, kijövetelükkor az Úr házat felhő töltötte be. Az énekes leviták, akik az oltár szolgálati rendjéhez tartoztak, cintányérok, hárfák és lantok játszottak, mellettük pedig százhusz pap fújta a trombitát. Így dicsőítettek az Urat: „Mert jó, mert irgalma örökké való.” Az Úr

dicsősége betöltötte a templomot. Ekkor Salamon így szólt: „Megépítettem Neked a lakóházat, hogy lakóhelyed legyen mindörökké.”

3. Templomszentelés. Salamon szavai után Izrael fiai mindnyájan látták, amint az Úr dicsősége leszállt a templomra. Ekkor arccal a kövezet padozatára borultak és a már ismert mondattal magasztalták az Urat, azután a király és a nép vágó-áldozatot mutatott be véres-áldozatul. Így szentelte föl a király és az egész nép az Isten templomát. Az énekesek Dávid dicsőítő énekeit adták elő, a Dávid által készített hangszerek kíséretével. A Szentírás szerint hét napig tartott a szentelési ünnep, amelybe egész Izrael boldogan kapcsolódott bele. Örültek és boldogok voltak, hogy annyi jót tett az Úr az ő népének. A templomszentelési ünnepséghez hozzátartozott még az is, hogy az Úr azon az éjjelen megjelent Salomonnak: „Szentté tettem ezt a templomot és ott marad szemem és szívem mindenkor. Ha hűséges marad ez a nép hozzám, megmarad ez a templom, ha hűtlenné válik, leromboltatom e templomot!”

4. Salamon imája. A templomszentelés első napján Salamon az egész nép nevében megrázó imát mondott az Úrhoz. Imáját így kezdte: „Valóban lehetséges, hogy az Isten az emberek között lakjék? Kérlek Uram, legyen szemed nyitva e ház fölött és hallgasd meg Izraelnek esdeklését, amelyet ezen a helyen könyörögve intéz Hozzád. Hallgasd meg az imádságot, amelyet e helyen könyörögve mondanak. Papjaid öltsek magukra üdvösségedet, Te pedig ne fordulj el népedtől, amely ezen a helyen könyörög Hozzád”. Salamon örömmel teljesítette atyjának, Dávidnak ígértét és azt a kijelentését, hogy: „Házat építék az Úr, az én Istenem nevének”. Ezzel példát ad nekünk is, hogy szeressük templomunkat, amely mérhetetlenül értékesebb a jeruzsálemi templomnál, hiszen itt Jézus személyesen van jelen az átváltoztatott ostyakenyérben. Templomunk fenntartásáért hozzunk anyagi áldozatot is. Azt se felejtjük el, hogy keresztségünk és bérmlásunk által testünk a Szentlélek temploma!

Kérdés – felelet:

- a) Mi által vette birtokába Isten a jeruzsálemi templomot? *A Frigyszekrény által.*
- b) A mi templomainknak mi a legszentebb része? *Az oltárszekrény.*

Feladat: Próbáld lerajzolni kívülről a Szent Margit templomot!

4. óra – Sába királynője meglátogatja Salamont. Salamon gazdagsága. Halála

(Cél: Szívesen tanuljunk egymástól, figyeljünk a nálunknál bölcsőbbekre.)

1. Talán hallottál már a híres operaszerzőről, Goldmark Károlyról. Színházi hirdetésekben talán láttad is már ezt a címet: Goldmark Károly: Sába királynője. A legtöbb ember nem is tudja, és nem is gondolja, hogy a zeneszerző az ószövetségi Biblia világából veszi műve alapgondolatát, mégpedig Salamon idejéből. Sába királynője Afrikában lakott. Hallott Salamon hírnevéről, bölcsességéről és saját maga szeretete volna kipróbálni mindazt, amit hallott. Kérdéseket akart feltenni Salomonnak. Eljött tehát hozzá Jeruzsálembe. Óriási kísérettel és rengeteg drága ajándékkal érkezett. Megtárgyalt Salomonnal mindent, ami csak érdekelt. Salamon meg is felelt minden kérdésére. A királynő figyelmesen hallgatta a királyt, annak bölcsességét és lélegzete is elállt, amikor megtekintette az Úr templomát. Meg is mondta a királynak: „Igaz az a beszéd, amelyet bölcsességedről hallottam. Áldott legyen az Úr a te Istened, aki trónjára ültetett, hogy szándéka szerint uralkodj. Látom, hogy az Isten szereti Izraelt.” Salamon igazlelkűségét azzal mutatta meg, hogy Sába királynőjének minden

ajándékát az Úr templomának szépítésére használt fel. Megajándékozta Sába királynőjét is, aki szolgálival együtt visszatért hazájába.

2. Salamon gazdagsága. Salamon nagyságát elismerték a környék fejedelmei is. Tiszteletük jeléül igen sok aranyat és ezüstöt vittek Salamonnak. A Biblia szerint a föld minden királya látni kívánta Salamont és hallani akarta bölcsességét, amelyet Isten adott a szívébe. Talán emlékszel arra, amit tavaly tanultunk, hogy Salamon uralkodása kezdetén bölcsességet kért az Úrtól. Mivel ezt kérte, az Úr földi kincsekkel is elhalmozta. A környék királyai arany és ezüst tárgyakat, más fejedelmek pedig egyéb ajándékokkal halmozták el Salamont. Így el lehetett mondani azt, hogy Salamon uralkodott az összes királyok felett, egészen Egyiptom határáig.

3. Salamon halála. Salamon negyven esztendeig uralkodott Jeruzsálemben, egész Izrael felett. Halála után atyjának, Dávidnak városában temették el.

Tanulság: Salamon története nemcsak érdekes és izgalmas, hanem tanulságos is számunkra. Mit tanulhatunk élete történetéből?

- Mi is kérjük minden munkánk előtt a Szentlélek bölcsességét.
- Figyeljünk a Lélek hangjára, amelyben Isten szól hozzánk és segít, hogy különbséget tudjunk tenni jó és rossz között.
- Figyeljünk azoknak tanítására, akiknek szaván keresztül ugyancsak Isten szól hozzánk.
- Miként Salamon tette, mi is tanítsunk másokat az isteni bölcsességre, mindig ott, ahol éppen vagyunk.

Kérdés – felelet:

- a) Mit dicsért meg Sába királynője Salamonban? *Azt, hogy a lényegbe látott.*
- b) Kinek a segítségével tudom meglátni az élet lényegét? *A Szentlélek segítségével.*

Feladat: Írd le a Szentlélek hét ajándékát!

(Bölcsesség, értelem, tanács, erő, tudás, jámborság, Úrimádat – BÉTETJU)

5. óra – Illés próféta működése – I. rész

(Cél: Ha Istenre hagyatkozunk és az Ő tervét valósítjuk meg, mindig a jó győz.)

1. Illés meghívása. Az Ószövetség egyik legnagyobb prófétája Illés. (Gondolj arra az evangéliumi történetre, amikor Jézus a Táborhegyen megdicsőült. Az egyik, aki a megdicsőült Jézus mellett megjelent, Illés volt. Jézusról is sokan azt gondolták, hogy Illés jelent meg benne.) Illést az Úr hívta meg prófétaságra. Az Úr parancsára indult el Kelet felé és a Kerit patakánál maradt, amely a Jordántól keletre folyik. (Bibliai térképünkön megkeressük ezt a patakot.) A Biblia szerinti leírásban hollók vittek neki reggel kenyeret, este húst, a patakából meg ivott.

2. A liszt és olaj csodája. Egy idő elteltével a patak kiszáradt. Illés tovább ment Száreftába, ahol az Úr parancsára egy özvegyasszony gondoskodott róla. Amikor Szárefta határába ért, egy özvegyasszonnyal találkozott, akit megszólított. Víz és egy harapás kenyeret kért tőle. Amikor az asszony arra hivatkozott, hogy egy marék lisztje van és egy kis olaja, amelyet kenyérnek megsüt és utána fiával éhen halnak, Illés azt válaszolta neki: „Ne félj! Tedd, amit mondtam. Izrael Istene megjutalmaz tettedért. Szakajtód nem ürül ki és

korsód nem apad el.” Így is történt az Úr csodája, megjutalmazta az asszony jóságát. Lisztje és olaja nem fogyott el. Így az özvegyasszony és fia megmenekült az éhhaláltól.

3. Az özvegy fiának feltámasztása. Nemsokára az özvegyasszony fia megbetegedett és meghalt. Az asszony perbeszállt Illéssel és őt okolta fia elvesztése miatt. Illés, ölbe fogta a meghalt fiút és az Úrhoz fordult: „Uram szerencsétlenségbe sodrod az asszonyt, akinél lakom?” Majd háromszor a fiúra borult és segítségül hívta az Urat. Az Úr meghallgatta Illés könyörgését és a fiú újra életre kelt. Az asszony hálálkodva mondta: „most már tudom, hogy Isten embere vagy és az Úr szava szól ajkadon.”

4. Áldozat a Kármelen. Illés korában a salamoni királyság már két részre oszlott Júdára és Izraelre. De kettéoszlott a nép vallásossága is. Sokan bálványimádók lettek. A pogányok királya Acháb volt. Acháb meg akarta szégyeníteni Isten hűséges prófétáját Illést, azért Kármel hegyére hívta össze a pogány papokat, hogy Illést és az Úrhoz hűséges népet megszegyenítsék. Illés azonban bízott az Úrban. Ajánlatára két oltárt építettek a hegyen, aztán két bikát öltek le és mindkét oltárra tettek egyet-egyet. Tüzet azonban nem gyújthattak. Illés ajánlatára a pogány Baál istenséghez kellett imádkozni a pogány papoknak, hogy gyűjtsa fel az áldozati állatot. Illés pedig az igaz Istenhez imádkozott. A pogány papok nagy lármával könyörögtek: „Baál, hallgass meg!” De nem történt semmi. Illés, saját áldozati állatát vízzel öntötte le és így imádkozott: „Izrael Istene mutasd meg, hogy Te vagy az egyetlen Isten.” Erre tűz hullott az Úrtól és a máglya elégette az áldozati állatot. Erre Baál papjait megragadták és megölték őket.

Kérdés – felelet:

- a) Mi volt Illés próféta legnagyobb erénye? *Feltétel nélkül bízott az igaz Istenben.*
- b) Mire ad példát nekünk? *Arra, hogy kételkedés nélkül bízzuk magunkat Isten jóságára.*

Feladat: Írj le néhány esetet életedből, amikor az Istenbe vetett bizalom megsegített.

6. óra – Illés próféta működése – II. rész

(Cél: Ha ISTEN hívását akarjuk követni, sok mindent el kell hagynunk.)

1. Illés a Hóreb hegyére indul. Illésnek a Kármel hegyén a pogány papok feletti győzelme után menekülnie kellett. A pogány Acháb király elbeszélte feleségének Illés győzelmének történetét. Acháb felesége Izebel feldühödött és hírvívót küldött Illéshez. Azt üzenté, hogy huszonnégy órán belül ugyanaz a sors éri, mint a megölt pogány papokat. Illés megrettent és útra kelt, hogy megmentse életét. Szolgáját maga mögött hagyta, ő maga pedig a pusztába ment. Ott leült egy borókabokor alá és Istenhez imádkozott, hogy haljon meg. Ezután elaludt. Ekkor Isten egy küldötte (angyal=küldött) érintette meg és felkeltette azzal, hogy „kelj fel és egyél.” Illés engedelmeskedett és utána újra elaludt! Az Úr angyala másodszor is felkeltette, újra megparancsolta neki, hogy egyék, mert hosszú út áll előtte. Illés ebből megértette Isten akaratát, hogy tovább kell mennie egy hegyre. Fölkelt evett, ivott, aztán negyven nap és negyven éjjel vándorolt. Ennek az ételnek az erejéből egészen az Isten hegyéig, HÓREBIG.

2. Találkozás ISTENNEL. A hegyen bement egy barlangba és ott töltötte az éjszakát. A barlangban az Úr szavát hallotta: „Mit csinálsz itt Illés?” Illés panaszkodva öntötte ki szíve bánatát. Elmondta, hogy az Úr ügyéért fáradozik, mert Izrael fiai elhagyták az igaz Istent, az oltárokat lerombolták a prófétákat pedig megölték. Csak Ő maradt élve, de most az ő életére törnek. Az Úr erre azt mondta: „menj, és a hegyen járulj az Úr elé!” Ekkor döbbenetes dolog

történt. Az Úr elvonult Illés előtt, de elvonulását különös jelek előzték meg. Először sziklákat sodró hatalmas szélvész haladt, de az Úr nem volt a szélviharban. A szélvészt földrengés követte, de az Úr nem volt a földrengésben. A földrengés után tűz következett, de az Úr nem volt a tűzben. A tüzet enyhe szellő kísérte. Illés lelkében hang jelezte, hogy itt az Úr. Az Úr hangja parancsot adott neki, hogy forduljon vissza és menjen Damaszkusz pusztasága felé. Ott találkozni fog Sáfát fiával, Elizeussal, akit maga helyett prófétává kell felkennie. Elizeus lesz majd az, aki megtisztítja Izrael népét a pogányoktól.

3. Elizeus meghívása. Illés engedelmeskedett és valóban találkozott Sáfát fiával, Elizeussal. Éppen szántott tizenkét pár ökrrel. Illés odament hozzá és ráterítette prófétai köntösét. Elizeus otthagytá az ökröket, Illés után szaladt és így szólt: „Engedd, hadd vegyek búcsút előbb apámtól, meg anyámtól aztán követlek.” Így is történt. Amikor Elizeus visszatért, ekéjéből tüzet csinált, egypár ökröt áldozott fel és húsát szétosztotta az embereknek. Aztán Illés nyomába szegődött és a szolgája lett. Ő lett a választott nép egyik legnagyobb prófétája.

Kérdés – felelet:

a) Mi volt Illés próféta legnagyobb erénye? *Engedelmeskedett az Úr szavának, pedig az igen nehezére esett.*

b) Mikor halljuk meg igazán Isten szavát? *A csendben (enyhe szellő).*

Feladat: Írj le két esetet, amelyben valamiről lemondta Isten ügye szolgálatáért!

7. óra – Nábot szőlője és meggyilkolása. A gonosz Acháb király halála

(Cél: Gondolj arra, hogy a kapzsi, önző embert mindig utoléri Isten büntetése.)

1. Nábot vonakodása. Achábról, Szamária gonosz királyáról már néhányszor szó volt. Elhagyta atyáinak hitét, pogány nőt vett feleségül, akinek gonosz tanácsai szerint cselekedett. Ez történt most is, amikor egy igaz férfiúnak, az izraelita Nábotnak a király palotája mellett levő szőlőskertjét kívánta meg. Acháb ezt mondta Nábotnak: „Add el nekem szőlőskertedet, amely egész közel fekszik házamhoz, jó lenne ez nekem, veteményeskertnek. Ha úgy akarod, adok érte egy jobb szőlőskertet, vagy kifizetem az árát pénzben.” Nábot azonban azt válaszolta Achábnak: „Az Úr óvjon attól, hogy atyáim örökségét átengedjem neked.” Achábot elkedvetlenítette Nábot válasza. Hazament, kedvetlen volt és haragos. Lefeküdt és nem evett semmit.

2. Acháb és felesége. Odament hozzá felesége, Izebel és megkérdezte: „Mi van veled, hogy olyan kedvetlen vagy és nem eszel semmit?” Acháb szóról szóra elbeszélte a Nábottal történt esetet. Felesége erre azt mondta neki: „Hát nem te vagy a király? Kelj föl, egyél és légy jókedvű.”

3. Nábot meggyilkolása. Ekkor ez a gonosz asszony kegyetlen tervet eszelt ki. Leveleket küldött a nép vezetőinek, amelyekben közölte velük, hogy üljenek össze és Nábotot ültessék az asztalfőre. Ültessenek melléje két semmirekellő embert, akik tanúskodjanak arról, hogy Nábot káromolta Istent és a királyt. A nép vezetői engedelmeskedtek a gonosz királyné parancsának. Mindent pontosan úgy tettek, ahogy a királyné a levélben előírta. Találtak két jellemtelen embert is, akik tanúskodtak az ártatlan Nábot káromlása mellett. Erre kivezették a város elé és agyonkövezték. Majd jelentették Izebelnek, hogy Nábot halott. Amikor

jelentették a királynénak Nábot halálát, az lelkiismeret furdalás nélkül továbbította a hírt férjének: „Nábot halott, szőlőjét birtokba veheted!” Acháb így cselekedett.

4. Illés Achábhhoz megy. Az Úr azonban elküldte Illés prófétát Achábhhoz. A próféta így szólt: „Gyilkoltál, ezért ott fogják a kutyák a te véredet is felnyalni, ahol Nábot vérét felnyalták.” Izebelnek pedig ezt mondta: „Téged is kutyák falnak fel!”

5. Acháb halála. A próféta jóvendőlése beteljesedett. Amikor Acháb egy alkalommal hadat vezetett a rátörő ellenség ellen, álruhát öltött, hogy ne ismerjék fel. Azonban egy ember vaktában kifeszítette íját és eltalálta Achábot. A sebesült király hiába próbált menekülni a harcból, nem tudott és a harci szekéren állva, a sebéből a kocsijára folyt vérveszteségtől meghalt. Amikor Szamária tavában lemosták a harci kocsit, az Úr szava szerint, kutyák nyalták fel a vért.

Kérdés – felelet:

- a) Mi volt Acháb bűnének lényege? *Engedte, hogy egy ártatlan ember haljon meg.*
- b) Mi volt felesége bűne? *Rágalmazás és gyilkosságra való felbujtás.*

Feladat: Írd le, mi a rágalmazás lényege, miért az egyik legnagyobb bűn?

8. óra – Elizeus működése – I. rész

(Cél: Hallgassunk akkor is lelkiismeretünk szavára, ha az áldozatot kíván tőlünk. Lemondás nélkül nincs komoly keresztény élet.)

1. Illés utóda Elizeus. Amikor a prófétákról beszélünk, tisztáznunk kell egy tényt. Ez pedig az, hogy a próféták a választott nép életében nem állami vagy vallási hivatalnokok voltak. Őket Isten Lelke választotta ki, így megbízatásukat is közvetlenül tőle kapták. Ezért voltak olyan bátrak és emiatt igen sok bántalomban volt részük. Egyetlen prófétával sem találkozunk a Bibliában, aki igazmondása miatt ne szenvedett volna. A prófétai küldetést, ISTEN sokszor csodákkal is bizonyította. Arról tanultunk már régebben, hogy a csoda az isteni erő bizonyítéka. Isten azonban az embert felhasználhatja jelenlétének bizonyítására. A próféták Isten élő eszközei voltak.

2. Miután Illés befejezte prófétai küldetését, az Úr azt akarta, hogy forgószél ragadja el, amit a Biblia érdekesen ír le. Illés így szólt Elizeushoz: „Maradj itt, mert engem az Úr Bételbe küld!” Elizeus nem engedelmeskedett. Innen együtt mentek Jerikóba, innen pedig a Jordán mellé. Elizeus egy pillanatra sem hagyta magára Illést. A Jordán partján Illés fogta a köntösét, ráütött vele a vízre, mire az kettévált és átmentek rajta. (A prófétai köntös nem valami varázsszerszám volt, hanem olyan ruhadarab, amelyet a prófétai küldetés jelének tekintettek és nagy tiszteletben részesítették.)

Illés azt mondta Elizeusnak: „Kérj valamit! Mit tegyek neked, mielőtt elválok tőled.” Elizeus azt felelte: „Szálljon rám kétannyi rész lelkedből.” – „Ha majd látod, hogyan ragadtatom el – felelte Illés – megkapod, de ha nem, nem kapod meg.” Így beszélgettek, amikor hirtelen jött egy tüzes szekér, tüzes lovakkal, aztán Illés a forgószéllel fölment az égbe. Elizeus felkiáltott: „Atyám, atyám, Izrael szekere és fogata!” Többé nem látta Illést. Fölemelte Illés köntösét Elizeus és visszament a Jordánhoz. A köntössel ráütött a vízre, segítségül hívta Illés Istenét. Mire a víz szétvált és Elizeus átment. Amikor a prófétatanítványok ezt látták, felkiáltottak: „Illés lelke leszállt Elizeusra.” Majd leborultak előtte. Így lett Elizeus Illés utóda a prófétaságban.

(Illés elragadtatása a tüzes szekéren számunkra titok. Azt, hogy hová ragadtatott, nem tudjuk. A festőművészek számára, ez a bibliai történet érdekes téma és számos híres festő izgalmas színekkel festette meg Illés tüzes szekéren való elragadtatását.)

Kérdés – felelet:

a) Mi volt a próféták feladata? *Az, hogy a Lélek indításának engedelmeskedjenek. Ők voltak Isten terveinek közvetítői.*

b) Tudnak-e a próféták csodákat tenni? *Nem, hanem a csodákat Isten tette általuk.*

Feladat: Próbáld lerajzolni Illés elragadtatását a lovas szekéren.

9. óra – Elizeus működése – II. rész

(Cél: Bízunk abban, hogy ISTEN szeretete annál nagyobb, minél több a veszedelem.)

Elizeus több csodával bizonyította prófétai küldetését.

1. Az özvegy olaja. Egy özvegyasszony panaszkodott Elizeusnak, hogy hitelezői két fiát akarják elvenni rabszolgának, mivel nem tud fizetni. A próféta parancsára az asszony sok üres edényt kért kölcsön szomszédjaitól és mindegyikbe egy kevéske olajat öntött. A próféta imájára az edények megteltek olajjal. A sok olaj egy részét eladta és az árából az adósságát kifizette. Ez a csoda Isten szeretetének bizonyítéka a próféta által.

2. A sunemi asszony és fia. Elizeus egy nap átment Sunembe. Ott egy előkelő asszony férjével meghívta a házába és egy kis szobát rendezett be neki. Mivel a házaspárnak nem volt gyermeke, ami ott nagy szégyen volt, a próféta Istenhez való imádkozás után így szólt: „Egy esztendő elteltével fiúgyermeketek lesz.” Az asszony hitetlenkedett, de az Elizeus által megnevezett időben fiút szült.

3. Naámán meggyógyítása. (Erre a csodára Jézus is hivatkozik. Lk 4,27. „Elizeus próféta korában is sok leprás élt Izraelben s egyikük sem tisztult meg, csak a szír Naámán.”) Ezzel Naámán meggyógyításának csodáját röviden már jeleztük is. De hogyan írja le ezt az ószövetségi Szentírás? Naámán Arám királya seregének a vezére volt. Ez az ember leprában szenvedett. Egy harci portyázás idején elfogtak egy izrael-beli leányt, aki azt ajánlotta urának, hogy Szamariában él egy próféta, menjen el hozzá, mert az biztosan megszabadítaná leprájától. Naámán rengeteg kincssel felszerelve elindult Izraelbe. Izrael királyához ment, de az tehetetlen volt. Amikor Elizeus meghallotta, elküldött hozzá és azt üzenete: „küldd el hozzam Naámánt, hogy megtudja, van próféta Izraelben.” Naámán Elizeus házához ment, akihez a próféta kiküldött egy emberét azzal az üzenettel; „menj, fürödj meg hétszer a Jordánban!” Naámán megsértődött, hogy Elizeus nem ment ki hozzá és már haza akart indulni, de szolgálai unszolására mégis a Jordánhoz ment és hétszer alámerült a vízben. A teste újra olyan tiszta lett, akár egy kisgyermeké. Ezután visszatért Elizeushoz és ezt mondta: „Valóban most már tudom, hogy nincs Isten az egész világon, csak Izraelben!” Elizeus semmiféle ajándékot nem fogadott el Naámántól, aki megígérte, hogy ezen túl csak az igaz Istennek mutat be áldozatot.

Kérdés – felelet:

a) Mi volt az özvegyasszony nagy erénye? *A prófétán keresztül az Istenbe vetett bizalom.*

b) Mit tanulhatunk a sunemi asszonytól? *Azt, hogy nehéz helyzeteinkben is kitartóan kell imádkoznunk.*

c) Naámán esete mire tanít minket? *Ne emberekre, hanem egyedül Istenre hagyatkozzunk.*

10. óra – Tóbiás könyve

(Cél: Bízunk Isten gondviselő tevékenységében, jóakaró gondoskodásában.)

1. Tóbiás könyvre tulajdonképpen egy család története. Főszereplője Tobit, az édesapa, annak fia Tóbiás és Isten egy küldötte, aki a történet végén fedi fel magát. Tobit istenfélő ember, akit sok társával együtt Ninivébe deportálják. Ott is hűségesen megtartotta ősei vallási törvényeit. Megosztotta mindenét a szegényekkel, és ha valaki harcban meghalt, ő titokban eltemette.

2. A vakság. Tobit felesége Anna, fia pedig Tóbiás volt. Egy alkalommal éjszaka a meleg miatt az udvarra ment Tobit és a fal tövébe feküdt. A szemébe, verébfészekből szemét hullott le, amitől megvakult. Felesége kétkezi munkával tartotta el a családot. Tobit ebben a szegénységében sem hagyta el Istent és örködött, hogy semmi idegen holmi, hamis úton ne jusson a házába. Élt egy rokona a médeai Rágesben, akit Ráguelnek hívtak. Valamikor pénzt adott neki kölcsön Tobit és most eszébe jutott, hogy visszakéri. Az ügyet megbeszélte fiával, Tóbiással. Így szólt hozzá: „Ha meghalok, temess el illendőképpen, anyádat pedig becsüld meg. Még sok szép és jó tanácsot adott neki és megemlítette a pénz visszaszerzésének lehetőségét is.

3. Tóbiás kísérője. Tóbiás megígérte atyjának, hogy a pénzt visszaszerzi. Mivel az utat nem ismerte Médeába, egy jó vezetőt kellett szereznie, aki elkíséri. Egy ifjúval találkozott, akiről nem tudta, hogy az Isten angyala. Az úgy mutatkozott be neki, hogy Izrael fiai közül való és munkát keres. De ismerős a médeai Rágesben is és ő szívesen elkíséri. Tóbiás bevezette az ifjút atyjához, aki tudni akarta, hogy ki ez az ifjú. Megtetszett neki és bátran rábízta fiát. Így elindultak.

4. Tóbiás esete a hallal. Kettesben mendégéltek. Az első este a Tigris folyóhoz értek és ott éjszakáztak. Tóbiás lement a folyóhoz, ahol egy nagy halat vett észre. Kísérője így szólt hozzá: „fogd meg a halat és ne engedd el!” Tóbiás így tett. A halat kihúzták, kivették az epéjét, mert az idegen ifjú szerint az jó szemkenőcsnek.

5. A történet további része. Elérkeztek Ráguelhez. Ott visszakapták a pénzt és Tóbiás feleségül kapta Ráguel leányát is Sárát. Nagy vagyonnal indultak vissza a lakodalom után. Tobit izgalommal várta fiát. Amikor Tóbiás hazaérkezett, az idegen ifjú utasítására megkente apja szemét a hal epéjével és az visszanyerte látását. Az idegent meg akarták jutalmazni. Ő ekkor fedte fel kilétét: „Rafael vagyok, aki mindig készen áll arra, hogy az Úr színe elé lépjen. Ne féljete, dicsérjéte az Istent.”

Amikor fölkeltek, már nem látták többé!

Kérdés – felelet:

a) Milyen üdvösségtörténeti tanulság van Tóbiás történetében? Az, *hogy Isten gondviselő jósága előtt nincs rejtve a legkisebb jócselekedet sem.*

Feladat: Rajzold le a bibliai térképről Tóbiás és Rafael útvonalát.

11. óra – Judit könyve

(Cél: Isten a legnehezebb helyzetekben is mellette áll annak, aki hűséges hozzá.)

Üdvösségtörténeti cél: Az Úr szövetséget kötött a választott néppel és most annak megmentésére egy hős asszonyt, Juditot használja fel.

1. Nebukadnezár hadjárata. Nebukadnezár Babilon királya volt. Elhatározta, hogy meghódítja egész Keletet. Tervének végrehajtására szövetségeseket keresett, többek között Júdeát is. Aki ellent mondott, azon bosszút akart állni és elpusztítására tört. Amelyik népet legyőzte, azt fogságba hurcoltatta. Fővezérének, Holofernésznek parancsot adott, hogy fosztogasson és irtson ki mindenkit, aki ellenáll. Seregei Holofernész vezetésével eljutottak Júdea nagy hegyláncai elé. Amikor Izrael fiai megtudtak, hogy Nebukadnezár fővezére mi mindent tesz, igen megrémültek, féltve Jeruzsálemet, Istenüknek templomát. Félték, hogy templomukat megszentelteleníti az ellenség, így ellenállásra készültek. Amikor Holofernész ezt meghallotta, nagy haragra gerjedt. Parancsot adott seregének, hogy vonuljanak fel a hegyekre és vegyék fel a harcot Izrael fiaival. Amikor a választott nép fiai látták az ellenséges hadakat, elvesztették bátorságukat, mert nem láttak lehetőséget a menekülésre. Elfogyott az ivóvizük is és úgy látták, hogy Isten az ellenség kezére adta őket. Egyik vezérük bátorította őket, hogy még öt napig tartsanak ki, az Úr megkönyörül rajtuk, de ha addig se jön segítség, mind egy szálig elvesznek.

2. Judit. Hírét vette a dolognak egy özvegyasszony, aki mélyen hitt az Isten gondviselésében. Juditnak hívták. Megtudta, hogy a nép vízhiány miatt elkeseredett és zúgolódik. Azt is megtudta, hogy vezérük öt nap múlva átadja a várost az asszíroknak. Magához hívatta a vezéreket és kemény szavakkal korholta őket: „Van ereje az Úrnak hozzá, hogy öt napon túl megoltalmazzon minket. Ha mi elveszünk, az ellenség kifosztja szent helyeinket.” Hivatkozott a választott nép nagy őseire, akiket az Úr szintén megpróbált, de a bajból ki is mentett. Ekkor leborult a földre és az Úr oltalmába ajánlotta a választott nép sorsát. Ezután merész tette szánta el magát. Felöltötte ékes ruháit, otthagya Betulkia várát és szolgálójával Holofernész táborába ment. Őszinte szavakkal beszélt Holofernésszel, aki a szavak igaz értelmét nem értette meg. Több napon át a táborban maradt anélkül, hogy bárki hozzányúlt volna. A negyedik napon Holofernész lakomát rendezett és lerészegedett. Ilyen állapotban vonult vissza sátrába, ahol elaludt. Judit utána ment és az alvó vezér fejét a saját kardjával vágta le. A levágott fejjel, sértetlenül vonult vissza Jeruzsálem várába. A nép megmentőjét ünnepelte Juditban.

Kérdés – felelet:

a) Mi volt Judit legnagyobb erénye? *Az Istenbe vetett bizalom és hősie magatartása az ellenség körében is (tisztaságának megőrzése).*

Feladat: Írd le, miben látod Judit üdvösségtörténeti szerepét!

12. óra – Eszter könyve

(Cél: Az álnok és hazug embert hamar utoléri a végzete.)

1. Amit Eszter könyvében olvasunk, csak a görög Szentírás fordításában maradt ránk. Szent Jeromos szerint, aki a Szentírást héber szövegről latinra fordította, az is sugalmazott szöveg. A történet a választott nép babiloni fogsága idején egy Eszter nevű zsidó nőről szól,

aki megmenti népet egy Ámán nevű gonosz ember álnok tervétől. Arról, hogy a választott népet milyen körülmények között hurcolja el Nebukadnezár, Babilon királya, majd később tanuljuk.

2. Mardokeus és Vasti királyné története. Eszter királyné lesz. Nebukadnezár udvarában voltak zsidó tisztviselők is. Ilyen volt Mardokeus. Egy alkalommal félelmetes álma volt, amelynek értelmét nem tudta megfejteni. Azonban hamarosan megtudta, hogy az álomban szereplő sötétség, ordítás, üvöltés és fényesség azt jelenti, hogy a király ellen összeesküvés készül. Mardokeusnak sikerült megtudnia az összeesküvők nevét, akiket a király kivégeztetett, így a király életben maradt. Az összeesküvés jelentette a sötétséget, az életben maradás a fényességet. Ebben az időben már Achasvéros volt a király. Ez, hogy gazdagságát fitogtassa, nagy lakomát rendezett. Feleségét, Vasti királynét is meghívta. A királyné engedetlenségéből nem ment el a lakomára, azért elcsapták királynéi méltóságából. Helyette választás alapján egy Eszter nevű leány lett a királyné, aki zsidó volt, miként Mardokeus, ezt azonban elhallgatták. A királyi palotában egy Ámán nevű ember is élt, aki gyűlölte Mardokeust és életére tört.

3. Mardokeus, Ámán és Eszter. Ámán egyszer kileste, hogy Mardokeus nem hajt térdet a király szobra előtt. Ezért bevádolta a királynál és rendeletet készíttetett vele a zsidók kiirtására. A király Ámán ajánlatára már bitófát készíttetett Mardokeus számára. Megtudta ezt Eszter, aki szintén lakomát rendeztetett és meghívta rá a királyt és Ámánt. Itt Eszter felfedte Ámán gonosz tervét, hogy őt is, meg társait is gonosz halálra akarja adni valaki. Amikor a király megtudta ezt, azonnal ítéletet hozott: „Aki ezt tette, azonnal bitófára kerül.” Így jutott a maga által készíttetett bitófára Ámán. Eszter pedig megmentője lett a választott népnek. Mardokeus pedig így imádkozott: „Mindent Isten vitt végbe.”

Kérdés – felelet:

a) Mi Eszter könyvének üdvösségtörténeti tanulsága? *Az, hogy Isten egyetlen emberen keresztül mentette meg választott népét.*

Feladat: Találd ki és írd le, hogy Eszter az újszövetségben kinek az előképe és miben.

13. óra – A Makkabeusok első könyve. Júdás Makkabeus, a zsidók vezére. Győzelmei

(Cél: Életünk apró kis eseményeiben is maradjunk hűek hitünk tanításához.)

1. Az események történeti elhelyezése. Amikor a Bibliának ez a története elkezdődött, macedóniai Fülöp fia, (Nagy) Sándor volt a világ ura. Halála után az egyik tisztje, az istentelen Antiochusz Epifanesz vette át a hatalmat. Uralmát még nagyobbra akarta kiterjeszteni és hatalmas sereggel Jeruzsálem ellen vonult. Bevonult a templomba is és összeszedte annak összes értékes felszerelését. Kirabolt mindent, ami a templom féltett kincse volt. Fogságba hurcolta a népet és istentelen embereket telepített helyettük. Izrael fiai közül azonban sokan összefogtak és inkább meghaltak, mintsem pogány szokásoknak hódoltak volna. Ezeknek vezérei voltak Mattatiás és fiai. Amikor elpártolásra akarta rávenni a király Mattatiást és fiait, ő bátran válaszolt: „Nem engedelmeskedünk! Nem térünk el hitünkötől sem jobbra, sem balra!” Mattatiás és követői lesújtottak mindazokra, akik hitehagyottak lettek. Végrendeletében ezt hagyta meg: „Tartsátok szem előtt a törvényt, fizessetek vissza keményen a pogányoknak.”

2. Júdás Makkabeus, a zsidók vezére. Ez a férfiú Mattatiás fia volt. Tetteiben olyan volt, mint egy oroszlán. Amikor pogány népek támadták meg a választott népet, és ezért félelem vett erőt a választott népen, Júdás így bátorította seregét: „A háborúban nem a sereg nagyságától függ a győzelem, hiszen a segítség az égből jön. Ne féljete hát tőlük.” Sorra aratott győzelmet az egymás után támadó hadakon. Leghíresebb az emmauszi csata volt, amikor az ellenség rajtaütéssel akart győzni. Amikor Júdás látta az óriási ellenerőt, így bízta katonáit: „Gondoljatok arra, hogyan menekültek meg atyáink a Vörös tengernél.” A pogányokat megverték. Amikor Júdás seregével visszatért, himnuszokat és háladalokat énekeltek az égnek: „Mert jó, irgalma örökkévaló!”

Hasonló módon győzte le a többi ellenséget is. Visszafoglalta Jeruzsálemet is és megvédte a templom épségét. Egy csatában azonban olyan túlerővel álltak szemben, amelyben egy egész napon át tartó küzdelemben Júdás is elesett. Testvérei holttestét Modinban, atyáik sírboltjában temették el. Egész Izrael megsiratta. Hőstetteinek csak egy részét jegyezték föl, annyi volt belőlük.

Kérdés – felelet:

a) Mi ennek üdvösségtörténeti mondanivalója? *Az, hogy Isten lelke mindig támaszt alkalmas embereket ügyének védelmére.*

Feladat: Írd le ebből a történetből, mi tetszett neked legjobban.

14. óra – A Makkabeusok második könyve

(Cél: A csapások sohasem jelentik, hogy Isten elhagy bennünket.)

1. A könyv célja. Ez a könyv a Krisztus előtti II. században íródott. Negyven évvel az első könyv után. Ugyancsak a választott nép és az ellenség közötti harcokról szól és rá akar mutatni arra, hogyha valami baj történik a jeruzsálemi templommal, az mindig a nép bűnei miatt történik. Ilyen mondat is szerepel benne: „Akiknek ez a könyv a kezébe kerül, gondolják meg, hogy az üldözések nem csupán a nép vesztere, hanem nevelésére is szolgálnak.” Ebben a könyvben is szerepel Makkabeus Júdás.

2. Bleazár vértanúsága. Bleazár előkelő írástudó volt. Jó vagy rossz példája egyaránt hatott a többiekre. Nagyon jól tudta ezt ez a tiszteletre méltó idős ember is. Így amikor a választott nép idegen uralom alatt volt, arra akarták kényszeríteni Bleazárt, hogy egyék disznóhúst, amely a választott nép számára tilos volt. Valaki arra akarta rávenni, hogy hozasson magának olyan húst, amelyet megehet. Aztán tegyen úgy, mintha tiltott húsból enne. Ő azt felelte: „Nem illik hozzánk a képmutatás. Sok fiatal azt hinné, hogy Bleazár pogány lett. Inkább szép példát mutatok az ifjúságnak arra, hogyan kell tisztelni a törvényeket.” Példája figyelmeztet minket is, keresztényeket.

3. A hét testvér vértanúsága. Elfogtak hét testvért is anyjukkal együtt. Őket is disznóhús evésére akarták kényszeríteni. A legidősebb mindanyikuk nevében világosan megmondta: „Inkább maghalunk, de atyáink törvényét nem szegjük meg.” Az anyjuknak végig kellett nézni gyermekeik kivégzését. Halála előtt mind a hét fiú szebbnél szebb kijelentésekkel vallotta meg hitét. Mindegyik a földi élet utáni örök életről és a feltámadásról beszélt. Az egyik például így szólt: „Földi életünket elvehetitek, de a mindenség Királya föltámaszt minket az örök életre.” Az édesanya így bízta gyermekeit: „Ha most a Teremtő törvényeiért semmibe veszitek a királyt, Isten visszaadja nektek a lelket és az életet.”

4. Áldozat az elesettekért. Makkabeus Júdás seregével sorra verte le az ellenséget. Az egyik csata után a csatatéren olyan holttesteket találtak, akiknek ruhája alatt bálványszobrok voltak. Imádkozni kezdtek értük, hogy elkövetett bűneik miatt bocsánatot nyerjenek. Aztán Makkabeus Júdás gyűjtést rendezett a katonák között és a pénzt elküldte Jeruzsálembe engesztelő áldozat bemutatására. Ezzel a feltámadásra gondolt. Ha nem hitt volna az elesettek feltámadásában, értelmetlen dolog lett volna a halottakért imádkozni. (A Szentírásnak ez a helye az, amelyből az Egyház a tisztítótűz létezését bizonyítja.)

Kérdés – felelet:

a) Mire tanít ez a könyv? *Istent szívből és nem színlelésből kell imádnunk (Eleazár).*

b) Mire tanít Makkabeus Júdás példája? *Arra, hogy imádkozzunk elköltözött testvéreinkért.*

Feladat: Írd le, milyen lehetőségeink vannak, hogy segítsünk a tisztítótűzben szenvedőkön.

15. óra – Jób könyve

(Cél: A jelen élet szenvedései nem mérhetők az eljövendő dicsőséghez, amely majd megnyilvánul rajtunk. Róm 8,18.)

1. Rövid magyarázat. Bizonyára sokszor hallottátok már Jób nevét. Általában így szokták emlegetni: „A türelmes Jób.” Az egész bibliai könyv főhőse egy Jób nevű ember, akit Isten nagyon megpróbál. Különböző szenvedésekkel sújtja, de ő nem tagadja meg Istent. A könyv valóságos dráma. Hősét a hagyomány szent embernek tartotta, aki valóban élhetett valamikor. Ez a könyv nem úgynevezett történeti, hanem tanító jellegű könyv, amelyből sok minden okosat tanulhatunk.

2. A könyv története. Jób feddhetetlen, derék ember volt, aki félt az Istent és kerülte a rosszat. Nagy vagyona volt, rengeteg cselédje és igen sok állata. Született hét fia és három lánya. Az Úr megengedte a sátánnak, hogy próbára tegye Jóbot. Ellenségek elrabolták állatait és elhurcolták szolgálait. Egymás után jöttek a hírhozók és mindegyik egy szerencsétlenségről hozott hírt. Jóbot legjobban az rendítette meg, amikor azt jelentették, hogy gyermekei lakomát rendeztek és egy sivatagi vihar rájuk döntötte a házat. Mind meghaltak, de Jób még ekkor sem tagadta meg az Istent. A sátán elégedetlen volt Jóbbal. Testét rosszindulatú fekélyekkel sújtotta, tetőtől talpig. Felesége így beszélt hozzá: „Átkozd meg az Istent és halj meg!” Jób azonban azt mondta: „Úgy beszélsz, mint egy féleszű asszony. Ha a jót elfogadjuk Isten kezéből, miért ne fogadnánk el a rosszat is?” Eljött hozzá három barátja is és mindegyik azt bizonyította, hogy Jób bizonyára nagyot vétkezett és ezért veri őt az Isten. Jób azonban tiltakozott. Visszautasította vádjaikat és gyönyörű védőbeszédet mondott Isten hatalma és bölcsessége mellett. Ezután maga Isten beszélt Jóbbal. Igazolta Jób vallomását és kifejtette a világot teremtő és rendező isteni bölcsességét: „Mondd csak meg, hogy ki határozta meg a világegyetem méreteit és a csillagok honnét keletkeztek?” Erre Jób alázatos lélekkel felelt: „Nézd, parányi vagyok, mit feleljek Neked? Most már tudom, hogy akármit megtehetsz. Azelőtt csak hírből hallottam Felőled, most azonban saját szememmel láttalak.”

3. Ezek után barátai megszegyenülten hagyták ott Jóbot. Az Úr pedig tekintettel volt Jóbra. Jobbra fordította sorsát. Születtek gyermekei és minden vagyonában meggazdagodott. Öregén és az élettel betelve halt meg.

Kérdés – felelet:

a) Mi Jób könyvének üdvösségtörténeti tanítása? Az, hogy az embernek ki kell tartani a hitben a szenvedés napjaiban is.

b) Mire tanít még a könyv? Arra, hogy Krisztus szenvedése számunkra a szenvedés igazi értelmét adja.

Feladat: Írd ki szent Pálnak a Kolosszeiekhez írt levelének első fejezetéből azt a mondatot, amelyik ezt megvilágítja.

16. óra – Mikeás és Izajás próféták

Minden ember megbecsüli azt a helyett, ahonnan származik.

1. A bibliai időkben az egyik próféta-költő, Mikeás a Juda-beli Betlehemet emelte ki a többi ezernyi helység közül. Körülbelül 700 évvel azelőtt megjövendölte, hogy mivel büszkélkedhet ez a lakosainak számát tekintve kicsi város. Igaz, Betlehemnek már régóta jó neve van, mert idevaló születésű Dávid király is.

Mindannyian tudjuk, miről van szó. Alig van karácsonyi énekünk, melyben ne emlegetnénk, hogy Jézus, a Megváltónk Betlehemben született. Igazolódott a próféta szava: „Betlehem, kicsiny vagy, mégis belőled származik majd Izraelnek jövő uralkodója.”

2. A következőkben egy másik prófétáról hallunk. Ő tudott a legtöbbet jövendölni a Messiásról. Izajás ez a próféta. Azokat az újszövetségi írókat, akik látták és hallották Jézust és így írták meg életét, evangélistáknak mondjuk. Nos, Izajás majdnem olyan sokat tudott előre, mint amennyit az említett fül- és szemtanúk tapasztaltak. Ezért nevezik Izajást az ószövetség evangélistájának.

3. Izajást nehéz körülmények közé állította új hivatása. Ácház király Júda országában bevezeti a Báál isten tiszteletét. Ácház jól tudja, hogy a bálványozás és az igaz Isten imádása nem fér meg együtt. Ezért bezáratta Salamon templomát. Ennyi bűn után nem késhetett a büntetés.

Két szomszédos király, a szír és az izraeli Jeruzsálem alá vonultak. Céljuk a király megölése volt. Mi lett volna az ősi ígérettel, hogy Dávid családjából születik a Megváltó? Az istentelen Ácháznak ez a jövendölés lett a szerencséje, ennek kedvéért maradhatott életben. Sőt újabb biztatást is kapott.

Izajás bátorította, hogy ne féljen az ellenséges királyoktól. Biztosan megsegíti az Isten. Jellel bizonyítja Isten, hogy segít. Egy fiatal nőről beszélt, aki anya lesz és gyermeket szül és benne az Isten jelenik meg. A város akkor tényleg megmenekült, mert az ostromlók eltávoztak. A királyi párnak gyermeke lett, vele fennmaradt Dávid családja.

Izajás beszélt a vidékről is, amelyen a Messiás működését megkezdi. Nem az előkelő főváros lesz ez, ahogyan azt sokan képzelték, hanem az északi Galilea, Izrael-ország régi területe, a megvetett, félig zsidó, félig pogány tartomány. Az a nép látta meg elsőnek az igaz fényt, amelyet a tudatlanság és a bűnök úgy betakartak, mint az éjszaka a tájat. A Messiás gyermekként jött, akit mindenki szerethet. Izajás így mondta ezt: „Fiú születik nekünk, gyermek adatik nekünk, övé lesz a hatalom és Isten lesz.”

Az „ószövetség evangélistája” az eddig elmondottaknál még sokkal többet jövendölt az Úr Jézusról. Megemlíthetjük, hogy előre látta Őt, mint nagy csodatevőt, az emberek melegszívű barátját.

Előre megmondta feltámadását is.

17. óra – Az elfoglalt Jeruzsálem és prófétája: Jeremiás

Josiás király utódai nem követték példáját. Ellenkezőleg. Ismét elkezdődött a bálványimádás.

1. Jeremiásra igen szomorú feladat hárult. Ő lett a pusztulás prófétája.

Élete egyetlen harc az Istenért

Szomorúságot okoztak Jeremiásnak az álpróféták. Hazudozás volt állandó szövegük: a bűn nem bűn, elmarad a büntetés, elkerüli őket az ellenség. Az Úr a templommal együtt a várost is megvédi.

Jeremiás szavainak pedig senki sem hitt.

A prófeta ekkor cserépkorsót vett a kezébe, amelyet összetört, amikor a város pusztulásáról szóló prédikációját befejezte. A magyarázat pedig ez: a városnak és a cserépkorsónak ugyanaz a sorsa.

Mindenki visszaélt hatalmával: az igazság elveszett, a szegényeket elnyomták.

Mindezekről nem hallgathatott a prófeta.

Közben elérkeztek a nehéz napok.

Új világhatalom, Babilon jelent meg a történelem színen.

A veszély, ahogy azt Jeremiás annyiszor mondta, észak felől közeledett. Babilon követői már a szent városban vannak. Felszólítják a királyt, hogy önként adja meg magát. Egy halvány reménysugár a menekülésre: a király meghódolhat, a templomkincs egy részét felajánlja és egy kis időre békét teremthet.

Közben a városban ünnepet tartottak. Ez is, meg a félelem is a templomba vonzotta a népet. Jeremiás tehát itt olvasta fel bűnbánatot és megadást sürgető írásait. A főemberek már-már hajlottak szavára, a király azonban semmibe vette a prófétát. Büszkén elvetették tanácsait, írásait a tűzbe dobták. Ez volt Jeremiás utolsó próbálkozása.

A szent város ostromát maga a babiloni király akarta megvívni, hogy övé és seregéé legyen a győzelem. Már késő volt a meghódolás. Hiába ment ki az egész királyi udvar kegyelmet kérni Nabukodonozor elé, csak saját fogságukba sétáltak. A templom és a palota kincseit az ellenség vitte el. Mindent, amit találtak, Salamon mesés gazdagsága, mint hadizsákmány indult el kelet felé. Ugyanezen az úton haladt, mint a kincsek szomorú kísérete, a királyi család. Velük mentek a vezetők, a jobb módú emberek, a tudósok, az iparosok nagy tömegben.

Ez történt Kr. E. 597-ben.

Megkezdődtek a fogságban töltött hetven esztendő első napjai. Minden perce azt bizonyította, hogy megéri az Istenre hallgatni.

18. óra – A száműzött nép és prófétája: Ezekiel

Sok ezer éves történetében a zsidó nép igen sok szomorú utat járt meg. Hallottuk azt is, hogy Jeruzsálem elfoglalása után Nabukodonozor király a lakosság nagy részét irányította Babilon felé. 1500 km gyalog, sivatagi utakon, nélkülözés között a bizonytalan jövőbe.

Az Isten ezekben az időkben sem hagyta magára népét. Szent embere, Ezekiel ott gyalogolt közöttük, mint vigasztalója a hazáját vesztett, már-már kétségbeeső népnek.

A babiloniak szerencsére nem tervezték a zsidók kiirtását, csupán földművelő telepeseknek szánták őket. A főváros közelében a Kobar nevű öntözőcsatorna partvidékén kaptak helyet. Így egy-kettőre városkát alapítottak: Tel Avivot. (Jelenlegi palesztinai

nagyvárosuknak ez volt a névadója.) A próféta is itt telepedett le. Otthona rövidesen a száműzöttek vallási központja lett. Innét kapta a nép az Isten üzenetét, amelyből megtudhatta, hogy Ura törődik vele.

Az új környezet új problémákat hozott. A babiloniak bálvány-istentiszteletét ünnepélyes körmenetek, gazdag áldozatok jellemezték. Káprázatos szépek voltak templomaik is. Az ünnepélyesség magukra a zsidókra is hatott. Irigyleték. Milyen messzire vannak ők most templomaiktól és az áldozatoktól! Istenükre is csak a próféta szava és a magukkal hozott szent könyvek emlékeztették őket.

Ezért Isten egy fenséges látomásban mutatta meg magát Ezekiel prófétának. Ő azután elmondta látomását: Az Úr sokkal szebb, mint a babiloni templomok bálványszobrai.

A bálványisteneknél még egy félelmetesebb és biztosan élő hatalmasság is volt Babilonban. Fenségesen hangzik már a neve is: Nagykirály. A mérhetetlen birodalom ura.

Ezekiel tanítása szerint a király sem több mint egy szerszám az Isten kezében. Vessző, mellyel bűnös népét bünteti. Ha majd letelik az idő, az Isten elhajítja a vesszőt.

Amikor Ezekiel és társai Babilonba indultak, még állt a város és a templom. A várost 11 év múlva elérte sorsa. Ekkor azonban már igen kevesen maradtak életben. Őket is Babilonba vitték. A babiloni foglyok lettek azután az a nép, az a szent mag, mely új életre kelt a fogság végén. Belőlük származott a Megváltó is.

Ezekiel hallgatósága már szörnyű pusztulásnak volt tanúja. Biztosan kínozza őket is a kérdés: vajon pusztulás mindennek a sorsa? Ezekiel látomása volt a válasz: képzeletében egy elhagyott csatateret látott, tele a holtak fehéredő csontjaival. Parancsot kapott, hogy prédikáljon a csontoknak. Szavainak csodás hatása volt.

Isten lehelete szállt a csontokra, mire mind mozgásba jöttek. Egymást közelítették, inakkal kötődtek össze, izomzat és hús épült rájuk, majd életre keltek. Akik a látomást hallották, azonnal saját nemzetükre gondoltak. Ők maguk az elszórt csontok, kikből az Isten segítségével egyszer erős nép lesz. Új életet kezdhet otthon a Szentföldön. Mi keresztények a jövődőlés hallatán feltámadásunkra is gondolhatunk. Isten erejéből új életet kapunk, és boldogan állunk majd Urunk színe elé. A feltámadás az Isten nagy ígérete. Nem érdemeink miatt, hanem Isten jóságáért lesz benne részünk.

19. óra – Jeremiás megsiratja az elpusztult várost

A babiloni deportáltaknak szomorú volt a sorsuk, de vigasztalta őket az Isten. Erről szól Ezekiel könyve.

Ma ismét Jeruzsálembe megyünk gondolatban. A száműzetésbe vitt helyébe a babiloniak másik királyt állítottak, Szedekiást.

Szedekiás még ezekben az időkben is istentelen maradt, mint legtöbb előde. Ráadásul, mint ingatag és gyenge jellem, rosszul politizált. Hagyta, hogy az Egyiptom-barát párt megerősödjék. Tagjai a fáraótól vártak mindent: Nabukodonozor legyőzését, sőt a foglyok hazahozását is.

Amikor a fáraó követei a királyi palotába léptek, hogy a szövetséget megkössék, szokatlan esemény történt. Jeremiás a teherhúzó állat igáját vette a nyakába, és így jelent meg az összegyűlt tömeg előtt. Tettével ezt prédikálta: „Viseljétek el a babiloni igát, a Nagykirályt szolgáljátok, mert csak így maradhattok fenn!” Sem a jelképes cselekedetre, sem a nyílt beszédre nem hallgatott a király.

Kevés idő múltán ismét feltűnik Babilon ostromló serege a város körül. Szedeekiás megrettenve küldi Jeremiáshoz követeket: „Mi igaz most? Megment-e még egyszer és utoljára az Isten?” Lesújtó a próféta válasza: Isten a babiloniakkal lesz, őket segíti meg azzal is, hogy pestisjárványt küld a városra. A prófétának is arra van már ideje, hogy mentse az értékes vallási tárgyakat. Egy hegyen elrejtí a szövetségi ládát és a szentsátort. Ő maga is menekülni próbál, de a zsidók elfogják, és mint lázítót bebörtönzik. Börtöne egy félig kiszáradt kút. A főemberek egyenesen a halálát kívánják, de most a király van jobb belátáson, és megmenti a próféta életét. Saját magát azonban halálra ítélte, mert Jeremiás tanácsa ellenére a városban maradt. Így érkezett el az 588. esztendő. A babiloni király megerősítette seregeit és elkezdte az ostromot. Két éve tartott az ostrom. A városban pusztított az éhség meg a járvány. A babiloniak végül is áttörték a várfalat és birtokba vették egyik kaput. A király ekkor szánta rá magát a menekülésre. Jerikó közelében elfogták. Senki sem akadt, aki védte volna. Így került megkötözve Nabukonodozor elé.

Mivel ennél nagyobb rosszat és több bajt úgy sem láthat ember, kiszúrták a szemét. Nem láthatta, ami a szent várossal történt: lerombolták falait, kifosztottak a templomot. A lángokat sem láthatta, melyek mindent elemésztek.

Rövidesen ismét fontos feladat vart a prófétára. A Nagykirály helytartót állított Júda-ország élére, egy jó szándékú embert azzal a feladattal, hogy az otthon maradottak között fenntartsa a rendet, és annyi pusztulás után indítsa el a rendes életet. Ez azonban nem sikerült. A harcok során szétszaladt zsidó vezetők most egymás után viasszökdöstek, és Egyiptom bátorításával megölték a jó szándékú helytartót. Majd a fáraóhoz menekültek. Bosszúból, magukkal hurcolták Jeremiást is.

Egyiptomban kegyetlen élet várt rá. Ő azonban itt is hű maradt hivatásához és Isten szavához. Az Isten helyett az Egyiptomban bizakodóknak megjövendölte, hogy erre az országra is Júda sorsa vár. Bálványimádás miatt Babilon elpusztítja. Ezt már nem tudták elviselni a zsidók: bosszúból agyonkövezték. Így halt meg ártatlanul, vértanúként a pusztulás prófétája. Jeremiás nem volt hősies, bátor ember. A békét meg a csendet szerette. Böven kijutó szenvedései között sokat félt és aggódott. Ha ereje és bátorsága sokszor el is hagyta, mégis mindig megmaradt hűsége és bizalma Istenben.

20. óra – A vigasztalások könyve (Iz 40. fejezet)

Messze idegenben ugyancsak keserű volt a választott nép kenvere, Fogságban éltek, csak a szívük járt gyakran otthon. Igen lassan tudtak csak sorsukkal megbékélni.

A történelem azokat igazolta, akik az Isten mellett maradtak és tőle várták a szabadulást. Ezek megértették, hogy Isten megtérésük és megjavulásuk érdekében engedte meg fogságba jutásukat. Hozzájuk küldte prófétáit is az Isten.

Ezekiel meghalt. Nem sokkal utána Nabukonodozor, Jeruzsálem elfoglalója is. Utóda gyengekező volt. Az ő idejében kezdődött a babiloni világhatalom hanyatlása. Ugyanekkor egy másik ország másik királyának csillaga tűnt fel: Perzsia királyáé, Kúroszé. Legyőzte a gazdagságáról híres kisázsiai Krózus királyt, csak Babilon állt már világhatalmának útjában. Hírből a zsidó száműzöttek is ismerték Kúroszt.

Talán ő lesz szabadítójuk, talán ő vet véget fogságuknak.

Ebben a rendkívüli izgalmas időben tűnt fel a foglyok között egy igen nagy próféta. Isten sugallatára mondott prédikációt a Szentírásba is bevették. Csak neve maradt ismeretlen.

Megjövendölte, hogy Babilon lakói úgy csomagolnak és menekülnek, mint egykor Júda lakói. A perzsa király az Isten eszköze lesz, igazságot szolgáltat. Elnyomja az eddigi elnyomókat, szabadságot hoz Isten népének. Beszédének kettős az értelme. Az Isten

szolgáján az eljövendő Messiást is érti. A jövő boldogságon az üdvösséget is, melyet a Messiás hoz.

Egy példa: a próféta az Isten Szolgájáról beszél, akit segít és szeret az Isten. Az Isten szolgája annyira jó, hogy nincs szíve kioltani a füstölgő gyertyabelet, sem eltörni a meghajlott nádszálat. A jövőndülésben az Úr Jézusra ismerünk.

Legszebb és legfontosabb a jövőndülés az Isten szolgája szenvedéséről. Nem saját bűneiért, hanem mások helyett szenved: az emberek bűneiért tesz eleget. Ez a jövőndülés egyedül Jézusra illik. Nem alkalmazható a sokat szenvedő választott népre, sem más prófétára, Jézuson kívül minden ember bűnös.

Amikor az Isten szenvedő Szolgájáról hallunk, elcsodálkozunk. Hogyan tudhatott egy ószövetségi ember Jézusról ilyen hű képet adni?!

Hogyan hallgathatták ugyanezt a babiloni foglyok? Biztosan megvigasztalódtak és könnyebben viselték el szenvedésüket. Olyan valakiről hallottak, aki még náluk is többet, sőt helyettük is szenved. Mi pedig, amikor gyónni készülünk, vagy az Isten Bárányát említjük, gondoljunk hálával Urunkra, aki a világ iránti nagy szeretetében egyszülött Fiát adta értünk.

Ha hiszünk benne, nem veszünk el, hanem bűnbocsánattal együtt örök életet kapunk.

21. óra – Babilon pusztulásának prófétája: Dániel

A próféták közül Jeremiás hazájában maradt népének volt lelki gondozója. Ezekiel a fogságban élőket vigasztalta. Dániel, akiről ma szólunk, ugyancsak a fogságban élt, de nem a népe körében, hanem a pogányok között munkálkodott. Ma úgy mondanák, hogy misszionárius volt.

Minden adottsága megvolt ehhez a hivatáshoz. Iskoláit Babilonban, pogány környezetben végezte, így babiloni műveltséget szerzett. Elhatározta, hogy a művelt pogányokkal is megismerteti Istenét.

A babiloni királyok jól értették a legyőzött népek kormányzásának módját. Egyesekre vasszigorral kényszerítették a pogány vallási előírásokat, másokat meg kiemelve, vezető helyekre állítottak. Dániel és három jó barátja ez utóbbiak közé tartoztak. Zsidó vallásuk törvényeit és böjti előírásait még a király környezetében is megtartották. Az említett ifjak iskoláik végeztével beálltak a király szolgálatába.

Dánielnek nemsokára alkalma nyílt megmutatni tudását. Egy álmossal kapcsolatban került erre sor. Az álmot a király látta. Nabukonodozor álmában egy emberóriást ábrázoló, érdekes szobrot látott. Feje aranyból, melle és karjai ezüstből, a dereka rézből, lábszára vasból, a lábfej pedig részben vasból, részben agyagból készült. A közeli hegy csúcsáról pedig egy kis kődarab indult neki, és egyre gyorsabb sodrással közeledett a szoborhoz. Majd a szobor lábához verődött, eltörte azt. Ezzel szétesett a hatalmas alkotás. Dániel szerint ez a megfejtés: a szobor arany része Nabukonodozor király uralkodását jelenti. Az egyre értéktelenebb anyagok pedig a mindig gyengébb uralkodókat. Végül egy egészen hitvány király következik.

A király igen megrémült a jövőndülés hallatán, az álom megfejtéséért mégis igen nagy jutalmat szánt Dánielnek. Helytartónak akarták kinevezni. Ő azonban három barátjára hárította a magas hivatalt és megmaradt az udvarban.

Érdekes történetet jegyez fel Dániel Nabukonodozor egyik utódjáról, Baltazár királyról. A király országa vezető embereinek részvételével nagy vacsorát rendezett. Kincstarából előhozatta az egykori jeruzsálemi templom szent edényeit, ősenek hadizsákmányait. Ezekből folyt tovább a dárídó. Szent dolgokból gúnyt űzni, más vallását kigúnyolni egyaránt bűn. A részeg társaság még azzal is dicsekedett, hogy istenei erősebbek, mint az Egyisten, azért mulathatnak most a neki szentelt edényekből.

Amikor a mulatozás hangulata a legforróbb, a jókedv pedig a legszélesebb volt, egy titokzatos kéz, titokzatos szavakat kezdett írni a terem falán.

Így került Dániel ismét a király elé. Azzal kezdte, hogy bátran szemébe mondta a bűnét: meggyalázta a szent dolgokat, kicsúfolta Istent és nem okult apja történetéből.

Majd elolvasta, lefordította és megmagyarázta a titokzatos írás szavait: Mene, tekel, ufarszim. „Megszámlálta Isten királyságod napjait, és itt a végük. Mérlegre tett, azaz megítélt az Isten, és könnyűnek, értéktelennek talált. Országodat szétszítja a médek, és a perzsák között.” A beteljesedés nem váratott sokáig. A perzsa hadsereg még a nevezetes lakoma éjjelén elérte a várost védő Eufrátesz folyót. Műszaki alakulatai megnyitották a zsilipet és a folyó vizét az egyik öntözőcsatornába vezették. Így megnyílt az út, és ostrom nélkül vették be a várost. Baltazárt megöltek. A hatalmat Kürosz, a perzsák királya vette át.

Nagy változás állott be a zsidók életében is.

22. óra – Kürosz, aki a szabadságot hozta

Az Isten még akkor is jó hozzánk, amikor büntet. Hibáinkért, bűneinkért fájdalom, baj, vagy más kellemetlenségek érnek, de nem olyan nagy, mint amilyet megérdemelnénk.

Isten néha egy egész országot büntet. A zsidók számára a babiloni fogság volt a büntetés. Szerencsére volt eredménye. Akik annak idején kigúnyolták és megverték Jeremiást és a többi prófétát; akik pedig rémhírterjesztőknek tartották a büntetés jövődölőket, bánattal vallották be nagy hibáikat. Szomorúan gondoltak a templomra, amelyben valamikor nem úgy viselkedtek, ahogyan kellett volna.

Ilyen bánat láttán az Isten megelégedte a büntetést. Tervének végrehajtója a perzsa király, K ü r o s z . Jó szándékú és igazságos ember. Nem akarta, hogy szomorú népek éljenek birodalmában. A zsidók megmentőjüket látták benne, főleg amikor hazabocsátó okiratát megismerték.

Kiadott rendeletét a Szentírás lejegyezte. Saját irattára számára pedig ékírással egy agyaghengeren megörökítette. Ma is meg van ez az okmány. Ugyanekkor a hazatérők vezérének kinevezte Z o r o b a b e l t és főpapjuknak J ó z s u é t .

Az első csoport indulása előtt Babilon egész területén gyűjtést rendeztek. Eredményéből állatokat és szerszámokat vásároltak. Mindezekre szükség lesz odahaza.

Tervvel álltak elő prófétáik is: első legyen a templom meg a főváros újjáépítése – jól gondolkodtak. Ha már áll a templom és részt vesznek az istentiszteleten, az Isten maga őrzi meg népe egységét és hitét. Jeruzsálemnek egyébként is komoly erődítménynek kell lennie, ahol baj esetén az egész nép védelmet talál.

Hazaérve, amikor a tervek megvalósítására került sor, komoly nehézségek jelentkeztek. Sokan nem tartották fontosnak a templomépítést.

Isten emberei közül A g g e u s volt ekkoriban a legismertebb. Ő ezt mondta: „hogyan akarhattok magatoknak díszes házakat, amikor az Isten háza romokban van?!” Először a legfontosabbat, az oltárt készítették el az áldozatok bemutatására. A következő, az alapfalak lerakása már nehezebben ment.

A szomorkodókat a próféta vigasztalta: igaz, az épülő templom szerényebb, mint a régi, de ennek mégis nagyobb lesz a dicsősége. Idővel a Messiás ebbe a templomba jön el. Itt tanít és imádkozik majd. (Tudjuk, Jézus mennyire szerette ezt a templomot.) A prófétai jövődölés azután új lendületet adott az építésnek.

Külön fegyveres őrésre lett szükség, amely az építőkre vigyázott. Előfordult, hogy a vakolókanál mellett, a kardot is forgatták az építők.

Évek múltán végre elkészült a templom. Álltak a városfalak is. A vezetők azonban tudták, hogy minden falnál erősebb az oltalmazó Isten. Rá azonban csak úgy számíthatnak, ha megtartják a szövetséget. Annak idején ezért ígérte Isten, hogy megvédi a népet. A feledésbe

ment törvényeket ünnepélyesen felolvasták és megmagyarázták, majd a szövetséget újból megerősítették.

Milyen sokat tett a választott nép, hogy újból legyen temploma! Szép példájuk minket arra buzdít, hogy mi is tegyünk meg mindent templomunkért. Gyakran – szinte hetenként – kérlek pénzbeli segítségünket, és sokszor a munkánkat is igényli a templom. Ne sajnáljuk érte az áldozatokat!

Ószövetségi történetek – ellenőrző kérdések (kvíz)

(Az aláhúzott részek a kiegészített szavak)

1. Ez az ember Ábrahám volt. Felesége neve Sárai.
2. Unokaöccsét Lótnak hívták.
3. Nagy néppé teszek! Naggyá teszem nevedet.
4. Ábrahám unokaöccse Szodoma és Gomorra környékén telepedett le.
5. Egy völgyben összetalálkoztak egy Melkizedech nevű pappal.
6. Ez azt mondta: áldott legyen Ábrahám, a Magasságbeli Isten előtt.
7. Felemelem karomat Isten felé! Semmit se fogadok el abból (ami a) tied.
8. Nézz fel a csillagos égre, számold meg őket, ha tudod. Ilyen lesz nemzetséged.
9. Ábrahám neve azt jelenti népek sokaságának atyja.
10. Ezentúl Sára lett, ami azt jelenti fejedelemnő.
11. Lót felesége testét elborította a kén és a tűzeső.
12. Vedd egyetlen fiadat, Izsákot, akit szeretsz.
13. Isten majd gondoskodik bárányról az áldozathoz, fiam.
14. Ábrahám, ne nyújtsd ki kezedet a fiú felé.
15. Ábrahám így nevezte el a helyet az Úr gondoskodik.
16. Utódaidat megsokasítom, mint az ég csillagait.
17. Utódaid által nyer áldást a föld minden népe.
18. Izsák számára Ábrahám szerzett feleséget, akit Rebekának hívtak.
19. Jákob azt felelte: előbb add el nekem elsőszülöttségi jogodat.
20. Ézsau 40 éves korában két bálványimádó lányt vett feleségül.
21. Ézsau vagyok, megtettem, amit parancsoltál.
22. Öcséd csellel jött és elvitte áldásodat.
23. Jákob elmenekült anyja testvéréhez, Lábánhoz.
24. Utódaid által nyer áldást a föld minden népe.
25. Éppen ott jön a lánya, Ráchel a juhokkal.
26. Lábán felajánlotta Jákobnak Ráchelt feleségül.
27. Ha hét évet szolgálsz érte.